

ARGK'nin vuruşları TC'yi parça parça yıkıyor

KARADA KARAKOLLAR HAVADA UÇAKLAR DAYANMIYOR

- Berxwedan Haber Merkezi -

■ ■ ARGK birlikleri Güney Kürdistan'da bir F-104 savaş uçağı, Tëndürek ve Pülümür'de de iki helikopteri düşürdüler

■ ■ Son bir ay içinde 267 asker, 2 subay, 1 yüzbaşı, 15 özel tim elemanı, 43 korucu ve kontra öldürüldü, 3 subay ve 7 asker de esir alındı

■ ■ ARGK birliklerimizin gerçekleştirdiği baskın ve eylemlerde 8 askeri çanta, 2400 G-3 mermisi, 2 adet MG-3 silahı, 1 adet bıksı ve 2 bıksı mermi zinciri, 1 adet dürbün, 2 adet çadır, 4 adet kalaşnikov silahı, 1 adet 14'lü tabanca, 1 büyük telsiz kamulaştırırken, 2 panzer de imha edildi

Savaş bir sanattır, bu sanatı icra edenlere ise savaşçı denilir. Evet her sanatın olduğu gibi savaş sanatının da incelikleri vardır. Bu sanatın icra edilmesine mecbur bırakılmışlık Kürdistan'da başka anlamlar ifade etmektedir. Ülkemizde savaş, özgürlük, bağımsızlık, güzellik ve yaşamakla eş anlamlıdır. Hiç ölümün

DEVAMI 3. SAYFADA

■ Güney Kürdistan'da ilkel milliyetçiler ■ İHANETİ VE İFLASI OYNUYORLAR

● 29 Haziran günü Sındî aşiretinin önde gelenlerinden yurtsever Sadık Ömer, Zaxo'nun Gîrîk ve Darhozan köyleri arasında KDP ihanet şebekelerince kurulan pusuda katledildi.

● Olaya büyük tepki gösteren Güney Kürdistan halkı, "KDP'nin TC ile girdiği kirli ilişki sonrası Türk MİT'i KDP'yi yurtsever halka karşı bir piyon olarak kullanmaktadır" dedi. Haberi 5. sayfada

*****

Kalıba konulmuş sanat

14. sayfada

Bazı gerçekler ve Türk aydınının anatomisi

11. sayfada

Gençlik öğüt değil dostluk ve ilgi bekliyor

13. sayfada

Stuttgart'ta Kürdistan çocukları genişletilmiş toplantısını yaptı

12. sayfada

Ateşin ve güneşin çocukları

17. sayfada

Temmuz'un animsattıkları

Tam on yıl geçti aradan. Çok şey değişti. Zulüm kalesi Diyarbakır düştü. Geriye anılar ve görkemli bir geçmiş kaldı tarih sayfalarında. Zulüm, işkence kendi sahibini çökertti. Özgürlük ve bağımsızlık alevi samanı tutuşturur gibi, bütün ülkemize yayıldı.

Yazısı 7. sayfada

ÇÖZÜM

A. ÖCALAN

YENİ BOYUT

Son dönemlerde dikkati çeken gelişmelerden biri TC Genelkurmay Başkanı'nın açıklamalarıdır. Bunu hangi amaçla, içerikle, ciddiyetle söylediğini burada belirlememiz zor ama adı konmamış bir savaşın yaşandığını söylemesi dikkat çekicidir. TC, askeri-siyasi sözcülüğünün ne kadar kaypak olduğunu da gözününe getirsek, söyledikleri hiç dikkate alınmayabilir de. Fakat yine de bir itiraftır, dikkat çekicidir. Bir savaşın yaşandığını görmesi, kabul etmesi, bundan sonraki tartışmalara yeni boyut kazandırır.

Radyodan dinlediğimiz kadar Demirel de Urfa'da PKK adını hiç ağzına almadı. Hatta tek küçük bir söz bile söylememesi dikkat çekiciydi. Belki de politik amaçlıydı, oy hesabıyla da bağlantılı olabilir. Çünkü daha önce, "Elinden geleni ardına koymasın!" diye bir söz söyledi. Bu, ne zihniyette olduğunu en iyi dile getiren bir sözdür. Yani, biz öldürecek kadar öldürürüz, siz de öldürecek kadar öldürün, diyor. Ben tedbiri aldım, vuracağım kadar vuruyorum, sen de elinden geleni yap!.. Bu, bir düelloya davettir, kan dök-

Devamı 20. sayfada

BERXWEDAN'DAN

AYIN GÜNDEMİ

Son bir haftadır Güney Kürdistan'daki gelişmeler sahnelenmek istenen bir senaryonun ipuçlarını vermektedir. KDP, TC ile uzun bir süreden beri girdiği karşı-devrimci ilişkilerin sonucu olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemize karşı geniş çaplı bir saldırıya geçme hazırlıkları içindedir. Çekiç Güç, ABD, diğer emperyalist güçler ve TC'nin onay ve yardımıyla Güney Kürdistan'da oluşturulan işbirlikçi meclisle, ülkemizde resmileşmiş, emperyalizm ve sömürgecilikçe tescil edilmiş işbirlikçi kurumlaşma, şimdi halkımıza ve bağımsızlık mücadelemize karşı kullanılmak isteniyor. Zaten bu kurumlaşmanın bağımsızlık ve özgürlük mücadelemize karşı oluşturulduğu bilinmektedir.

Son birkaç yıldır TC ile birlikte Güney Kürdistan'da bağımsızlığı çizgiye karşı savaşan KDP, artık daha değişik TC kuvvetleriyle birlikte açık ve daha kapsamlı saldırıları tasarlıyor.

Güneyli yurtsever Sadık Ömer'in katledilmesi bu saldırıların başlangıcı sayılabilir. 21 yıl boyunca saflarında yer aldığı KDP'nin Kürt halkına karşı ihanetine şahit olan, bağımsızlık ve özgürlük savaşına inanan Sadık Ömer'in bu nedenle KDP'den ayrılması, bağımsızlık mücadelesinin gelişmesi için çalışmaya başlaması hem KDP'nin hem de TC'nin hazmedemeyeceği bir durumdur.

TC'nin uçak saldırısının sürdürüldüğü bir dönemde Sadık Ömer'in katledilmesi, Talabani ile yakınlığı olan bir yetkilinin "Sadık Ömer'in öldürülmesi, TC ve KDP yetkililerinin bir görüşmesi sonucu gerçekleşti" demesi, bu olayın hemen akabinde

Devamı 6. sayfada

Cesur, fedakar, boyun eğmeyen, özgürlüğe, bağımsızlığa aşık güzel bir insan

BİŞAR HOCA

"...Hücrelerde kalan yüzlerce tutsak, Hoca'nın vücuduna inen cop seslerini, işkencecilerin ıhlamalarını ve küfür seslerini duyuyorlardı saatlerce. İşkenceciler, Hoca'dan bir kez bağırmasını istiyorlardı sadece. Ama Hoca, suskunluğuyla yüceliyor ve kendisine işkence yapanları alçaltıyordu iyice..."

Sizlere cesur, fedakar, boyun eğmeyen, özgürlüğe ve bağımsızlığa aşık güzel bir insanı anlatmak istiyorum:

Adı: **Bişar Akbaş**. Öğretmen olduğu için, "Hoca" diye çağırırdık kendisini. Takma adı: Aliye Yunis'ti (Bir Kürt halk kahramanının adıydı bu).

Mardin'in Nusaybin ilçesinin Talate köyünde doğmuştu **Bişar**. Çocukluğu ve gençliğinin dikkat çekici bir özelliği yoktu. Ceylanpınar'ın bir köyünde öğretmenlik yaparken sıvrılmeye başlamıştı.

lerce. İşkenceciler, Hoca'dan bir kez bağırmasını istiyorlardı sadece. Ama Hoca, suskunluğuyla yüceliyor ve kendisine işkence yapanları alçaltıyordu iyice.

Hüccesine döndüğünde, içindeki inanç orduzu zafer tamamları çalarken, iblis takımı boynu bükük, ruhu yenik ayrılıyordu hüccrenin önünden.

15 gün sonra kendisine gelip ayağa kalktığı anda dördüncü katın birinci hüccresinde kalan hastaların yanındaydı. Direnişçiler, altmışarlı gruplar halinde hüccrelere konulmuştu. Mevlüt Çavuş, "Hoca, sen bunların doktorusun" demişti kendisine, Hoca, yine çavuşa ters cevap verince, hüccreden çıkarılıp alt kata götürülmüştü.

Burada karşılaştığı manzara hiçbir zaman unutmaya-caktı. Halkın önderleri **Kemal PİR**, **Mehmet Hayri DURMUŞ**, bir deri bir kemik hüccrenin sekisinde ölüm döşğine uzanmışlardı. Eski PKK'lı ihanetçi Şahin Dönmez, hüccrelere dolmuş pis lağım suyunu elindeki bir teneke ile habire başka bir hüccreye taşıyordu. Çavuş, "Hoca, Şahin'in elindeki tenekeyi al suyu Şahin'in başına dök" diye buyurdu. "Ben tenezzül etmem" dedi Hoca. Hoca'ya dediğini yaptıramacağını bilen çavuş, aynı buyruğu Şahin'e verdi. Bir elindeki boklu tenekeye, bir ölüm orucunda yatan **Kemal PİR** ile **Hayri**'ye, bir de karşısında bir inanç abidesi gibi dikilen **Bişar Hoca**'ya bakan Şahin, "Ben bunu yapamam çavuş" dedi.

Hoca hüccresine, her tarafı pislikle sıvanmış halde döndü. Ama çavuş da, pisliğin içine atılan altının, değerinden hiçbir şey kaybetmeyeceğini biliyordu.

Hoca, herkesin teslim olduğu dönemlerde

O sabah koğuş kapısının dışında sorguya çekildi ve baş aşağı ikinci kattan aşağı atıldı. Sırt üstü beton merdivenin üstüne çakıldı. Ölmedi Hoca.

İyileştikten sonra soruşturmayla alındı tek-rar. Sorulan sorulara cevabı: Sessizlik... Sonra O'nu tek başına bir hüccreye koydular. Günün birinde, Apartman Sami lakaplı bir asteğmen, sayım yaparken Hoca'ya birkaç sayfalık bir yazı uzatarak, "Al, bunlar senin itirafındır. Biz araştırdık, yazdık, imzala biraz sonra gelir alırım" dedi. Hoca uzatılan yazıyı aldı. Asteğmen gittikten sonra biraz düşündü... Önce kağıdı hüccrenin dışına koydu. Sonra cebinden çıkardığı kibritle yaktı. Asteğmen gelip istediğinde, işaret parmağıyla hüccrenin önündeki siyah külü gösterdi.

1984 Diyarbakır Ocak direnişinde, Hoca 15. koğuşta tutsaklara önderlik yapıyordu. Koğuşlara saldırı başladıktan birkaç gün sonra, koğuşta tahta ranzaları söktürüyor, kapının arkasında yıkılmaz bir barikat kuruyor, tahta ranzaları parçalıyor, gazete kağıtları, yatak pamukları ve bezlerle koğuşun ortasında birkaç öbek oluşturuyor, eline kibrit tutuşturduğu nöbetçileri bu öbeklerin üzerinde bekletiyordu.

İşkenceciler koğuşa saldırırsa, Hoca "yakın" diyecek ve gönüllü olan arkadaşlarıyla birlikte ateş olacak, geri kalan arkadaşlarını koğuşun tuvalet bölümüne yollayacaktı.

15. koğuş basılmadan önce ölüm orucuna gönüllü aranınca, tereddütsüz atılıverdi meydana, arkadaşlarıyla tek tek öpüşerek, alkışlarla uğurlandı, ölüm orucuna yatanların koğuşuna.

Eylem arkadaşları, ölüm yolcuları hep tanıdık simalardı. Kucaklaşıp öpüştü. Yeni haberler verdi. Onlardan cezaevinin durumunu öğrendi.

İşkenceciler, şekerli ve tuzlu su vermediklerinden, sade suyu içtikleri. Arkadaşlarıyla sık sık eylemin kaçınıcı gününde öleceklerini konuşurdu Hoca. Herkesin tahmini ayırırdı. Biri: "45" deyince Hoca: "Size söz veriyorum ben 45. gün kalkıp bu koğuşta baştan başa bir volta atacağım" dedi. Müslüm Elma da Hoca'y-

tutamayarak, "Eğer ben bırakırsam sen ananı s..., bırakmazsam ben senin ananı s..." dedi.

Bir gün işkenceci çavuş Mevlüt Aydın 4. kattaki **Bişar Hoca**'ya seslendi, "Hoca biz üç kıtada at oynatmış ataların evladınız. Sizin gibilere bu vatani terketmeyiz. Ya bu deveyi güdersin ya bu diyardan gidersin" dedi. İşkencecinin bu sözüne **Bişar Hoca**, "Ben Aliye Yunis'im, size teslim olmam, yığıtsen gel beni teslim al" diye cevap verdi. Bu söz karşısında işkenceciler büyük bir acze düştüler. O, esprituél ve kararlı yaklaşımıyla zindan direnişçilerinin moral kaynağıydı.

Hastanede, babası, annesi, arkadaşları ziyaretine gelmiş, yattığı yatağın etrafında kümelensilerdi. Hoca'nın gözleri görmüyordu. Ama O, ailesinin bunu bilmesini istemiyordu. Fakat bir ara eşine yanaşarak, görmeyen gözlerini eşine doğru kaldırarak, "Baba ben bir dava için ölüyorum, ağlamanıza gerek yok" deyince, babası durumu anladı. Oğlunun kulağına eğildi. "Oğlum, gözlerin görmüyor biliyorum. Eşine baba diyorsun, ama buna rağmen sana eylemi bırak demiyorum. Biraz önce ölüm orucundaki kız arkadaşlarınla görüştüm. Onların inançlarına tanık olunca artık yenilmeyeceğinize inandım" dedi.

Ocak direnişinde **Orhan Keskin** ile **Cemal Arat** şehit düştü. İşkenceciler dize geldi. **Bişar Hoca** ve arkadaşları muzaffer bir komutan gibi cezaevine döndüler.

1986 yılında bir grup arkadaş ile beraber Malatya Cezaevi'ne sürgün edildi. Malatya'ya gittiği gün işkenceci gardiyanlar O'nun direnişini anlatmakla bitiremiyorlardı. Bu direnişçi tavrı ile cezaevi müdürü ve idare üzerinde büyük bir saygınlık yaratmıştı. İdare atacağı her adımda **Bişar Hoca**'ya danışmak zorundaydı. Diğer sol güçler üzerinde de aynı saygınlığı yaratmıştı. Devrimci tavrı temsil etmede ve yönetim olayında tam usta bir politikacıydı. Malatya'da 1987 yazında yapılan 17 günlük açlık grevine sahra kesesinden hasta olduğu halde katıldı, eylemi bırakmadı. 1987 Ağustos'unda Gaziantep Cezaevi'ne sürgün edildi. Gaziantep Cezaevi'nde de tavizsiz direniş-

"...Al, bunlar senin itirafındır. Biz araştırdık, yazdık, imzala biraz sonra gelir alırım" dedi. Hoca uzatılan yazıyı aldı. Asteğmen gittikten sonra biraz düşündü... Önce kağıdı hüccrenin dışına koydu. Sonra cebinden çıkardığı kibritle yaktı. Asteğmen gelip istediğinde, işaret parmağıyla hüccrenin önündeki siyah külü gösterdi..."

de, kimsenin yapamadığı işleri yapıyordu: 29. koğuşta elliye yakın tutuklu kalıyordu. İşkenceciler, tutuklulara suyu yasaklamışlardı. Koğuşta yalnız ispiyoncunun bir bidon suyu vardı. Bir gece saatlerce düşünen Hoca, ölümü göze alarak su bidonunun yanına gitti ve ard arda üç bardak su içti. Sonra sırasıyla susuzluktan inleyen tutuklulara içirdi. Korkudan içmeyenleri es geçti.

la birlikte volta atacağını söyledi.

Eylemin 45. gününde, Müslüm Elma kanama geçirdiğinden hastaneye kaldırılmıştı. Hoca tek başına koğuşta volta attı. Yatağına oturduğunda gözleri bulanık görüyordu. Bir müddet sonra gazete yazılarını seçemediğini anladı. Ve hastaneye kaldırıldı. O'nu koğuştan götürün üstegmen: "Hoca bırakırsan senin ananı s..." deyince, sinirlenen Hoca kendini

çiliğini sürdüren Hoca aynı saygınlığını burada da yarattı.

Günü gelince Hoca, dört duvar arasından dışarı çıktı. Ama dışarının, içeriden pek farklı olmadığını gördü. Ve Ceylanpınar'da yarıda bıraktığı işine tekrar devam etti. Bu kez çok sevdiği arkadaşı İsmail de yanındaydı.

Ve Hoca, zalimler sürüsüne karşı koyarak çağdaş "Aliye Yunis" olmuştu.

Berxwedan

Aylık gazete

Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÜCEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 \$ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 36.- DM	6 ay 40.- DM
12 ay 72.- DM	12 ay 80.- DM

Stadtparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

ARGK'nin güçlü vuruşları TC'yi parça parça yıkıyor

KARADA KARAKOLLAR, HAVADA UÇAKLAR DAYANMIYOR

Gerilla dağlardan sonra bağımsızlık silahlarıyla gökyüzüne de hükmediyor...

Foto: Berxwedan

Baştarafı 1. sayfada

yaşam olacağı düşünülüyor muydu? İşte ülkemizde yaşam, nice öze canın toprağa düşüp filizlenmesiyle yeşeriyor. Başkaları için anlaşılması zor olan bu durum, halkımız tarafından anlaşılan ve cana can, kana kan katmanın tutkusu olmaktadır. Düşman halkımızın başkaldırısına, inanılmaz zorluklara baş eğdiren gerillasına karşı çaresiz, çözümsüz kalmakta ve katliamlar üzerine kurulu faşist rejiminin temeline konulan bombanın parça parça patlayışı karşısında can çekişmektedir.

Düşman tüm gücüyle halkımıza karşı kirli savaşını sürdüren, gerilla gücümüz de düşmanın bu kirli planlarını her gün boşa çıkararak, savaşın inisiyatifi ele almış durumdadır. Son 1 aylık gerilla eylemliliği buna en iyi örnektir. Bu bir aylık süreç içerisinde elimize ulaşan gerilla eylemliliklerini özetleyerek, savaşın ibresinin kimden yana olduğunu görelim:

21 Mayıs günü, Ardahan/Gülbilen PTT istasyonu gerillalar tarafından roketlerle imha edildi. Maddi zarar 7 milyar civarında.

1 Haziran günü, Erzurum'un Olur yaylasında bir askeri araç imha edildi. Düşmanın kayıplarını kesin olarak öğrenilemedi.

4 Haziran günü, Erzurum'un Şenkaya ilçesi kırsal kesiminde kurulan pusuda 1 öğretmen, 1 kütüphane memuru ve 7 özel tim öldürüldü.

5 Haziran günü, Ardahan Hosvan (Hasköy) karakolu roketlenerek büyük maddi zarar verildiği düşmana.

6 Haziran günü, gerilla tarafından aynı yere düşenen mayına çarpan özel tim arasında 1 özel tim öldü. Aynı tarihte Selim ilçesi Gürbüz köyünde 3 ajan ölümle cezalandırıldı.

14 Haziran günü, Erzurum'un Ayvan karakoluna yapılan baskında 25 düşman askeri öldürüldü.

15 Haziran günü Muş'un Varto ilçesinin kırsal kesiminde çıkan çatışmada 2 düşman askeri öldürüldü. Aynı gün Bingöl'ün Ardeştepe köyünde

de 7 korucu öldürüldü.

20 Haziran gecesi, Yüksekova'nın Perihanlı (Katolan) köyü karakolu bir gerilla birliğimizce basıldı. Baskın eyleminde toplam 27 düşman askeri öldü. Baskın sırasında 14 gerilla şehit düştü.

23 Haziran günü, Kızıltepe ilçesinde özel timlere ait bir araç tarandı, tarama sonucu 5 özel tim elemanı öldürüldü, 2'si de ağır yaralandı.

24 Haziran günü, sabah saat 05.00 sularında Silopi ilçesinin 2 km. dışında gerillaların yola döşediği mayına çarpan TC karyerinde bulunan 2 askeri öldü, 6'sı da yaralandı.

26 Haziran günü, Urfa'nın Viranşehir ilçesine bağlı Despus köyünde çıkan çatışmada 5 düşman askeri öldürüldü. Çatışmada İbrahim adlı bir gerilla şehit oldu.

28 Haziran günü, Viranşehir'de Meta şirketine ait bir şantiye basılarak tüm araçlar ateşe verildi, bir büyük telsiz kamulaştırıldı.

Serhat Eyaleti'nde Tendürek dağlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çatışmalarda 12 askeri öldürülürken, çatışmaya katılan bir helikopter de düşürüldü. Düşen helikopterde bulunan 1 yarbay ve 1 yüzbaşı ağır şekilde yaralandı.

28 Haziran gecesi saat 24.00 sularında kalabalık bir gerilla birliğimiz, Uludere'de konumlandırılan düşman taburuna baskın düzenledi. Gerilla kaynaklarından aldığı habere göre, tabura ait toplam 13 mevzinin tümü edildi, mevzilerde bulunan 60 düşman askerinden 40'ı öldürüldü, diğerleri de yaralandı. Gerilla kaynakları, düşmana ait 8 askeri çanta, 2400 G-3 silahı mermisi, 2 adet MG-3 silahı, 1 adet BKC silahı, 2 milyon 460 bin Türk lirası, 1 adet dürbün, 2 çadır, 2 BKC silahı zincirinin kamulaştırıldığını da belirttiler. Baskın eyleminde ismini öğrenemediğimiz 1 gerillamız da şehit oldu.

29 Haziran günü, Hizan'ın Soğuksu mevkiinde bir minibüsü durduran gerilla birliğimiz, minibüsün içinde bulunan ve düşmana hizmet etmekte ısrar eden 10 korucuyu

ölümle cezalandırdı.

29 Haziran günü, Uludere'nin Merga köyündeki Beton Çeşme karakolu bir gerilla birliğimiz tarafından basıldı. Baskın eyleminde 10 düşman askeri öldürüldü, 15 asker de yaralandı.

Aynı gün Erzurum'un Hınıs ilçesi yakınlarında bir birliğimiz ile TC güçleri arasında çıkan çatışmada 6 düşman askeri öldürüldü, 5'i de yaralandı.

29 Haziran günü, Kızıltepe'de kontra eğitimi yapılan bir eve yapılan baskında 3 kontra elemanı öldürüldü.

29 Haziran günü, Başkale-İran sınırında 8 özel tim elemanı gerillalarımızın kurduğu pususu sonucu öldürüldü. Serhat Eyalet Komutanlığı olayı doğruladı.

30 Haziran günü, Güney Kürdistan'da, gerillaya yönelik hava saldırısında 1 F-104 savaş uçağı gerillalarımızca düşürüldü. Gerilla kaynakları uçağın düştüğünü doğruladılar.

3 Temmuz günü, Şırnak/Güçlükönak'a bağlı Koçyurdu (Şikefte) köyündeki düşman güçleri gerilla birliğimizce basıldı. Baskın eyleminde 5 düşman askeri ile 2 subay öldürüldü.

5 Temmuz günü, Mardin-Nusaybin karayolunu 3 saat süreyle keserek yoldan geçen araçlarda bulunanları kimlik kontrolünden geçiren bir gerilla birliğimiz, Doğan marka araçta bulunan 1 yüzbaşı ve 2 astsubay ile diğer araçlardan indirdikleri 15 kişiyi de yanlarına alarak olay yerinden uzaklaştılar.

Aynı gün Van'ın Çatak ilçesine bağlı Büyükağaç köyü jandarma karakolunu basan bir birliğimiz 4 askeri öldürdü, 7 askeri de yaraladı.

5 Temmuz günü, Maraş'ın Elbistan ilçesi yakınlarında çıkan çatışmada 4 düşman askeri gerilla birliğimizce öldürüldü. Gerilla grubumuzdan 3 gerilla şehit düştü. Şehit düşen gerillalardan ikisinin isminin Ejder KAVAK ile Seyit KARA oldukları bildirildi.

6 Temmuz gecesi, Çatak'a bağlı Serge karakolunu basan gerillalar, karakola ait tüm mevzileri imha ettiler. Kara-

kolda bulunan 90 kişilik düşman gücünden 11'i öldürüldü, birçoğu da yaralandı. İmha edilen mevzilerde çok sayıda askeri malzeme ele geçirildi.

6 Temmuz günü, Nusaybin'in Sere Ave muntikasında Hü-

seyin Dolaşır isimli ajan ile 1 subay ve 3 asker gerillaları-muzca esir alındılar.

7 Temmuz günü, Van'ın Çaldıran ilçesine bağlı Aşağı ve Yukarı Yanıktaş köyünde bir gerilla birliğimizin düzenlediği baskında 12 korucu ve 4 asker öldürüldü.

Aynı gün Hakkari il merkezine bağlı Deping mevkiinde bulunan polis kontrol noktasına yapılan baskında 2 polis öldürüldü.

9 Temmuz gecesi, bir gerilla birliğimiz Dersim'in Pülümür ilçesine bağlı Alacak köyü karakolunu bastı. Baskın eyleminde 18 asker öldürüldü. Çatışmanın günün erken saatlerine kadar devam etmesiyle helikopterler de çatışmaya katıldılar. Çatışmaya katılan helikopterlerden biri düşürüldü.

Ayrıca çatışmaya katılan iki panzer de roketlerle imha edildi. Muhabirlerimiz, düşman askerlerinden ölü sayısının çok olduğunu, ancak düşmanın kayıplarını gizlemeye çalıştığını belirttiler.

Bingöl'ün Solhan ilçesinde bir gerilla grubumuz, ellerini

gerilla kanına bulmuş 5 korucuyu ölümle cezalandırdı.

Bu süre içerisinde çıkan çatışmalarda şehit düşen gerillalardan isimlerini öğrenebildiklerimiz şunlar:

Serhat Eyaleti'nde: Lokman (Silopi), Dilbaz (Van-Gürpınar), Mahir (İğdır), Aziz (Malazgirt), Rohat (Erciş), Azad (İğdır), Sabri (Haseki), Kendal (Malazgirt), Dağıstan (Doğubeyazıt), Rıfat İBO, Azadi (Malazgirt), Dıjwar (Patnos), Zinar (Uludere), Agri (Diyadin).

Güney-Batı Eyaleti'nde: Ejder KAVAK, Seyit KARA, Deniz ÖMÜRCAN.

Son bir ayda kontr-gerilla teröristlerince katledilen yurtseverlerin isimleri: Hatice ERDEM (Kızıltepe), Doktor M. Emin AY (Silvan), Nihat KORKUTAN (Silvan), Ramazan YÜCE (Diyarbakır), Abdülhalil YAVAŞ, Adil YAVAŞ, Nasır YAVAŞ (Silvan), Cemal ASLAN, Musa TANTİK, Faysal KIZILIRMAK (Ceylanpınar), Ramazan ŞARO (Batman), Abdülvahap AKSOY (Diyarbakır).

"Ölürsem ardımdan ağlama; zılgıt çal"

12 yıllık suskunluğun ardından Ceylanpınar halkı düşmanın zulmüne başkaldırdı

Sınır hattı boyunca Kürdistan'ın parçalanmasıyla ikiye bölünmüş, ovada kurulu bir kent. Ceylanpınar dünyanın üretim ve büyüklük olarak ikinci derecede önem arzeden devlet üretme çiftliği ile tanınmaktadır. 1960'lı yıllara varıldığında ön plana çıkan bu çiftliğin arazisi halktan zorla alınarak devlete mal edildi ve uçsuz bucaksız verimli topraklar üzerinde kurulan çiftlikte tarım ve hayvancılık geliştirilerek elde edilen ürünler sömürgeci devletin hazinesine aktarıldı. Ülkemizdeki sömürgeci kurumlardan en oburu olan bu çiftlikte yıllardır halk karın tokluğuna ve en zor koşullarda çalıştırılmaktadır. Buna rağmen yine de birçok kimse işsiz kalmakta veya çeşitli bahanelerle işten atılarak yerlerine Türkiye metropollerinden lümpen, faşist kesimler getirilerek konulmaktadır.

12 Eylül faşist cuntasından önce Kürdistan devrimcilerinin bu alana girmesi, işçi nüfusunun yoğun olduğu bu alanda büyük bir ilgi ve sempatiyle karşılandı ve yediden yetmiş binlerce insan uyanışa geçerek PKK önderliğinde kenetlendi. PKK'nin 1979-1980 yıllarında Kürdistan'ın çeşitli yerlerinde kurduğu halk komitelerinin ilk örneklerinden birisi de o yıllarda Ceylanpınar'da kuruldu. Ceylanpınar halkı kendi öz iradesini belirleyerek belediye seçimlerinde kendi adayını saptadı ve Ceylanpınar belediyesi demokratik bir halk kuruluşu olarak o dönemin Hilvan ve Batman belediyeleri örneğinde olduğu gibi bir işleve kavuştu. Halkın kendi kaderini kendisinin belirlemesinin ilk örneği olması açısından büyük önem arzeden bu gelişme sonucu Ceylanpınar ilçesi (o zaman nahiyeydi) sömürgeci Türk devletinin korkulu rüyası haline geldi ve 12 Eylül faşizmiyle birlikte yoğun olarak yöneldiği alanlardan birisi oldu.

1980'li yıllardan sonra binlerce insan tutuklanarak işkencehanelerden geçirildi ve Diyarbakır zindanına tıkıldı. Bununla da yetinilmeyerek halkın üzerinde amansız bir askeri terör estirildi ve devlet eliyle ajanlaşma faaliyetine ağırlık verildi.

15 Ağustos Atılımı'nın gerçekleştirilmesinden sonra Konya, Amasya vb. yörelerden çok sayıda sokak serserisi, lümpen ve faşist unsurlar getirilerek çiftlik korucuları adı altında bir nevi kontr-gerilla yetiştirme merkezi haline getirilen çiftlikte, yurtseverler üzerinde terör estirilerek korkutma ve yıldırma taktiklerine başvuruldu. Denilebilir ki 12 Eylül döneminin ve özel savaşın psikolojik

bastırma, yıldırma yöntemlerinin en yoğun olarak geliştirildiği ve yine ajanlaştırmaya büyük önem verildiği alanlardan birisi oldu. Öyle ki devletin bu konuda tam başarı sağladığına inandığı bir anda şehir gerillalarının Ceylanpınar'da eylem koymasına ve dört polisi öldürmesi devleti büyük hayal kırıklığına soktu.

Gerek çeşitli nedenlerden dolayı ve gerekse arazisinin gerilla savaşına el vermemesinden dolayı uzun bir süre faaliyetten yoksun kalan Ceylanpınar'da 1990 yılında İsmail Gül ve Bişar Akbaş isimli devrimcilerin Diyarbakır zindanından çıktıktan sonra bu alanda devrimci faaliyetlere başlamaları, düşmanın yeniden harekete geçmesini de koşulladı. Nitekim bu devrimci yoldaşlarla sömürgeci güçler arasında çıkan çatışmada her iki PKK militanının da son kurşunlarına kadar kahramanca savaşarak şehadete erişmesi halk arasında yeniden büyük bir uyanış ve güven oluşturdu.

Nitekim 1992 Newroz'unda Ceylanpınar halkı 12 yıllık suskunluğun zincirini kırarak ulusal bayramını kitlesele olarak ve büyük bir coşkuyla kutladı. Düşman bunun üzerine halkın uyanışını ve mücadeleye akışını engellemek için ajanlaştırma ve uyutma faaliyetlerine hız verdi. Ancak devrimci güçler de bu süreçte alana el atarak halkın arasında faaliyet geliştirmeye başlayınca, halkın içinde yurtsever ögeler belirlemekteydi. Düşman bu gelişmenin önünü almak için yıllardan beridir alana yığıldığı kontroları devreye soktu, hizballahçılar adı altında yurtsever katliamına başladı. Bunda amaç halka "eğer yurtsever faaliyetlerde bulunursanız ölürsünüz, devlete köle olursanız yaşarsınız" mesajı vermekti ve nitekim 9 Temmuz 1992 günü sabah saat 07.30 sularında evinden çıkarak işe gitmekte olan yurtsever Faysal Kızılırmak kontralar tarafından arkadan kalfeçe vurularak katledildi. Ancak bu katliedişle Ceylanpınar halkı yılmadı, aksine 12 yıllık suskunluğun, ürkütöl-müşlüğün, sindirilmişliğin çeperini yırtarak başkaldırına geçti...

Faysal Kızılırmak kimdir?

Faysal Kızılırmak, Mardin'li, 33 yaşında, 5 çocuk babası bir işçi olup köyünden yoksulluk

Devamı 21. sayfada

Kürdistan'da kontralara yaşam hakkı tanımayacağız!

Bilindiği gibi uzun süreden bu yana halk saflarında yılmılık, umutsuzluk ve korkunun egemen kılınması için " faili meçhul cinayetler" gerçekleştiriliyor. Bu cinayetler serisi devletin karanlık gücü kontr-gerilla, ona bağlı Hizbi-kontra gibi şebekeler ve korucular eliyle işleniyor. Bununla aynı zamanda halk kesimlerinde sahipsizlik duygusu, "PKK bize sahip çıkmıyor" imajı yaratılarak mücadelenin prestiji sarsılmak amaçlanıyor. Ulusal kurtuluş mücadelemiz asıl askeri hedeflerinden sapıtılıp, tali görevlerle uğraştırılmak isteniyor. Bu oyuna gelinmedi. Mücadele güçlerimiz asıl olarak devletin resmi kurum ve güçlerine yönelirken, öte taraftan devletin gizli örgütlerine karşı da атаға geçmişlerdir. Bir yandan devletin bu gizli güçlerinin siyasi deşifreyonu yapılırken, diğer yandan ise kendilerine şiddet temelinde yönelinmektedir. Uzun bir süreden beridir PKK, ERNK ve ARGK, sık sık açıklamalar yaparak bu ihanet şebekelerine bu işi bırakmaları temelinde çağrılar yaptı ve Af Yasası'nı uzattı. Buna rağmen teslim olmayan ve devletin silahını bırakmayan köy korucuları ve işbirlikçi çetelere yapılan uyarılarda "Teslim olmayanlar, kadın ve çocuklarını evden çıkarsınlar, çünkü artık ezileceklerdir" denilmiştir. Bu konuda kamuoyu yeterince bilgilendirilmiştir. Kaldı ki, yaşamakta olan bir savaştır. Taraflardan birinin diğerinin arzusuna göre savaş yürütmesi, savaşın yasalarına aykırıdır. TC'nin iddia ettiği gibi PKK'nin sivilleri öldürmediğini, öldürülenlerin karşı-devrim cephesinde PKK'ye karşı savaşanlar olduğunu tüm dünya bilmektedir. Bunların öldürülmesi ise savaşın doğası gereğidir. TC, her eylem sonrası yaptığı açıklamalarla kalamala kampanyası başlatarak olayları tersyüz etmek istemektedir, ancak halkımız yapılan her şeyin bilincindedir. Midyad'da minibüsten indirilip kurşuna dizilen 10 sivilin katledilmesini ARGK'ye yüklemek isteyen TC, bugün kendi katillerini açıklamak zorunda kalarak, işi korucuların üzerine yıgıp işin içinden sıyrılmak istemektedir. TC, bu katliam sonrasında yaptığı açıklamalarda ısrarla olayı PKK'nin yaptığını iddia etmişti. Dünya olaya tanık oldu. Kim katliamlar yapmaktadır, kim dünya kamuoyunu kandırmak istemektedir, bu açıkça ortadadır. Son dönemlerde ARGK güçlerimizin kontra ve koruculara yönelik giriştiği eylemler, bu ihanet ve katil yuvalarının sökülüp atılacağına da ifadesi olmaktadır. Silvan'ın Susê (Yolaç) köyünde işte böylesi bir kontra merkezi gerilla birliğimizce imha edildi. TC olayı "PKK camiye saldırdı" biçiminde verdi. Olayın ayrıntılarını vererek açıklığa kavuşturalım.

25 Haziran günü saat 22.00 sularında, Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Suse (Yolaç) köyünde ARGK gerillaları bir eve düzenledikleri baskında 10 kontrayı ölümlle cezalandırdılar. Olay sonrası TC'nin resmi yetkilileri ve basını tarafından yapılan açıklamalar, "PKK 10 sivil vatandaşı öldürdü" şeklindeydi. Yine aynı tarihlerde İdil'in Tepe köyünde yola döşenen mayınlara çarpan bir traktörde bulunan 8 korucu öldü. Olay sonrası devletin yaptığı açıklama, "PKK'nin yola döşediği mayına, tarlaya işçi götüren bir traktörün çarpması sonucu 5 vatandaş öldü" şeklinde oldu. Olaylar bunlarla sınırlı kalmadı. Derik'te 2 "cami imamı", Hizan'da eli silahlı 10 "sivil ve masum vatandaş" öldürüldü. Ve her o-

lay sonrası ard arda yaptığı benzer açıklamalarla devlet, ölüme sürdüğü bu insanlara "toprağınız bol olsun" diyordu. Böylece vatandaşlık kavramı da alabildiğine genişliyordu. Kur-

Dağları fetheden gerilla, kontralara yaşam hakkı tanımayıyor...

Foto: Berxwedan

ban Bayramı'nda Bitlis'in Hizan ilçesinde kurşuna dizilerek katledilen insanlar da "vatandaş"tı, ama "günahlı vatandaş"lar statüsüne konulmuştu ve ölüm gerekçeleri "kötü vatandaş" olmakla izah edildi. Kısacası "vatandaş ölüm" sloganları meşrulaştırılıyordu ve "vatandaş" katlediliyordu. Böylece koalisyon hükümetinin "Şeffaflık ve şefkat" politikası da netleşerek, devletin kimleri öldürmesi gerektiği pratikte uygulanmalı olarak gösteriliyordu. Bir devletin insanlara karşı terör uygulaması doğallaştırıldığı gibi, TC ölüme ittiği insanların da ölmesi halinde "iyi vatandaşlık" ödülü vermekten geri kalmıyordu.

Son dönemlerde hızla gelişen bu olayların nedenlerini, niçinlerini araştırdık ve çeşitli kesimlerle, kurumlarla, olayların tanıkları, gerilla yetkilileri ve ERNK Avrupa Örgütü'yle görüşerek sorularımızın cevaplarını aldık.

28 Haziran günü, Silvan'ın Suse köyünü basan gerilla grubuyla telefonla sağladığımız görüşmede grup komutanı şunları diyordu: "Uzun bir süreden beri takiplerinde olduğumuz bu Hizbi-kontra cinayet timi ve örgütleyicilerinin bu köydeki camiyi kontr-gerillanın odak noktası olarak kullandıklarını tespit ettik. 25 Haziran akşamı askeri elbiseler giyinmiş saldırı grubumuz köyde cami olarak kullanılan binaya yaklaştığında kapıda nöbet tutan iki kişi parolayı sordu. Grubumuzun atik ve çabuk davranmasıyla hepsini etkisizleştirdik. Üs olarak kullandıkları camide 3 el bombası, 4 kalaşnikov marka silah, 1'de 14'lü tabanca bulduk. Camiden çıkarılan 10 kontra elemanını işledikler suçlardan dolayı ölümlle cezalandırdık. Saldırı grubumuz geri çekilirken köydeki bazı evlerden ateş açıldı, savunma birliğimizin karşılık vermesiyle 4 kişi yaralandı. Gerilla birliğimiz hiçbir kayıp vermeden uzaklaştı. TC ve basını her zaman olduğu gibi olayı çarpıtarak verdiler. Eğer bunlar gerçek müslüman veya normal köylüler ise camide el bombaları ve diğer silahlar ne arıyordu? Bizim gerçek müslümanlarla alıp veremeyeceğimiz hiçbir şeyimiz yok. Kaldı ki, biz kendimiz de müslümanlığı en iyi uygulayanlarız. Şu çok iyi bilinmeli ki, bu terör örgütüne yaşama hakkı tanımayacağız. İnsanlarımız üzerinde terör estiren devletin bu konuyu da kısa bir süre içerisinde işlevsiz bırakacağız."

29 Haziran günü konu ile ilgili bir

açıklama yapan ERNK Avrupa Örgütü şu görüşlere yer vermekte:

"25 Haziran 1992 akşamı saat 22.30'da Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Suse köyünde kontr-gerilla

Bir Müftü ise sorularımıza şu cevabı verdi: "TC, Dersim ve Şêx Seid ayaklanmalarında mezhepsel çelişkileri bu tarzda kullanarak halkımızı birbirine kırdırmıştır. İstisnasız

tiler. Olay günü bunlar bir operasyona katılmak için traktörle askerlerle buluşmaya gidiyorlardı" diyorlar.

İdil ve Silvan'da görüştüğümüz kişiler, bunların sivil insanlar olmadıklarını, yurtsever insanlara karşı yapılan katliamlarda birinci derecede sorumlu kişiler olduklarını belirtiyorlar. ARGK yetkilileri bu kesime yönelik olarak sık sık çağrılar yapmakta. Bir yetkili, "Bu işe tam buluşmayanlar gelip teslim olsunlar, bu işten ellerini çeksinler, aksi takdirde sonuçlarına katılanmaları gerekir" demektedir. Devletin açıklamalarına göre sivil olan bu insanların öldürülmesi halk tarafından memnuniyetle karşılandı.

TC ise hala bunların sivil olduğunda diretiyor. O zaman şu soruları sormakta yarar var:

Gazetelerin ve devletin yaptığı açıklamalara göre Suse köyünde cami basılmışsa ve burası bir cami ise, hangi caminin kapısında eli kalaşnikovlu iki kişi nöbet tutuyor?

Cami nöbetçileri, kontr-gerillanın kendi arasında kullandığı parolaları ne zamandan beri kullanmaya başladılar?

Camide 4 kalaşnikov, 3 el bombası, 1 14'lü tabanca neden bulunduruluyor?

Gece saat 22.30'da, hangi vakit namaz için camide toplanılır?

Gece yarısında silahlı olarak yapılan eğitim çalışması islamın farzları arasına mı girdi?

Bu kişiler kaç kişinin katledilmesinde görev aldılar?

Olay sonrası yaralı olanlar kimlerdi?

İdil'deki olayın hemen sonrası İdil belediyesine ait araç kimler taradı ve neden taradılar?

Bu sorular cevap istiyor ama, TC yetkililerinin bunlara gerçek cevap vermeyeceği de açık. Sivil insanların yaşam kurallarına uymayarak onları katledenleri sivil olarak yansıtmak devletin gerçekleri nasıl alt-üst ettiğini de çok iyi göstermektedir. Hizan'da 10 korucunun öldürülmesi olayı da aynı şekilde yansıtılmasına rağmen, daha sonra korucu oldukları kabullenilmek zorunda kaldı.

tarafından eğitim yeri olarak kullanılan bir eve ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlendi. Cami maske altında gizlenmeye çalışılan bu evde Kürt halkını katleden kontralara eğitiliyordu. Burada eğitilen ve silahlandırılanlar, Silvan başta olmak üzere Kürdistan'ın başka alanlarında da birçok insanı katletmişti. Bu evin veya Türk resmi makamlarının açıklamalarına göre caminin, kontr-gerilla tarafından bir katil yetiştirme merkezi haline getirildiği Silvan halkı tarafından da biliniyordu. Durumu iyi izleyen ve gözleyen ARGK birlikleri, doğru bir istihbaratı değerlendirerek, kontralara toplantı halinde yakalamıştır. Toplantının yapıldığı evin kapısına kalaşnikovlu iki nöbetçi diken kontralara, Türk askerinin kıyafetini giyen gerilla birliğince sarıldığında, gerillalardan parola istiyor ve hemen bunun ardından teslim alınıyorlar. Evin içinden dışarı çıkarılan bu katiller teşhis edilerek 10'u ölümlle cezalandırıldı. Evde yapılan aramada 3 adet el bombası, 4 adet kalaşnikov marka uzun namlulu silah, 1 adet 14'lü tabanca bulundu.

Türk devleti ve basını bu olayı "Cami baskını" olarak verdi. Her gün Kürdistan'ın çeşitli il ve ilçelerinde gündüz ortasında katledilenlerin, buralardaki "zikir" toplantıları sonucu idam kararlarının alındığı kesin. Halkımızı ve bütün dünya halklarını kontr-gerillanın halkımıza karşı uyguladığı iğrenç yöntemler karşısında uyanık olmaya ve gerekli tavırları almaya çağırıyoruz."

Olayı bir din adamına soruyoruz, bize cevabı şöyle oluyor: "İslamlığı, halkların haklarını gasp etmek için algılamak veya böyle uygulamak, halkın dini duygularını kendi haksızlığını sürdürmek için kullanmak oldukça çirkin, çirkin olduğu kadar da insanlık onuru, ahlakı ile bağdaşmaz. Bizim dinimizin amaç ve ilkeleri her müslüman tarafından bilinmektedir. Kürt halkına yönelik yapılan saldırılarda bu maskeyi kullanmak kesinlikle kabul edilecek bir durum değildir. Bu maske altında dinsizliği geliştiren, kendisine dini bir misyon yükleyerek yüzyıllardır Kürt halkını kul-köle haline getiren TC, "benim talan ve işgalime karşı koyan dinsizdir, kafırdır" diyerek dini kötü emellerine alet etmiştir. Şimdi ise Kürt halkı kendi kimliği uğruna savaşıyor, bu da en doğal hakkı olmaktadır. Ama devlet buna karşılık dinsizliği, katliamı dayatmaktadır."

her isyanda insanlarımızın dini duygularını en kötü şekilde kullanarak sonuç almaya çalışmıştır. Bir Maraş katliamı bunun ürünüdür. Şimdi ise camileri dahi bu kötü emellerine alet ederek dürüst insanlar için ölüm fetvaları çıkarmakta ve bunu uygulamaktadır. Bunların öldürülme olayını yanlış bulmuyorum, kaldı ki bunlar devlet tarafından ölüme gönderilmişlerdir ve kendi soylarına, halkına ihanet içinde olmuş büyük günahkarlardır."

Mardin'in İdil ilçesine bağlı Tepe köyünde mayına çarpan traktörde ölenlerin sivil vatandaş olmadıkları, köy korucuları olduklarını hem çevre köyleri söylemekte hem de Cizre gerilla grubunun komutanı belirtmektedir. Bilindiği üzere devletin sivil insanlar dediği bu çeteler bir minibüsten 13 sivil insanı indirerek kurşuna dizmiş ve olay sonrasında gerillanın yaptığı iddia edilmişti. Görüştüğümüz gerilla kaynakları, bu çetelerin cezalandırılması olayını üstleniyorlar ve "Bunlar onlarca insanımızı katlettiler. Kendilerini defalarca uyardık ama yine de bu işe devam et-

Süleyman ALICI (Ahmet)
... 1972
25.11.'91

Kardeşimi çok sevdiği ülkesine ve halkına şehit verdik. Anısını yaşatacağımıza söz veriyoruz.

Mücadelesini bıraktığı yerden devralarak, bizler sürdüreceğiz.

Sözümüz onurdur; onuru çiğnetmeyeceğiz.

Ablası Gülistan Alici

Güney Kürdistan'da ilkel milliyetçiler

İHANETİ VE İFLASI OYNUYORLAR

TC, Kuzey Kürdistan'da uyguladığı ve her gün birkaç insanımızı katlettiği kontr-gerilla faaliyetlerini KDP eliyle Güney Kürdistan'a da taşıdı. Yılların kırı pıstıyla küflenmiş bu işbirlikçi gürhün önüne koyduğu hedef yurtseverleri katletmektir. TC ile girdikleri kirli ilişkilerinin son dönemlerde daha da tırmandırılmasının meyvesi olan bu durum aslında hiç de yeni bir olgu değildir. İlkel milliyetçiler yıllar boyu halkımıza kan ve gözyaşı dışında hiç bir şey vermedikleri gibi, halkın yurtsever duygularını en kirli hesaplarıyla kullandılar. Bugün ise en barbar düşmanla ittifak yaparak halkımızın özgürlük mücadelesi önünde bir set oluşturma çabası içindeler. Daha dün Halepçe'de 5 bin insanımızı katleden Saddam'la televizyonlara çıkıp sarmaş dolaş oluşları ve bugün ise TC ile aynı sahneleri tekrarlamaları ne denli soysuz bir hastalık virüsü taşıdıklarını da çok açık bir şekilde gösterdi. Bundan sonra bu gürhün yapacakları belki de tarihin geçmiş sürecine oranla çok daha tehlikeli, tehlikeli olduğu kadar da kirli ve iğrenç olacaktır. Son bir hafta içinde bunun pratikleri sergilenmeye başlandı. Bu pratiğin en son örneği 29 Haziran günü çok daha somut bir şekilde başlatıldı. Şimdi bu ihanet gürhünün son bir hafta içinde yaptıklarını özetleyerek, bu çirkefliği izah ederek mevcut konumlarını ortaya sergiyelim.

29 Haziran günü saat 05.00 sularında Sindi aşiretinin önde gelenlerinden yurtsever Sadık Ömer bu ihanet şebekelerince katledildi. Sadık Ömer aynı zamanda YNK (Kürdistan Yurtsever Birliği) içinde de ağırlığı olan biriydi. Ancak Sadık Ömer'in yurtseverlik duyguları oldukça güçlü idi. Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen özgürlük ve bağımsızlık savaşını tüm içtenliğiyle savunuyordu ve aktif bir destekleyicisiydi. Sadık Ömer'in katledilmesi, Sadık Ömer'in ne denli yurtsever olduğunun da kanıtı olmaktadır. Olayın gelişimi şöyle:

29 Haziran günü saat 11.00 sularında iki araçla Zaxo'ya bağlı Dorkar köyüne giden 4 KDP'li Sadık Ömer'in evine giderek, Sadık Ömer'in nerede olduğunu sorarlar. Sadık, o gün başka bir köyde işi olduğu için sabah erkenden evden ayrılmıştır. Çaylarını içen 4 KDP'li araçlarına binerek köyden uzaklaşırlar. Sadık'ın hangi köye gittiğini öğrenen katiller, Sadık'ın dönüş yolu üzerindeki Girik ve Darhozan köyleri arasında pusuya yatarlar. Saat 16.30 sularında arabasıyla köye dönen Sadık Ömer, KDP'lilerin pusu kurduğu noktayı geçtikten sonra bir araç tarafından takip edilir. Yolu düzlük bir noktada, Sadık Ömer'in aracını sollayan araçtan Sadık Ömer'e 3 el ateş edilir ve KDP'li lerin içinde bulundukları her iki araçta hızla olay yerinden uzaklaşırlar. Olayı duyan Sindi aşiretinin tepkisi beklenenden sert olur. Sindi aşireti 9 kabileden oluşuyor ve Sadık Ömer bu kabilelerin en büyüğü olan Mala Acem kabilesindedir. Sadık Ömer'in katledilmesi sonrası aşiret olayı araştırmaya başladı. Araştırmalar sonucu hiç de sürpriz olmayan bir durumda karşılaşıldı. Katledilme olayını planlayan ve uygulayanın KDP olduğu ortaya çıktı. Aşiret, Sadık'ın katillerinin mutlaka bulunmasını YNK'den istedi. Ancak Talabani, Sadık Ömer'in ba-

bası Ömer Salih'e yolladığı başsağlığı mesajında sabırlı olmalarını, Sadık'ın kendi şehitleri olduğunu belirterek olayı geçiştirmeye çalışır.

Aşiret reisleri, Süleyman Hacı, Halık Şixo, İsmet Dino, Muhammet Mecit, Abdullah Meho ve Ömer Salih ile yaptığımız görüşmede, Sadık'ın katillerinin mutlaka bulunacağını ve cezalandırılacaklarını belirttiler ve "KDP-YNK ve diğer tüm örgütlerle ilişkilerimizi dondurmuşuz, eğer Sadık'ın katillerini bize teslim etmezlerse çatışırız" dediler. Talabani ve Barzani'in kendilerine yolladıkları mesajları nasıl değerlendirdiklerini sordüğümüz Sadık Ömer'in babası Ömer Salih, "KDP hem katlediyor hem de utanmadan sabır diyor ve kendi şehitleri olduğunu belirtiyor" diye cevap verdi. Sadık Ömer'in katledilmesini planlayan kişinin ise KDP'nin Dahok sorumlusu Sadun Mutni olduğu ortaya çıkıyor. Sadun Mutni 4 KDP'liyi Sadık Ömer'i katletmekle görevlendirir. Bu dört kişiden birinin ismi Recep. Hem Sadun Mutni hem de Recep isimli şahıs KDP'nin istihbarat biriminin içinde yetkili konumdadırlar. Kendi kaynaklarımızca yaptığımız araştırmalarda Sadun Mutni ve Recep isimli şahısların Türk istihbaratıyla yoğun ilişkileri olduğunu saptırız. MİT'le çalışan bu şahısların daha önceleri de benzeri olaylarda fiili olarak yer aldıkları, Ali Şaban'ın katledilmesi, PAK-MK üyesi Tirej'in tutuklanması, çok sayıda yurtseverin ortadan kaybolması ve akıbetleri hakkında hiç bir bilginin alınmaması olaylarında aynı şahısların aktif

temsilcileri Ömer Salih'i bürolarına davet ederek bir görüşme yapıyorlar. Aynı saatlerde KDP'nin Dahok sorumlusu ve 1000 kişilik kuvvet komutanı Mehmet Şefik ve beraberindeki 3 kişi bir araçla şehir merkezinde seyrederek otomatik silah ve roketlerle taranarak öldürüldü. KDP bu olayı bahane ederek Zaxo'ya çok sayıda peşmergesini getirerek Sindi aşiretinin köylerine saldırıya başladı. Bu ihanet gürhü kadın ve çocukları rehin olarak elinde tutmaktadır. Sindi aşiretinin eli silah tutanları ise toptan dağa çıkmış durumdadır. Köyleri kuşatma altında tutan KDP'ye karşı YNK ise hiç bir girişimde bulunmayarak, güçlerin çatışmasında kendisini bir arabulucu pozisyonunda tutmakta ve hedeflediği de bu olmaktadır.

Sadık Ömer neden katledildi?

21 yıl boyunca KDP içinde çalışan Sadık Ömer, KDP'nin ihanetini daha fazla kabul etmeyecek, Kürdistan'da mücadeleyi geliştiren PKK'ye sempati duydular. Sindi aşireti, şu ana kadar 104 şehit vermiştir. KDP'nin Sadık Ömer'i katletmesinin yurtsever güçlere yönelik yapılan bir saldırı olduğunu belirten Zaxo halkı, olayı şiddetle kınıyor. Sadık Ömer PKK önderliğinde gelişen mücadelenin Kürdistan'ı kurtuluşa götürceği, yıllarca saflarında mücadele verdiği işbirlikçi, ilkel milliyetçi KDP'nin Kürt halkına vereceği bir şeyinin olma-

"Sadık Ömer PKK önderliğinde gelişen mücadelenin Kürdistan'ı kurtuluşa götüreceği, yıllarca saflarında mücadele verdiği işbirlikçi, ilkel milliyetçi KDP'nin Kürt halkına vereceği bir şeyinin olmadığı gerçeğini görür ve Kürdistan'ın kurtuluşunun ancak doğru ve devrimci bir önderlikle olacağını savunur."

rol aldığını tüm Zaxo halkı belirtmektedir. Olay sonrası KDP sorumlularından Magayi, Sindi aşireti tarafından tutuklandı. Ancak YNK merkezinin devreye girmesiyle tutuklanan Magayi serbest bırakılır. KDP'nin Dahok sorumlusu Sadun Mutni'nin Zaxo'ya geldiğini haber alan Sindi aşireti mensupları hemen harekete geçer, ancak bir kez daha YNK devreye girerek olayı sabot eder. Sadun Mutni ise Zaxo'da durmayarak, direkt Silopi'ye geçer ve Türk askeri yetkilileri ve MİT mensuplarıyla görüşür. Güvenilir kaynaklardan aldığımız bilgilerde, Sadun Mutni'nin olay hakkında Türk MİT'ine detaylı bilgiler verdiği ve daha sonraki süreçte gelişebilecek olaylar hakkında MİT'ten bilgi ve yardım istediği belirtiliyor. Sadun Mutni Güney Kürdistan hakkındaki tüm coğrafik bilgileri MİT'e aktarır ve PKK'nin kullandığı alanları tek tek harita üzerinde işaretleyerek MİT'e gösterir. Sadun Mutni'nin daha önceleri de birkaç kez MİT yetkilileriyle görüştüğü, güvenilir kaynaklardan aldığımız bilgiler arasında.

Sindi aşireti ileri gelenleri, katiller kendilerine teslim edilene kadar işin peşini bırakmayacaklarını belirtiyorlar. Baba Ömer Salih, bu işin mutlaka çözülmesi gerektiğini, aksi takdirde çatışmalardan çekinmeyeceklerini belirtiyor. Birleşmiş Milletler'in Zaxo

men, hiçbir adım atmadıkları gibi yurtsever köylere saldırımları, ne denli güvenilmez, sahtekar ve işbirlikçi olduklarını izah etmeye yeter diyor Zaxo halkı. Sadık Ömer'in katledilmesinin KDP'nin Kürt halkına karşı Türk MİT'i ile yaptığı bir saldırı olduğu ortada. Bu işbirlikçilerin Kürt halkına zarardan, beladan başka bir şey vermeyeceği halkımız tarafından çok iyi bilinmektedir.

Sadun Mutni kimdir?

Sadun Mutni'nin aşireti Silopi'den Güney Kürdistan'a yıllar önce göç etmiştir. KDP-MK üyesi olan bu şahıs, ayrıca Dahok sorumlusudur. Dahası herkesçe bilinen en önemli gerçek ise, Sadun Mutni'nin MİT'in bir elemanı olarak çalıştığıdır. Görüş-tüğümüz tüm kesimler, Sadun Mutni'nin hem MİT'le hem de Irak istihbaratıyla ilişkisinin olduğunu belirtiyorlar. Otonomi görüşmeleri sırasında en üst düzeyde ilişkileri ayarlayan ve yürüten kişi olduğunu da yine halk belirtiyor. Emrinde özel eğitilmiş çeteler var. Hiç kimsede bulunmayan imkanlara sahip olduğu ise işin cabası olmaktadır. Yaptığımız araştırmalarda bu iddiaları doğrulayan çok sayıda tanık bulduk. TC'nin Kuzey-Kürdistan'da halkımıza karşı uyguladığı tüm taktikleri Sadun Mutni aynı şekilde Güney Kürdistan'da halkımıza karşı kullanmaktadır. Bugüne kadar 60'a yakın insanımızın katledilmesinde ve kaybolmasında baş rol oynadığı herkesçe bilinmektedir. Çalışma şekli çetelerin kullandığı yöntemdir.

Sadun Mutni, MİT'le birlikte eroin ve esrar kaçakçılığı ve beyaz kadın ticareti de yapmaktadı. Sadık Ömer'in katledilmesi sonrası hemen Silopi'ye gelip MİT yetkilileriyle görüşmesi zaten tüm iddiaları doğrulayan bir gerçeklik olmaktadır. Sadun Mutni için halk KDP'nin kontr-gerillası demektedir. Tüm bunların KDP merkezi tarafından bilindiğini tanıklarla ispatlıyoruz. PAK-MK üyesi Tirej'in tutuklanmasında Sadun Mutni'nin yine başrolde olduğunu görüyoruz, Ali Şaban'ın katledilmesinde yine aynı isim karşımıza çıkmaktadır.

Bay Talabani diplomat mıdır ki?

Sadık Ömer'in YNK'nin bir ileri geleni olması yapılan saldırının neyi hedeflediğini bile Talabani anlamıyor değil. Yurtsever güçler ile ilkel milliyetçi KDP'nin çatışmaları halinde bir arabulucunun gerekliliğini düşünen Talabani şimdiden bu diplomatik misyonu kendine yüklemiş durumdadır. Halkımızı karşı karşıya getiren bu ilkel milliyetçi anlayışın halkımızı katletmesini bile bir avantaj, bir bulunmaz fırsat olarak değerlendirmektedir. Dikkat edilirse TC'nin yöntemleriyle aynı yöntemler kullanılmaktadır. Türkiye'de "sosyal demokratlar" ile Demirel hükümetinin protokol metninin aynısını KDP ile YNK uygulamaktadırlar. Yine TC'nin polis ve askeri gücüyle oluşturduğu Hizbi-kontra'yı sanki devletin denetiminde değil de, kendiliğinden PKK'ye karşı oluş-

muş bir gücümüz gibi göstermeye çalışması ve kendine de aracı rolü biçmesi, Talabani'nin kendine biçtiği diplomatik misyonu da izah etmektedir. YNK'nin ilkel akıllılığının halkımızı kandırma-yetmeyeceğini bay Talabani henüz demek öğrenememiştir. Bay Talabani sahte hükümetin sahte savunma bakanlığını yapsa da kendini savunacak durumda olmadığını bilmelidir. KDP ile PAK veya PKK arasında çatışma başlayacak, bay Talabani ise bir diplomat edasıyla aralarını bulacak. PKK'nin arabulma derdi olmadığı bilinmelidir. Bay Talabani de bir ülkenin emperyalizmin desteğinde kurulamayacağını, yine teslimiyetçi diplomatik faaliyetlerle hiç bir şeyin başıyına gide-meyeceğini bilmeli ve eğer gerçekten Kürt halkının yararını düşünüyorsa öncelikle TC ile bağ-larını koparmalı, koparıldıktan sonra demokrat bir statü kazanmalı ve daha sonra ise arabulucu değil bir halkın istem ve özlemlerine çare bulma yönünde çabalar sergilemelidir.

Bayan Mitterrand'a suikast

Bayan Mitterrand'a düzmece bir suikastle Güney Kürdistan'da bir güven ortamının olmadığı, bu nedenle Çekiç Güç'ün gerekliliği vurgulanmak istendi. Hatırlanacağı üzere benzeri bir suikast seçim döneminde Şaklava'da seçime giren güçlerin toplantı yaptığı yerin hemen yanbaşıda olmuştu. İki suikastın böylesi bir benzerlik taşımasının tesadüfi olamayacağını aklı başında her insan bilir. Bayan Mitterrand'ın, yapılan saldırıya neden yara almadığı ise ayrı bir soru olmaktadır. Bazı kaynaklar suikastın Saddam tarafından yapıldığını iddia ettiler. Saddam ise ordu gazetesi aracılığıyla bunu reddetti. Yine bazı kaynaklar, kısa bir süre önce Saddam'a karşı bir darbe yapıldığını, ancak başarısızlıkla sonuçlanmış olduğunu belirttiler. Şimdi tüm bu iddiaların nedenlerine gelelim. Söylenenler, yazılıp çizilenler ne denli doğruydu onu biraz açalım. Sadık Ömer'in katledilmesi KDP'nin TC'ye verdiği sözlerin yerine getirilmesi sürecinin başlatılması oldu. Ve KDP

bu çirkef saldırılarını her gün biraz daha ileriye götürmektedir. PKK Kuzey'de olduğu gibi, Güney'de de emperyalistlere ve TC'ye bir korku odağı olmaya başlamıştır. Zaten Güney'in şemsiye altına alınarak korunmasıyla PKK'nin buradaki gelişimini durdurma ve böylece Türk devletine nefes aldırma hedeflenmişti. Bayan Mitterrand'a yapılan sahte suikastla de Güney'de bir tehlike olduğu, Güney Kürdistan'da güvensiz bir ortamın olduğu vurgulanmaya çalışıldı. Hem Kürtlerin kendi aralarındaki çelişkileri, hem PKK'nin güçlenmesi ve oluşan boşlukta mevcut işbirlikçi güçlerin temeline dinamit koyması, tüm emperyalistlerin çıkarlarını ve demokrasi havariliklerini boşa çıkarıyordu. Suikast eyleminin öyle sıradan bir eylem olmadığını herkes bilmekte. Bunca bombanın başına yağdırılmasına rağmen Saddam'ın bile böyle bir eyleme girişeceği oldukça tartışılır. Suikastı Türk MİT'i ve CIA ortak düzenlemiştir. Böylelikle Güney'in bu güvensiz ortamında TC'nin daha aktif "güvenliği" sağlayabilmesi için yasal olarak yerleşmesi, daha aktif bir rol alması gerektiği dünyaya duyurulmak istendi. Şu an tüm emperyalistler Güney Kürdistan için yolladıkları Çekiç Güç'ün ne denli hayatı bir öneme sahip olduğunu düşünüyorlardır. Bu taktikler ilk kez denenmiyor. Lübnan yıllarca bir iç savaşı yaşadı, acaba kim kiminle savaştı, bunu ayırt etmek ise her insanın başaramadığı bir durum. Ama yarım saatte Lübnan durulverdi. Tam da böylesi bir zeminde tüm bunlar planlanmış durumda. Önce Sadık Ömer katledilerek PAK ve KDP karşı karşıya getirilmeye çalışılıyor, daha sonra ise KDP'nin yurtsever güçlere saldırmasının gerekçeleri oluşturuluyordu. Öyle ya, KDP veya YNK bayan Mitterrand'a suikast düzenlemezler, çünkü onların misafiri-dir, onların dostudur. Yoksa Bayan Mitterrand'ın hemen arkasında seyretnmekte olan aracın hedeflenmesi bu oyunun önemli bir parçası olmaktadır. Yani ortada bir suikastın olmadığını olayın her safhasının gelişiminde görmek mümkündür. Seçim döneminde Şaklava'da benzeri bir eylemin gerçekleştirilmesi bunun bir provasını olduğunu açığa çıkarmaktadır.

Behdînan bölgesinde beş büyük aşiret bulunmaktadır. Birincisi Berwarî aşiretidir. Bu aşiretin reisi Nasır Bey'dir ve onbin kişilik eli silah tutan gücü vardır. İkinci büyük aşiret ise Sadık Ömer'in mensup olduğu Sindi aşiretidir. Süleyman aşireti reisi Hasê Abdülkerim ve Serhat Hacı'nın silahlı 5 bin kişilik gücü vardır. Diğer bir aşiret ise Gulê aşiretidir.

Sindi aşiretinin 9 tane kabilesi var. 1-Mala Acema, 800 silahlı adamı var. 2-Mala Husava, reisi Bişar Salah, 1000 silahlı adamı var. KDP ve YNK'lilerdir. Zaxo bölgesindedirler. 3-Miçolê, reisi Hamit Kerim, Xalit Şixo, 800 silahlı adamı var. KDP ve YNK'lilerdir. Zaxo bölgesi. 4-Benistane, reisi İsmet Dino, 900 silahlı adamı var. KDP-YNK Berzur köyü ve Zaxo bölgesi. 5-Mamê Zînê, reisi Osman Xalit, 600 silahlı adamı var. 6-Şivaminê, reisi Muhammet Seyyar, Ahmet Seyyar, 700 adamı var. KDP-YNK-Zaxo bölgesi. 7-Şonekê, reisi Abdullah Muhammet, KDP-YNK'li. Derka bölgesi Mamika köyü. 8-Niveh, reisi Osmanê Sadê, Emînê Hacı Mustafa, KDP-YNK'li. Simkeber ve Zaxo bölgesi. 9-Basalm, reisi Ömer Ali Xalit, 400 silahlı adamı var. KDP-YNK'li.

Sadık Ömer 21 yıl KDP'nin içinde faaliyet yürüttü. Ancak daha sonra KDP'nin çözüm olmadığını gördü ve ayrıldı. Babası, "Oğlum yeni düşüncelerle tanışınca KDP'den ayrıldı" diyor. Sindi aşiretinin KDP içinde 104 şehidi var. Bu aşiret yurtsever bir aşirettir.

OKUYUCU

* * * mektupları ve cevapları * * *

Hevale Necati imzasıyla Berxwedan'a mektup yazan bir yurtsever arkadaş, 1975 yılından beri Avrupa'da yaşadığını, 1980'den sonra Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini benimsediğini, kendi olanak, kapasite ve imkanları dahilinde mücadeleye destek verdiğini belirtiyor. Ama bir rahatsızlığının olduğunu vurguluyor. "Kendisine Konya Kürdü" denmesine kızıyor. "Önemli olan yurtsever olmaktır. Nerenin Kürdü olup-olmamak önemli değildir" diyor. Arkadaşımıza hak vermemek mümkün değildir. Ama bundan aşırı rahatsız olması da fazla mantıklı değildir. Okuyucumuzun bildiği gibi halkımız tarih boyunca hep sürgünlere, mecburi iskanlara tabi tutuldu. Bunun sonucu olarak "Konya Kürtleri", "Ankara Kürtleri", "İstanbul Kürtleri", "Kayseri Kürtleri", "Yozgat Kürtleri" terimleri ortaya çıktı. Ve bu terimler bir dramı, bir trajediyi, ülkeden kopuşu ifade ediyor. Böyle algılamak gerekiyor "Konya Kürdü" terimini. Bu terim aynı zamanda bir saygınlığı da ifade etmelidir. Bundan dörtüzyıl önce asimile edilmek, kendi milli benliklerine yabancılaştırılmak için Konya'ya sürgün edilen Kürtler, eğer asimile olmamış, hala yurtsever özlerini koruyabiliyorlarsa, "Konya Kürdü olmak"tan onur duymak gerekiyor.

Okuyucumuz Selçuk Karakurt, 30 Kasım 1991 sayılı Berxwedan gazetesinin 11. sayfasında "İdil ve Tekor'da iki ajan cezalandırıldı" başlıklı haberde, "10 Kasım veya bu tarihe yakın bir tarihte, Sarıkamış'ta elinde roket patlaması sonucu şehit düşen ARGK savaşçısının Servet kod adlı savaşçı olduğu belirlendi" bölümünü aydınlatmak için mektup yazmış. Şehit Servet Karakurt'un, abisi olduğunu söyleyen Selçuk, "Abimin şehit düştüğü tarihlerde arasıra gerillaların yanına gidip gelen bir çoban daha sonra TC askerlerinin yanına gidiyor ve askerlere, Servet isimli biri kazayla öldü ve diğer arkadaşları onu gömdüler diyor, yer gösteriyor." Selçuk'un anlatımına göre askerler abisinin kemiklerini ailesine teslim ediyor. Ve ailesi kemiklerini gömüyor. "Birkaç aydır TC askerleri ailemizi sıkıştırmaya başladı. O kemikler Servet'in değil, bizi kandırdılar. Bu yörelerdeki tüm olaylardan siz sorumlusunuz diyorlarmış. Şimdi bu durum karşısında biz şaşır kaldık, abim ölmüş mü, sağ mı?" diye soruyor Selçuk.

Abisinin 1980'den sonra evden ayrıldığını ve o günden beri haber alamadıklarını söylüyor.

Biz mektubunu okuyunca Berxwedan'daki haber dışındaki konuyla ilgili bir bilgiye sahip olmadığımızı gördük. Kendilerine yardımcı olmak için bu satırları yayınlıyoruz. Ve okuyucularımıza çağrıda bulunuyoruz. Servet'le birlikte mücadele edenlere de sesleniyoruz. Servet yaşıyor mu, yaşamıyor mu? Bu konuda gazetemize mektupla veya telefonla bilgi iletmelerini istiyoruz.

Okuyucumuz Şahin Hazır'ın sorunu da Selçuk Karakurt'un sorunu gibi. O da yeğeni İsmet Hazır'ın öldürülüp öldürülmediğini soruyor. Yeğeninin şehit düştüğünü duymuş. Yerini ve zamanı öğrenmek istiyor. Değerli okuyucumuz, bildiğiniz gibi Kürdistan'da günde ortalama on kişi şehit düşüyor. Çoğu adsız birer kahraman. Müthiş bir sa-

vaş sürüyor. Sizin mektubunuz gibi bize çok sayıda mektup geliyor. Bu sorunun çözümü, her askeri birim bir otopsi ve tutanak tutma işlemini gerçekleştirdiği ve şehit düşenlerin durumunu ailelerine iletmeyi çok önemli bir görev olarak algıladığı zaman mümkün olur. Gerillada bunun çalışmaları vardır. Savaş ortamında bunun gerçekleşmesi için öneminin kavranması gerekiyor.

Değerli okuyucumuz Şahin'e ancak bunları söyleyebiliriz.

...

Xalid Yusuf Eli imzasıyla Pakistan'ın Quetta kentinden gazetemize kısa bir mektup yazan okuyucumuz, Berxwedan ve Serxwebûn'u düzenli alabildiklerini yazıyor. Daha çok Kürtçe ve Arapça yazılı eserlere ihtiyacının olduğunu belirtiyor. Ve çok ilginç bir konuya değiniyor: "Ayrıca bulunduğumuz şehirde (hangi şehirde kaldığını yazmamış, yalnız yazdığı mektubun üstünde Quetta yazılı) 700 yıl önce gelip buralara yerleşen ve hala Kürt olduklarını unutmayan ama ulusumuzun tüm özelliğini, dilini unutan çok fazla Kürt bulunmaktadır. Bunlar durmadan bizden partinin, ERNK'nin ve ARGK'nin afişlerini, serok ve şehitlerin posterlerini istiyorlar" diyor.

Bu satırları okuyup etkilenmemek mümkün değildir. Yedi yüzyıl önce kaybolan, yedi yüzyıl yiten Kürtler bugün şehitlerinin, partilerinin, cephelerinin, ordularının ve önderlerinin posterlerini ve afişlerini istiyorlar. Biz yedi yüzyıl sonra onlara ulaşacağımıza dair size söz veriyoruz. Kendi yetkiliklerine son veren önderlerinin, şehitlerinin, partilerinin, cephelerinin, ordularının afişleriyle odalarını süslesinler.

...

21.06.1992 tarihli mektubunu Hamburg'tan yazan Abdullah dayı adlı okuyucumuz, 15 Haziran 1992 tarihli gazetemizde "O gün Brüksel Kürtlerini" başlıklı haber-yorumda Brüksel'de 30 bin kişinin yürüdüğü haberini doğru bulmuyor. 50 binden fazla kişinin yürüyüşe katıldığını söylüyor. Yürüyüşe katılan hiçbirimiz sağlıklı bir biçimde sayım yapamadı. Mümkün de değildi. 30 bin, 40 bin, 50, 60, hatta 70 bin diyenler vardı. Biz çok sayıda kişinin görüşlerine başvurarak 30 bin olarak yazdık. Bu konu fazla önemli değil. Aslında haberin doğrusu orada yürüyenlerin 30 milyon Kürt halkı adına yürümüş olmasıdır.

Osnabrück'ten yazan bir ERNK taraftarı da Brüksel yürüyüşünün iki fotoğrafını yollamış. Brüksel yürüyüşü için "dünya proleter ve ulusal kurtuluş mücadelelerinde eşine ender rastlanan bir yürüyüş" diyor. "Bu yürüyüşteki görkemli heyecanı, halkın duygusunu hiç bir edebiyatçı ve ressam anlatamaz" diyor. Bu yürüyüşle Avrupalıların mücadelemizin "terör" olmadığını anladıklarını vurguluyor.

İsveç'ten Miso Ruhel adlı okuyucumuz da Türk basınının Brüksel'de yürüyenleri 5 bin kişi olarak yazdığını, kendisinin bizzat bu yürüyüşe katıldığını ve ortalama 40 ile 50 bin arasında kişiyle birlikte yürüdüğünü yazıyor. Türk basınının yalanlarının ispatı olarak Brüksel yürüyüşünü gösteriyor. Bütün dünyanın gözleri önünde 50 bin kişiyi veya 40 bin kişiyi 5 bin kişi olarak veren bir basının Kürdistan'da Kürtler dışında kimsenin tanık olmadığı ayaklanmaları ve yürüyüşleri nasıl küçülttüğünü siz düşünün" diye soruyor.

BERXWEDAN'DAN

AYIN GÜNDEMİ

Baştarafı 1. sayfada

KDP'li bir komutanın vurulmasıyla KDP çapulcularının Sadık Ömer'in aşiretinin oturduğu köyleri işgal etmesi, kadın, çocuk ve ihtiyarları rehine alması, hemen peşinden ARGK kamplarının yollarını keserek kampları ablukaya almaya çalışması ve ARGK'ye nota vermesi sahnelenmek istenen oyunun belkemiğini gözlerimizin önüne seriyor.

Bayan Mitterrand'a düzenlenen suikastın da aynı döneme denk gelmesi tesadüfi olamaz. Bugüne kadar Bayan Mitterrand'a kimlerin suikast düzenlediği açığa çıkmadı. Suikastın nedeni üzerinde de fazla durulmadı. Fransız hükümeti derin bir sessizlik içinde.

Ortadoğu politikası ile ilgilenen bütün çevreler ADB, Almanya ve Fransa'nın Kürdistan geneli ve özellikle Güney Kürdistan üzerinde oynadıklarını, aralarında yoğun çelişkilerin olduğunu bilmektedir. ABD'nin Türkiye aracılığıyla Kürdistan üzerinde etkili olmaya çalıştığı, Fransa ve Almanya'yı dışta tutma uğraşı içinde olduğu bir sır değildir.

Newroz katliamını gerekçe göstererek silah ambargosuyla Türkiye'yi etki altına almaya çalışan Almanya'nın tersine, katliam sonrası Türkiye'yi ziyaret eden Mitterrand'ın, "Kürtlerin ayrı bir devlet kurmasına gerek yoktur" içerikli sözler sarfetmesinin amacı Türkiye üzerinde, dolayısı ile Kürdistan üzerinde etkili olmaya çalışma çabalarıdır. Birisi şantajla yola getirmeye çalışırken, diğeri Kürtlerin bağımsızlık mücadelesine karşı çıkarak aynı sonucu elde etmek istiyor.

ABD ise hiç kimseye papuç bırakmak istemiyor. Türk MİT'i ile CIA, Bayan Mitterrand'ı takip eden arabayı içindekilerle birlikte havaya uçurarak, "burası benden sorulur, fazla buralarda dolaşmayın, istersem sizi de havaya uçururum. Buranın güvenliği de, terörü de bizden sorulur" demek istiyor. Fransa'nın derin bir suskunluk içinde olması bu durumu bilmesinden kaynaklanıyor. Bunun bir tehdit olduğunu biliyor. Şimdi bunu derin derin düşünüyor.

ABD avantajlı. Savaşta Saddam'ı etkisizleştirdi. Şimdi meyvelerin tümüne kendisi sahip olmak istiyor. Bölgede Kürdistan bağımsızlık savaşı karşısında sıkışan müttefiki TC aracılığıyla daha çok etkin olmak istiyor. TC iyi bir işbirlikçi, o da durumunu sağlama almak için KDP gibi gerici bir yapıyı işbirlikçi hale getirmiş bulunuyor.

Bu işbirlikçiler zinciri uyanan halkımızı esaret altında tutmaya çalışıyor. Ülkemize yerleştirdikleri Çekiç Güç'le yerli işbirlikçileri kurumsallaştırmak istiyorlar. Bu işbirlikçi kurumlaşmaları ilerde ülkenin tümüne yayma çabaları içindedirler.

Güney'de KDP güçleriyle bağımsızlık savaşımıza saldırmak için senaryolar geliştiren TC ve ABD'nin Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da bu yıl hazırladığı senaryoların çoğu boşa çıkıyor. Son bir haftadır peşpeşe saldırıya uğrayan karakolları yerle bir edildi. Yüzden fazla askeri öldürüldü. Gerilla karadan Kürdistan'ı düşman için cehenneme çevirirken, havada da artık rahat uçamayacağını düşmana hissettirmiştir. Güney'deki kampları bombalamaya giden 1 F-104 savaş uçağının, Çatak ve Pülümür'de ise 2 helikopterin düşürülmesi, artık gerillanın ülkemizin göklerine de hükmettiğini gösteriyor.

Hizbi-kontra peşpeşe vurulan darbeler düşmanın bu kolunu da yaralamıştır. Özellikle savaşımızla böyle uydu işbirlikçileri karşı karşıya getirerek, savaşı Kürtleştirmek isteyen düşmanın oyunlarının bilincinde olmak büyük bir önem taşıyor. Piyon, halkımızı katlederken darbe vuralım. Ama asıl hedeften şaşmayalım. Piyonu da vurmak gerekiyor. Fakat asıl düşmana vurulacak büyük darbeler piyonları etkisiz kılacaktır. Bunu hiç bir zaman akıldan çıkarmamak zorundayız. Şunu çok iyi bilmeliyiz ki, düşman, devrimimizin birçok aşamasında piyonlarla bize karşı savaşacaktır. Satrancın başka taşları da varken sürekli piyonlarla uğraşacak kadar tecrübesiz değildir mücadelemiz.

Türkiye Başbakanı Demirel'in "Biz bir tek parti gibiyiz" diyerek, burjuvazi arasındaki birliği ifade etmesi, olağanüstü hali prensip kararıyla uzatırken, "Biz bunu kendimiz için değil devlet için uzatıyoruz" demesi, Türkiye'deki meclisin Milli Güvenlik Kurulu'nun bir uydusu olduğunu, görmeyen gözlerle, işitmeyen kulaklara, dumura uğrayan beyinlere tekrar göstermiştir. HEP kökenli milletvekillerin tekrar HEP ile birleşmesi, Vedat Aydın'ın ölüm yıldönümünde tüm il ve ilçe teşkilatıyla Diyarbakır'a gitmesi, sömürgeci güçlerin kitlelere karşı saldırı düzenlemesi, halkın birçok yerde kepenk kapatması karşısında HEP'lilerin sadece açlık grevine girmesi, miting yapmayı göze almaması, mevlüt okumayı iptal etmesi, bunları "Bir provokasyon olur" gerekçesiyle yapması henüz ciddi zaafıların sürdürüldüğünü gösteriyor.

Son gelişen güçlü gerilla saldırıları, halkın moralini, coşkusunu artırmış, sömürgeci güçleri telaşa düşürmüştür. Mücadelenin bütün alanlarına yüklenerek düşmanın oyunlarını bozmak elimizdedir. Önümüz aydınlatılmıştır, karanlık kalan nokta yoktur. Yeter ki düşmeden yolda yürümelerini bilelim.

Uluslararası Kürdistan Festivali'ne katıl!

Değerli yurtseverler, ilericiler, demokratlar!

Ağustos ayı, Kürdistan halkının yeniden dipdiri bir güç olarak ayağa kalktığı, yok oluşa gidişi durdurarak dünya sahnesine yeniden çıktığı bir aydır.

Ağustos ayı, uzun yıllar boyunca varlığı inkar edilen ve tarihten silinmeye çalışılan halkımızın bütün gerçeklerini dünyaya haykırdığı, gasp edilen tüm haklarını almak için örgütlendiği ve mücadeleye başladığı tarihi bir dönüm noktasıdır.

Ağustos'ta halkımız, kendi kaderini eline almış ve başkalarının kendi kaderi üzerinde söz sahibi olamayacağı tüm dünyaya ilan etmiştir.

Böyle bir ayda halkımızın dünya halklarıyla bütünleşmesi, onların temsilcileriyle buluşması kuşkusuz çok önemlidir.

Tarihimiz boyunca büyük bir özlemle beklediğimiz güzel günlere gidişin başladığı Ağustos ayında, Uluslararası Kürdistan Festivali'yle önümüzdeki aydınlık günleri karşılamak son derece anlamlıdır.

Halkımızın kurtuluş yoluna ışık tutan Ağustos'a en büyük armağanımız, onu uluslararası bir festivalle kutlamak ve halkımız ile dünya halkları arasında dostluk köprüleri kurmaktır.

Bu vesile ile 1 Ağustos 1992 günü Bochum'da dünya halklarının temsilcileriyle buluşmamız büyük bir önem taşımaktadır.

Çok sayıda ulusu temsil edecek olan müzik grupları, sanatçı ve politikacıların katılacağı festivalimizde halkımızın birliği, beraberliği ve uluslararası dayanışması için Bochum'da buluşalım diyoruz.

Uluslararası Kürdistan Festivali Tertip Komitesi / 8 Temmuz 1992

Yer: Ruhrstadion Bochum / Tarih: 1.8.1992 / Saat: 12.00

TEMMUZ'UN ANIMSATTIKLARI

Mehmet Kaya

Adnan Yücel'in şiir kitabı elime geçti. Kendi kendime ve yanıma gelen herkese okuyorum. Kitabın adına "Güneşin ve Ateşin Çocukları" demiş Adnan. Dizeleri okuyunca bu Temmuz ayında tekrar Diyarbakır'ı yaşıyorum. Hayri'yi, Kemal'i, Ali'yi ve Akif'i anımsıyorum. Adnan, Temmuz direnişi öncesi durumu ne kadar gerçekçi ifade etmiş: Defalarca okuyorum ve düşünüyorum bir daha okuyorum.

*"Ne ki kavgı, ne ki dağlarda vurulmak
Bir sehpa idam olmak ne ki
İhanet utancıyla yaşamak var ya hani
Onursuzluğun lağım çukurunda yok olmak
Üniformalı bir Dehak'ın önünde durmak
Ve beyninin içindekileri bir bir kırmak
İşte buydu Diyarbakır zindanında yaşamak."*

Bu dizeleri okuyunca Kemal PİR yoldaş canlanıveriyor gözlerimin önünde. 35. koğu olarak kullanılan hücrelere gidiyorum. 4. kat 10. hücrenin kapısının önüne varıyorum. Bir manga asker her an firar edecekmişim gibi etrafımı sarmış. Kilit şa-

M. Hayri Durmuş

kırtısından sonra bir zincir şakırtısı ve kapı açılıyor. Kemal'le kucaklaşıyoruz. Sonra Erkan ve Maşallah Hoca, bir de Cuma Benek hücremize getiriliyorlar.

Bir gece birlikte onuncu hücrede kalıyoruz. Sabah arama yapacağımız bahanesiyle hücreden çıkarılıyor. 4. katın 10. hücrelerinde tünel arıyorlar. Çok tuhafımıza gidiyor. Hücrelerimizi değiştiriyorlar. Bu durum karşısında Kemal, "Göçmen kuşlar gibi olduk" deyip gülüyordu.

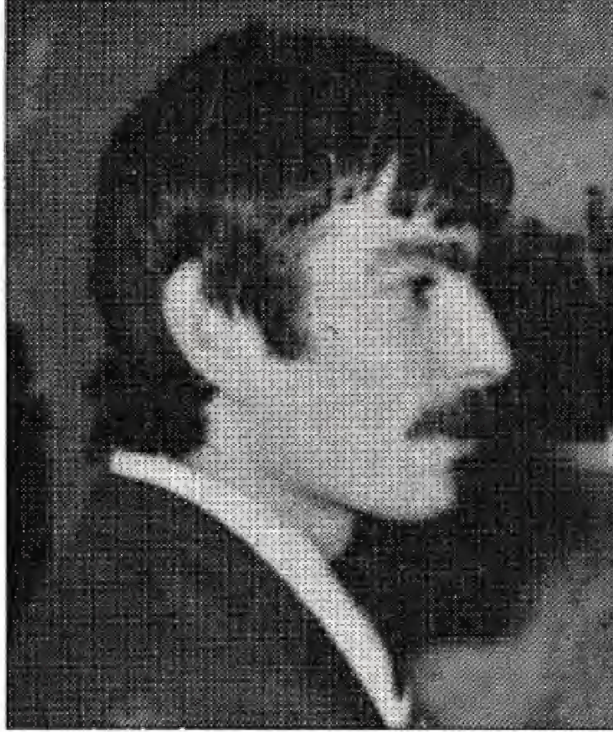
Bir hafta içinde hücre değiştire değiştire 4. kattan 1. kata indirildik. Elbise yıkamamız için su akıtılmadığından bitler vücudumuzda, elbiselerimizin üzerinde cirit atıyordu. Kemal'in üzerinde kırmızı bir gömlek vardı. Her sabah erken uyanır kırmızı gömleğini çıkarır gömlek renginde bitleri öldürürdü. Öldürdüğü bitleri sayardı. Ocak 1981 tarihinde ölüm orucu başlayınca bizleri birbirimizden ayırdılar. Farklı farklı hücrelerde farklı farklı katlarda kaldık. Hep birlikte duruşmalara çıktık. Bazen uzun süre birbirimizi görmedik. Ama unutulmayan anıları hep birlikte yaşadık. Her Temmuz ayında bu anılar üzerinde düşünür sonuçlar çıkarmaya çalışırım.

Zulümle her şeyin susturulabileceğine inanıldığı, Diyarbakır celladı Esat Oktay Yıldırım'ın Dehak kesildiği, Adnan Yücel'in aşağıdaki dizelerde ifade ettiği gibi;

*"Zindanda yürekler yine baskıda
Eller bağlı, gövdeler askıda
Üç kibritin ateşi sönsün istenir"*

*İnançlar ihanete dönsün istenir
Düşünceler zincire
Sevgiler prangaya vurulsun istenir
Yüreklere çağılayan özgürlük suyu
Bulana bulana durulsun istenir
Üniformalı bir Dehak'ın şahsında
Zalimin zulmü kurulsun istenir" di o gün.*

Tam on yıl geçti aradan. Çok şey değişti. Zulüm kalesi Diyarbakır düştü. Geriye anı-

Kemal PİR

lar ve görkemli bir geçmiş kaldı tarih sayfalarında. Zulüm, işkence kendi sahibini çöktü. Özgürlük ve bağımsızlık alevi samanı tutuşturur gibi bütün ülkemize yayıldı. Yok sayılan gerçek var kabul edildi. Kırsal alanlarda gelişen gerilla hareketi, yeni destanlar kattı destanlara. Halkımızın yarısı, korku belasından kurtuldu. Dağlarımızın doruklarında Newroz çiçekleri açtı kışların içinde karlara inat. Şehirlerimizde, kasabalarımızda çocuklar ve kadınlar baharı muştuladı zemheri kışların karlı günlerinden.

Ve Diyarbakır bir Temmuz'a daha tanık oldu. Cellatlar, Diyarbakır zindanında gerçeği gözleriyle gören PKK önderliği ve gerillanın ışıklı yolunda yürümeye karar kılan Vedat Aydın'ı evinden alarak katlettiler. Cesedini bir yolun kenarına bırakarak korku salmak istediler.

Vedat'ın korkusu Diyarbakır korkusunu taşıran bir damla oldu ve cesaret kesildi! Diyarbakır. Artık sokaklara dökülen kitleler sel seldir. Cephe, ordu, parti bayrakları gönderlerde yel yeldir. 100 binler Diyarbakır direnişinde susmayan dil, korkmayan yürek, haykıran ağızdır artık.

Gerilla savaşı neleri değiştirdi, nelere kadir oldu. 1982'de Temmuz direnişçileri

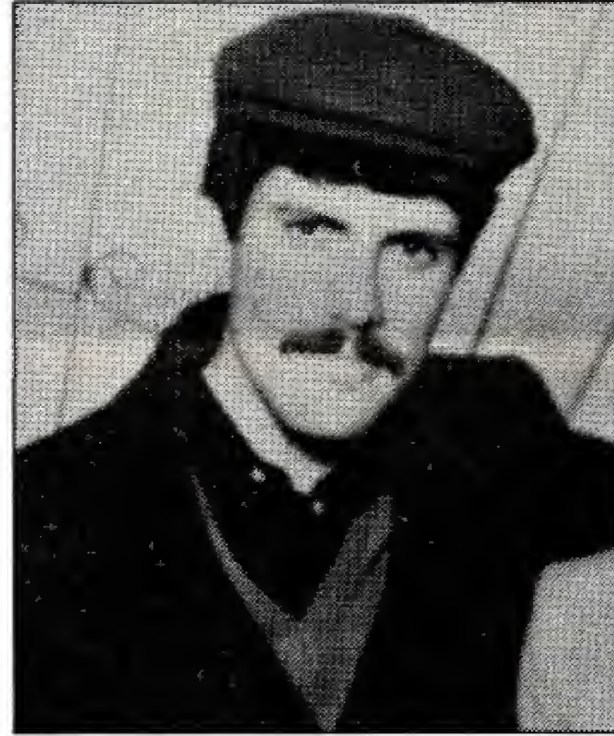
*"Sevda yasaktı dört ayrı ülkede
Öyle buyurmuştu lordlar ve paşalar
Ve bir halkın yüreğinde
Baklava dilimi çizilmişti sınırlar
Ne ovalar bırakılmıştı kendilerine
Ne dağlar ne de kırlar
Yalnızca yasaklar kalmıştı
Dört ayrı yerden dört ayrı yasaklar
Yanarken dört yürekte tutuşan ateş
Ne işkence bitti bir yanda
Ne diğer yanda bulutla gelen ölüm
Hep satılmaksa ve yenilmekse yazgı
Dağ başlarında kimsesiz kalır ölüm
Çırpınırım dört duvar içinde
Mayınlara ve dikenli tellere takılır gülüm
Bir yanım zindanlardadır şimdi
Bir yanım kaçar sürgün sürgün
Milyonlarcayım ihanet çemberinde
Bütün dünyanın gözleri önünde
Dağlardan ırmaklarca gelir
Takılırım ihanet vurgunu dikenli tellere"*

ölüm orucuna yattıklarında Diyarbakır'ın kılı kıpırdamıyordu. Herkes korku küpü kesilmişti. Değil zulme karşı sokağa dökülmek ölüm orucu haberini kendi aralarında tartışmaktan bile çekiniyorlardı. Diyarbakır şehrinde ve cezaevinde zulüm tamamen egemendi. Öyle ki, aynı cezaevinde kalan tutsaklar ölüm orucunda işkence gören arkadaşlarına destek olamıyorlardı. Çaresizlik, umutsuzluk, yılgınlık kol geziyordu.

Gerilla savaşı çare oldu, umut oldu, korku kalelerinde cesareti filizlendirdi. Örgüt-süzleri örgütledi. Yılgınları yeniden diriltti. 70 yaşındaki dedeleri gençleştirdi. Kadına bin yılların köleliğini yıktırdı.

On yıl sonraki Temmuz'un coşkusu ve hareketliliği ile on yıl önceki Temmuz'un suskunluğunu karşılaştırıyorum. Hayri hücrelerinde yataksız, yorgansız, battaniyesiz betonun üzerinde uzanmış. Havalarda 40 derece sıcak. Diyarbakır'ın Temmuz sıcaklığı. Isınmış beton, hücrelerde cirit atan cordon fareleri, sivri sinek ve susuzluk, koğuşlardan yükselen marş ve işkence sesleri. Onun kararlılığını hiç etkilemedi.

Herkesin suskun olduğu bir ortamda tek başına bir ses olmanın nasıl bir yankı yaratacağını biliyordu. Hayri ölüm orucunu başlattığı gün duruşmadan hücrelerine döndüğünde dördüncü katın hücrelerinde bulunan musluğu açınca su akmadığını görmüş, sevinmiş 3. katın bir hücrelerinde kalan arka-

Akif Yılmaz

daşına işaret vererek, musluktan kendisine seslendiğinde heyecanla "Başardık, başardık, başardık" demişti.

Hayri'nin bu "Başardık, başardık, başardık" demesi büyük bilim adamı Arşimet'in "Buldum, buldum, buldum" demesine çok benziyordu. Arşimet, hamamda tasın su üstünde kalışı ile suyun kaldırma kuvveti arasındaki ilişkiyi kurunca denizlerin,

okyanusların üzerinde binlerce tonluk yük gemisinin yüzdüğünü ve bunun da büyük gelişmelere yol açacağını görmüş, sevincini "Buldum, buldum, buldum"la ifade etmişti. Mehmet Hayri DURMUŞ arkadaş da bir halkın umudunun yokedilmeye çalışıldığı Diyarbakır zindanında 6 arkadaşın ölüm orucuna başlamasında Kürt halkının ayaklanmasını, bugünün Cizre'sini, Nusaybin'ini, Diyarbakır'ını Lice'sini görmüştü. "Başardık, başardık, başardık" deyişine bunun sevinci yüklüydü.

Ali Çiçek

O, dünden bugünü görendi. Diyarbakır askeri hastanesinde ölüm orucunun son gününde şahadete ermeden önce arkadaşlarına moral veren, yol gösteren, gelecekte ne yapılması gerektiğini öneren, "Ben ölürsem mezar taşıma, 'bu adam borçludur' diye yazın" diyendi. Kemal'in şahadetinden 5 gün sonra Diyarbakır hastanesinde şehit düştüğünde tek bir tanığı vardı yanında, ölüm orucu yoldaşı Akif YILMAZ'dı bu. Hayri, yanındaki yataktan bir battaniyenin içine konulup götürüldüğünde Akif daha bir inanç abidesi kesilir, kapar gözlerini, zindan yoldaşlarını, Hayri'yi düşünür.

*"Anlatılmaz bir destandır yaşanan
Ne söze gelir, ne saza
Kırbaçlar sopalara ve zincirlere karışır
Ölümler ayaklara dolandır geceleri
Kanlı battaniyelere sarılır
Her direnişte tabutlarla çıkılır dışarı
Gözyaşları zılgıt seslerine katılır
Elleri hep koynunda kalır kızların
Anaların gözleri dikenli tellere takılır
Bir acılı sessizlik sarar yürekleri
Dicle'nin suları susuzluğa çakılır
Kale burçlarındaki akbabalara
Ve üniforma giyinmiş yeni Dehak'lara
Yalnızca zindanın mazgallarından bakılır."*

Kemal'in şahadetini duydu, Hayri'nin şahadetine tanık oldu Akif. Başka da haberi olmadı hiçbir gelişmeden. Mosmor kesilmiş güzel yüzüne sivri sinekler kondu hep. Dudakları susuzluktan çatladı. Hayri'nin şahadetinden iki gün sonra Karasu'nun yanında şehit düştü.

Ali ÇİÇEK, Akif'in boşalttığı yatağı boş bırakmadı. Şuurunu kaybetmiş halde el kol hareketlerini yaptı. Bu kez Karasu tanığıydı Ali'nin. Şahadete erince Ali, zulüm kalesi sömürgecilikte çözülme başladı, hala devam ediyor.

*"Çiçek daldı
Arı baldadı artık
İnanç kolda
Yolcu yoldadır"*

Türk basınından seçme-saçmalar

İrfan Dayıoğlu

Emin Çölaşan 13 Haziran 1992 tarihli Hürriyet gazetesinde, "Bir maçın ardından" başlıklı yazısında ırkçılık olayına değinirken bakın neler söylüyor: "... Adına **İrkçilik** denilen olay, bugüne kadar hiç kimseye yarar sağlamamıştır. Bu yüzden ülkemizde başlatılan **Kürtçülük** akımını benimsemiyorum... Çünkü bunun hiç kimseye yarar sağlamayacağını, olsa olsa karşısına çok güçlü bir Türkçülük akımı çıkacağını biliyorum."

Yüzyıllardır süren "kardeşlik"ten dem vurduktan sonra, devamla, "Ama bu ülkede zengin olan herkes fakiri sömürmüş. Zengin Türk sömürürken, aynı şeyi zengin Kürt de yap-

doğrultusunda Kürdistan'da yürütülen özel savaşın aracı olmuş durumda. Ertuğrul Özkök, devlet teröründen hiç bahsetmeden aktı veriyor: "Kürt tarafının (PKK'nın, siz böyle anlayın) bu sorunun terörle çözülemeyeceğini anlamış olması gerekir. Türk tarafı da, bu bölgenin (Kürdistan'ın, bn.) daha uzun süre eski anlayış ve mantıkla idare edilemeyeceğini kabul etmesi gerekiyor" (Hürriyet, 1 Nisan 1992) diyerek sahibine "çözüm" önerileri getirmekte ve bir an önce "bölgede yükselen etnik duyguları tatmin edecek" reformların uygulanmaya konmasını salık vermektedir. Diğerlerine göre daha "akılcı" bir yaklaşım. Yine

belirtiyor.

Uğur Mumcu, 26 Mart tarihli Milliyet'te "19. Ayaklanma" başlıklı yazısında Newroz olaylarını Cumhuriyet tarihinin 16. Ayaklanması gibi göstererek, Cumhuriyet'ten önce de üç ayaklanma sayarak "19. Ayaklanma" adını veriyor. Bütün ayaklanmaları tarihleriyle saydıktan sonra, şu değerlendirmeyi yapıyor: "Bütün ayaklanmaların ortak özelliği aşiretlere dayanmasıydı... Hükümetler bu ayaklanmaları bastırırken, yöredeki başka aşiretlerden yararlanmışlardır... Bu ayaklanmaların hiçbir başarı sağlamamıştır. Sağlamayamadığı gibi ülkede yaşayan bütün Kürtleri de arkalarında toplayamamıştır. Geçmiş ayaklanmalarda görüldüğü gibi Kürt aydınlarının bir kısmı ve Kürt aşiretleri hükümetlerin yanında yer almışlardır."

Bütün ayaklanmaların ortak özelliklerini sayan Uğur Mumcu, ayaklanma olarak değerlendirdiği Newroz olaylarının özelliklerini saymaktan nedense kaçınıyor. Çünkü o da biliyor ki, Kürt halkı ilk defa ülke çapında Parti-Cephe-Ordu önderliğine kavuşmuştur ve tarihinde ilk defa aşiret önderliğini aşan ve mezhep, dil, din ayrımı engelini aşan, tüm ezilen, sömürülen, hor görülen Kürt insanını bağrında toplayan bir önderlik bulunmaktadır Kürdistan'da. Eğer bu önderliğin başlattığı bir ayaklanma olsaydı, Newroz'da olayların böyle gelişmeyeceğini herkes biliyor. Ama resmi Türk basını devletin güçlü olduğunu, yenilmezliğini, büyüklüğünü propaganda edebilmek için olmamış olayları olmuş gibi göstermekte ve Kürt halkıyla öncüsünü birbirinden koparabilmek umuduyla her türlü yalan haberi yaymaktadır. Kürdistan'da dayanacağı hiçbir kitle kalmayan Türk devleti özel timin koruması ve komutası altında köy korucusu hainlere yürüyüş yaptıracak kadar acizleşebilmektedir.

Uğur Mumcu, artık bugünkü Kürt önderliğinin eskilere benzemediğini bilmek durumundadır. Newroz olaylarını bu kadar büyüten basın neden karakol baskınlarını, ölen askerlerin resimlerini, olayların görüntülerini vermiyor? Neden her gün "50 PKK'lı öldürüldü" diye başlık atarken bir tek ölü fotoğrafı göstermiyor? Yalanla, MİT emirleriyle yapılan gazetecilik ne kadar yürür? Her namuslu gazeteci bunu düşünmelidir.

solcularımız dahi anlamazlıktan ve görmezlikten gelerek yaratılan değerlerin üstüne oturmayaya çalışıyorlar. İnkâr mantığı aşılamıyor. Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek gerektiği gerçeğini görmezden geliyorlar.

Eylül sonrası soluğu Avrupa başkentlerinde alan bazı eski "Kürt liderleri" mücadelenin yarattığı olanaklar sayesinde yeniden sadece yayın yoluyla "ülkeye dönüş" yaparak bazı girişimler içine girmeye başladılar. Yayınlarının ana konusunu "Kürt halkının gördüğü zulüm, zorbalık" oluşturuyor. Bu zulme ve zorbalığa başkaldıran, ülkenin dörtbir yanında savaşı sürdüren gerilla mücadelesinden, mücadelenin önderliğinden bahsetmemeye özen gösteriyorlar. Türk basınında "Kürt Partisi" konusu işlenmeye başladığı andan itibaren de bunlardan bazıları hemen soyundular. Kavgayı, mücadeleyi, dökülen bunca kanı hesaba katmadan, sanki bunlar hiç olmamış gibi düzenle uzlaşma temelinde bazı girişimler peşindeler. Bazıları artık sol maskelerini de indirerek "sağcı muhafazakar bir Kürt partisi" kurmak istediklerini söyleyebilmektedirler. El altında böyle bir oluşumun program tartışmasını yapabilmektedirler. Düne kadar marksist olduğunu söyleyenler, PKK'yı nasıl görüyorsunuz diye sordumuzda ise "dost güçtür" diyorlar. Türk devletine karşı(!) olan bu baylar, Türkiye'de yatırım yapmaktan, her gün Avrupa'dan çalıp çırtıkları paraları, Türk bankalarına faizli yatırmaktan da geri durmuyorlar.

Evet, Türk basınının karalama, kafa bulandırma, gerçekleri çarpıtma girişimlerine olduğu kadar, her devrimci, demokrat Türk ve Kürt aydınının, yazarının, çizerinin bunların Kürdistan'daki devrimci, demokrat maskeli uzantılarına karşı da uyanık olması ve mücadele etmesi gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki, biz devrimci yazarların, aydınların kendimizi özgürce ifade edebilmemizin, görüşlerimizi açıklayabilmemizin koşullarını ve olanaklarını da yaratan bizzat mücadelenin kendisidir. Kavganın, zulme ve zorbalığa karşı mücadelenin olmadığı yerde, yazarlıkta, sanatçılıkta vb.'nde yaratıcılık olmaz. Donma ve çürüme başgösterir.

Eylül darbesinin yarattığı çözülme, çürüme, ihanet ortamına son veren gerilla mücadelesine sahip çıkıp onun daha da gelişmesi için

"...Mahkemelerin, 'Bu adam Kürttür' deyip karar vermediğini söylüyorsun. Peki 125. Madde nedir? Bu maddeden hüküm giyenler neden hapisanelerde? Neden, tüm Türk kökenli mahkumlar salıverilirken, Kürtler hapisanelerde? Ayrım yapılmıyorsa, bunlara cevap ver..."

ms..." belirlemesini yapıyor ve "...Mahkemeler 'Bu adam Kürttür' diyerek aleyhte karar mı vermiş?" diyerek Türk-Kürt ayrımının gereksizliğini anlatmaya çalışıyor(!) Ve "... Kendilerini Kürtçü ilan edip Türk devletine karşı kavga verenler bile nedense Türkçe konuşuyor! Apo'yu bizim televizyonda izledik. Türkçesi bizden güzeldi" belirlemesiyle dergilerin, gazetelerin Türkçe çıktığını, neden Kürtçe olmadığını söyleyip, bunları anlayamadığını, bugüne kadar hep "eşitlik ve kardeşlik içinde" yaşadığımızı ve bundan sonra da aynen devam etmek gerektiğini söyleyerek yazısını tamamlamış.

Önce şunu belirtmek gerek Emin'e; çalıştığın gazetenin başlığında "Türkiye Türklerindir" yazıyor. Madem "hepimizin ortak ülkesi Türkiye" neden bu ırkçı başlıklı gazetede çalışıyorsun? "Kürtçülük akımına karşı Türkçülük akımı çıkar" diyorsun. El insaf, Turancılık, MHP'cilik, ülkücülük ırkçı akımlar değil de nedir. TC Anayasasında Türkler dışında bir ulusun varlığından bahsediliyor mu? TC devletin kendisi ırk temelinde kurulmuş bir devlettir. Adı üzerinde Türkiye Cumhuriyeti.

Mahkemelerin, "Bu adam Kürttür" deyip karar vermediğini söylüyorsun. Peki 125. Madde nedir? Bu maddeden hüküm giyenler neden hapisanelerde? Neden, tüm Türk kökenli mahkumlar salıverilirken, Kürtler hapisanelerde? Ayrım yapılmıyorsa, bunlara cevap ver. Ayrım yapılmıyorsa, Yalova'da orman işlerinde çalışan 2000 Kürt neden işten atılıyor?

Türkçe konuşuyorlar, Türkçe yazıyorlar, neden Kürtçe yazıp konuşmuyorlar diyorsun. Gereceklerini söylemeye neden cesaret edemiyorsun? Neden bizim dilimizi, bizden iyi konuşuyorlar deyip ayrım yapıyorsun? Asimilasyonu, zorla Türkleştirmeyi gizlemeye çalışıyorsun? Derdin kardeşlik değil, utanmadan, "Bundan sonra da aynı olmasını diliyorum" diyerek Kürtlerin Türk olarak yaşamaya devam etmesini istiyorsun. İnkarcılık, ırkçılık damarlarına işlemiş. Sahibinin sesi kervanından bir türlü ayrılamıyorsun.

***

Newroz olaylarından sonra Türk basını izleyenler göreceklerdir ki, yukardaki yazı türleri artarak devam etmektedir. Cumhuriyet'te Murat Belge, "On bin silahlı adamı olan PKK temsil edilsin deniyor, peki otuz bin köy korucusunun haklarını kim savunacak" diye-biliyor.

Bu tür yaklaşımların altında yatan gerçeklikleri ortaya çıkarmak devrimci basının görevi oluyor. Resmi basın artık Demirel'in istemi

Murat Belge, Newroz sonrası Cumhuriyet'teki bir değerlendirmesinde, "PKK'nın ayaklanma çağrısını ve halkın tepkisini bir tür 'referandum' gibi yorumlayabiliriz. Kürt halkının çoğunluğu bu 'referandum'da birlikten yana tavır aldı. Bunun mutlu, özgür bir birlik olmasını istiyorsak, o halde hemen öyle bir birliğin gerektirdiği insanca yasaları yapmalı, insanca uygulamaları başlatmalıyız." (Cumhuriyet, Nisan 1992) Murat Belge devletin ağızıyla Newroz'u PKK'nın başlatmış olduğu bir halk ayaklanması olduğu şeklinde göstermeye çalışarak, bir yandan TC'nin katliamlarını meşru göstermeye çalışıyor, öte yandan da halkın çoğunluğunun PKK'yı desteklenmediğine kanıt(!) gösteriyor. Gerçekliğin böyle olmadığını Sabah yazarı Zülfü Livaneli, "Güneydoğu'ya teşhis" adlı yazısında belirtiyor ve olayları bir başka açıdan değerlendiriyor:

"Uzun zamandan beri yetkili çevreler, PKK'nın Newroz'da bir halk ayaklanması başlatmak istediğini söylüyorlardı.

Buna dayanarak bazı yazarlar da, PKK'nın gücünün abartıldığı kadar büyük olmadığını ve birkaç il ve ilçedeki ayaklanmayı, Güneydoğu'yu kaplayan bir isyana dönüştüremediğini yazdılar.

Eğer amaç Türkiye çapında bir ayaklanma idiyse yazılanlar doğru.

Ama Abdullah Öcalan, bir söyleşisinde, köylü isyanlarının yenilmeye mahkum olduğunu ve amaçlarının bir topyekün ayaklanma olmadığını belirtiyor ve Şeyh Sait isyanı yenilgisini kanıt olarak gösteriyor." Değerlendirme, PKK'nın amacının, "halkla devleti karşı karşıya getirmek" olduğunu, Kürt sorununu bu olaylar vasıtasıyla uluslararası platforma taşımak olduğunu, bundan dolayı devletin oyuna gelmemesini istiyor. Devletin halka kurşun sıkmasının, Kürt varlığını kabul etmek anlamına geldiği yorumunun yapılabileceğini belirtiyor ve uyarıyor(!)

Yine Oktay Ekşi, Hürriyet'teki köşesinde, olayları bir "Silahlı kalkışma" olarak görüyor ve önlem alınmasını istiyor. SHP'ye kızıyor: "Bu dediklerimiz bazı akhevellerin önerdiği gibi Olağanüstü Hal rejimine son vererek değil, o rejimin içinde uygulanabilir. Gerekirse hatta Sıkıyönetim uygulamasına geçilerek..." diyerek "hukuka uygun" kararlar alınmasını istiyor, kardeşlik(!) için de herkesin "eşit haklara sahip olduğu bilinerek hareket edilmelidir" diyor. "Kimseye karşı ayrımcılık yapmayalım ama müsaade etsinler de enayi olmayalım" (Hürriyet, 23 Mart 1992) diyerek, Kürtlerin de fazla ileri gitmemesi gerektiğini

"...Bütün ayaklanmaların ortak özelliklerini sayan Uğur Mumcu, ayaklanma olarak değerlendirdiği Newroz olaylarının özelliklerini saymaktan nedense kaçınıyor. Çünkü o da biliyor ki, Kürt halkı ilk defa ülke çapında Parti-Cephe-Ordu önderliğine kavuşmuştur ve tarihinde ilk defa aşiret önderliğini aşan ve mezhep, dil, din ayrımı engelini aşan, tüm ezilen, sömürülen, hor görülen Kürt insanını bağrında toplayan bir önderlik bulunmaktadır Kürdistan'da..."

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi geliştikçe, kemalizmin çatırılan duyuluyor, herkes artık eski değer yargılarıyla sorunların çözülemeyeceğini anlıyor. Düne kadar varlığı inkar edilen Kürt sorunu hep gündemin ana maddesi oluyor.

Ancak, olayları bu boyutlarıyla tartışma gündemine getiren gücün kim olduğunu bazı

mücadele etmek tüm devrimcilerin, demokratların, aydınların görevidir. Toplumuna yabancılaşmış Kürt aydını; dağdaki gerillanın, serihildanlarıyla Kürt halkının mücadelesinin, kendisini yeniden var ettiğinin bilinciyle halkından ve halkın öncüsünden aldığını, yeniden üretip ona vermekle yükümlüdür.

YKWK konferanslarından çıkan sonuçlar

Geçtiğimiz Nisan-Mayıs aylarında YKWK (Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği) Avrupa örgütü, Avrupa'nın birçok ülkesinde bölge konferanslarını gerçekleştirdi. YKWK'nin başta Almanya olmak üzere Fransa, İngiltere, Avusturya, İsviçre, İsveç, Belçika, Hollanda vd. ülkelerde gerçekleştirdiği yıllık olağan kongreler, hem örgütsel yapının geliştirilip güçlendirilmesi ve hem de bu alan çalışmalarının genel mücadelenin ulaştığı düzeye denk bir hale getirilmesi açısından önemliydi.

Konferanslara katılan toplam binin üzerindeki delegenin ağırlıklı olarak üzerinde durduğu konu, örgütlenme sorunlarıydı. Çünkü YKWK, henüz Avrupa alanlarında bulunan onbinlerce Kürdistanlı işçiye tam olarak ulaşamamıştı. Kuşkusuz çalışmalar ve bunun sonucunda elde edilen önemli kazanımlar da var. Ama bu alandaki işçilerin hepsini kendi bünyesinde toplayan, örgütleyen ve ulusal kurtuluş mücade-

mekte zorlanıyor. Hatta alt birimler, sürekli olarak üstten destek bekleme durumunda oldukları, kendi güçlerini harekete geçirmede, sorunların üstesinden gelmede iddiasız oldukları için daha çok bekleme durumunda kalıyorlar. "Üst ne derse, ben de onu yaparım" mantığı güdüyor. Elbette bu durum da çalışmaların dar ve yetersiz kalmasına yol açıyor; daha geniş kitlelere açılım sağlanamıyor.

Oysa Kürdistan genelinde çok önemli gelişmeler yaşanıyor. Bir yandan ulusal kurtuluş mücadelesi yükselirken, diğer yandan da düşmanın halkımıza yönelik saldırıları artıyor. Bunun karşısında, Avrupa alanında da olsa örgütlü bir işçi hareketi çok şey yapabilir. Halkımızın haklı mücadelesinin dünya halklarına taşınmasında, mücadele ve madde-manevi alanlarda desteğin artırılmasında büyük rol oynayabilir. Ama yaklaşımlar dar olduğu, çalışmaların önemi yeterince kavranmadığı, hesaplı yaklaşıldığı

sanlarımıza başkalarının ülkesinin bize vatan olamayacağını, kimliksizliği, vatansızlığı, kişisizliği kendilerine yedirenlerin hiçbir yerde değer bulamayacaklarını, insan yerine dahi konulmayacaklarını, dolayısıyla köleliğe mahkum edileceklerini anlatmak, kavratmak durumundayız. İşin gerçeği budur.

Kişisel çıkarları, ailesel çıkarları ulusal çıkarların önüne geçirmek, iyi bir ev, iyi bir iş sahibi olmak belki günü kurtarabilir, ama ne geleceği ve ne de geleceğin büyükleri olan şimdinin çocuklarını başkaların ülkesinde sürünmekten, kendine yabancılaşmaktan, yozlaşmaktan kurtarabilir. Ama bağımsız ve özgür bir Kürdistan, büyük-küçük tüm Kürdistanlıları bu durumdan kurtaracak tek seçenektir. Öyleyse, küçük çıkar hesaplarını bir tarafa bırakarak ulusal çıkarlar için birleşmeyi, birbirimizi sevip saymayı, sürekli dayanışma ve işbirliği içinde olmayı öğrenmek ve öğrendiğimiz kadar da uygulama-

Mayıs ayı şehitleri anıldı

Londra, 29 Mayıs 1992: Mayıs ayı şehitlerini anma gecesi...

Foto: Berxwedan

Şehitler ayı Mayıs'ta başta İngiltere'nin başkenti Londra ve Fransa'nın Nevers şehirleri olmak üzere Avrupa'nın birçok ülkesinde anma geceleri, toplantıları düzenlendi. Her günü birçok şahadete tanık olan Mayıs ayında, Kürdistan halkının nerede olursa olsun kendi evlatlarına sahip çıkması, onlara layık olmaya çalışması kuşkusuz önemli ol-

duğu kadar anlamlı da.

Londra'daki anma gecesinde buna değinen konuşmacı, "Kürdistan'ın başaşağı giden tarihine, sömürgeciliğe, onun imha, kişisizleştirme, teslim alma ve ihanet ettirme politikalarıyla yerli ihanete karşı canlarını vererek dur diyen ve zaferler yaratan dağ ve zindan şehitlerimizi saygıyla anıyoruz" diyordu. Bugün-

lere şehitleri sayesinde ulaştığımız çok iyi bilen Kürdistanlılar, temsili de olsa sömürgeci vahşeti ifade eden skeçleri izledikçe çok duygulanıyor ve yer yer ağlayanlar görülmüyordu.

Hevkom tarafından düzenlenen etkinliklere ilgi büyük oldu. Oyunan skeçlerin yanı sıra folklor gösterileri ve müzik vardı.

"Gelişen özgürlük yürüyüşümüze karşı geliştirilen TC şovenizmi ve psikolojik savaş"

27-28 Haziran ile 4-5 Temmuz günlerinde Avrupa'nın tüm ülkelerinde "Gelişen özgürlük yürüyüşümüze karşı geliştirilen TC şovenizmi ve psikolojik savaş" konulu seminerler verildi. Binlerce yurtsever, ilerci, demokrat ve devrimcinin katıldığı seminerlerde en çok tartışılan konular ulusal ayaklanma, ulusal meclis ve savaş hükümetinin oluşturulması ile psikolojik savaş ve bunun yarattığı etkilere karşı mücadeleydi. Özellikle de son dönemlerde yoğunlaştırılan kontr-gerilla saldırılarına karşı

neler yapıldığı ve bundan sonra neler yapılacağı konusu tüm yurtseverlerin merak ettikleri bir noktaydı. Kürdistan'da her gün bir yurtseverin kontr-gerilla cinayetine kurban gitmesi, buradaki Kürdistanlıları da öfkeliyor ve buna karşı etkin önlemler alınması gerektiği vurgulanıyordu. Ama seminere katılan kitleler içinden, mücadeleyi sadece gerilladan beklemenin doğru olmadığı, ister ülkede isterse burada bulunan insanların da kendi sorunlarına doğru temellerde yaklaşarak ortak müca-

dele vermeleri gerektiğini belirtenler de çıktı. Bununla birlikte düşmanın aileciliği, bölgeciliği, mezhepçiliği geliştirme yönündeki özel savaş yöntemlerine karşı ulusal kurtuluş mücadelesi etrafında kenetlenerek ulusal birlik ruhunu yaratmak gerektiğini yine yurtseverler bizzat ortaya koydular.

Seminerler Kürdistanlı kitleleri ulusal kurtuluş mücadelesinin içinde bulunduğu süreç ve düşmanın özel savaş yöntemleri konusunda oldukça aydınlattı ve kendi aralarındaki birlik ruhunu pekiştirdi.

Erzincan depremi ve...

A. Kadir Konuk

Erzincan depreminin üzerinden uzun bir zaman geçti. Avrupa ve diğer ülkelerden gönderilen yardımlar "Konut Fonu"nda devletin ileri gelenlerinin hizmetine sunuldu.

yüşü düzenleyenler Kürtlerdi. Bu fotoğrafın bir başka anlamı daha var. Kalabalığın toplandığı yer Erzincan hükümet konağının önü. Arkadaki heykel ise İsmet İnönü'ye ait. Bu

hediye etmişlerdi. Bugün hediye edilense Türk bayrakları. Kurulan birkaç derme-çatma çadırın üzerine hemen bir Türk bayrağı asılıyor. Böylece

Erzincan, Mayıs 1992: Devlet tavrını protesto eden kitleler...

Halk ise hala yokluk ve yoksulluk içinde kıvrıyor. Bilindiği gibi, Erzincan belediye başkanı eski bir MHP'li ve yeni MÇP üyesi bir faşist. Kentte ulaştırılan kısıtlı yardımlar öncelikle kendi taraftarlarına dağıtıyor ve halk arasında Alevi-Sünni ayrımını körüklüyor.

Erzincan halkı bir süre önce bu faşistçe davranışlara büyük bir tepki gösterdi ama burjuva basını bunu yazma ihtiyacı bile duymadı. Çünkü yürü-

heykelin öyküsü kalabalığın 1939'dan günümüze gelişen öyküsüyle bütünleşiyor. Çünkü bu heykel 1939 büyük depreminde gönderilen paralarla yaptırıldı. O dönemde gönderilen paralarla yaptırılan bir başka yer ise kendi altındaki "Asri mezarlık"tı. 1939 depreminde kırk binden fazla insan ölmüştü ve onlara, onların yakınlarıyla alay edercesine devlet yetkilileri alelacele bir İsmet İnönü heykelini halka

devletin "gücü" simgelemiş oluyor. Ve bu bayraklar gönderilen yardımları yalayıp yatanların yüzlerine maske oluşturuyor. Aynı zamanda da şovenizmin bir biçimini sergiliyor.

Bugüne kadar Erzincan'a yardım gönderilmesini sağlayan herkes gönderdiklerinin nerelere harcandığının hesabını sormalı ve halkın ekmeğini yutmayı alışkanlık haline getiren gırtlakları tıkamalıdır.

İngiltere, 9-10 Mayıs 1992: YKWK II. Konferansı...

Foto: Berxwedan

lesinin gelişmesi için seferber edilebilen bir örgütlülük durumu yok. Bunun en önemli nedenlerinden birisi Avrupa yaşam tarzının Kürdistanlı işçiler ve genelde kitleler üzerinde yarattığı olumsuz etki. Rahat yaşam koşullarının getirdiği hantallık, duyarsızlık, kendisine, halkına ve ülkesine karşı giderek yabancılaşma, düşmanın ulusal birliği parçalamaya çabalarının ve politikalarının yarattığı etkilerin burada daha da derinleşmesi gibi durumlar, hem faaliyet yürütenlerin çalışmalarına ve hem de diğer kitlelerin yaklaşımlarına olumsuz yansıyor. Birlik çalışmalarında tekduzelik, genellemecilik ve yüzeysellik görülüyor. Faaliyetleri daha da ilerletebilecek, çalışmaların önünü açabilecek, daha geniş kitlelere açılmayı sağlayacak yaratıcı geliştirilemiyor, ağırlıklı olarak var olanla yetiniliyor.

Düşman tarafından sürekli örgütsüz bırakılmanın, dolayısıyla örgütlenme deneyiminin olmaması veya zayıf olması, beraberinde ilkel çalışmayı da zayıflatıyor. Böylelikle YKWK ilkelerini esas alan, bunların gereklerini yerine getirmek için kafa yoran bir yapı ve yaklaşım yerine daha çok kendi bildiğini yapan, istediği tarzda hareket eden, kendi bildiğinin en doğrusu olduğuna inanan ve bunu uygulayan bir yapı ve yaklaşım ortaya çıkıyor. Birlik Merkezi, yönetimde yetkin olmayınca, örgütsel sorunların çözümünde yetersiz kalınca, alt birimler de kendi görevlerini yerine getir-

işin birlik, rolünü de yeterince oynayamıyor, ama önündeki görevler de giderek artıyor. Eğitici, iknacı, kazanmacı yaklaşım yöntemi sürekli uygulanmadığı, yer yer sekte veya kuyrukçu yaklaşımlar ortaya çıktığı için bu alandaki tüm Kürdistanlı işçilere ulaşmak, her işçiyi YKWK'nin doğal bir çalışanı haline getirmek de zorlaşıyor. Karşılıklı ilişkilerde esas alınması gereken yüce yoldaşlık ilişkileri, sevgi ve saygı olması gerekirken, düşmanın yarattığı tahribattan kaynaklanan küçük şeyler için kin gütmeye, birbirini kırma, birbirine yeterince değer vermemeye durumları ortaya çıkıyor. Ve bunlar da örgütlü çalışmayı zayıflatıyor.

Oysa bizim hızla örgütlenmeye, tüm Kürdistanlı işçileri birlik çatısı altında toplayarak güçlerimizi birleştirmeye, ulusal birlik sürecine güçlü bir birlik örgütlenmesiyle katılmaya ihtiyacımız var. Bunu sağlayabilmek için de geçtiğimiz bir yıllık süre içinde ortaya çıkan eksiklik, yetmezlik ve hataları hızla aşarak, Avrupa yaşam tarzının olumsuz etkilerinden sıyrılmak gerekiyor. İşçilerin ekonomik, sosyal, kültürel, bürokratik vb. sorunlarının çözülmesi konusunda duyarlı olmak, çözümleyici güce ulaşmak birlik çalışmalarında istenen kitlesel açılıma ulaşılabilmesi, birlik içi ilişki ve çalışmalarda kopmaz bağların yaratılması, sürekli coşku, istekli bir atmosferin sağlanması açısından da zorunludur. Bıkmadan, usanmadan in-

mak zorundayız. Düşmanın özellikle son dönemlerde geliştirdiği şovenizm kampanyalarına da ulusal birlik ruhu ve aynı zamanda halklar arasında engin kardeşlik ve dostluk bağları kurarak cevap verebilir, onun bu silahını da kendine çevirebiliriz. Ailecilik, bölgecilik, mezhepçilik, aşiretçilik düşmanın ulusal birliğimizi yaratmamızı engellemek, bizi kendi içimizde paramparça ederek güçten düşürmek için uyguladığı politikaların bir sonucudur ve bunun zararlarını en çok gören de, en çok acısını çeken de biziz. Öyleyse, ulusal birliği yaratmak, sınıfsal birliği yaratmak bizim için her şeyden çok önemlidir ve bu doğrultuda harcanan çabalar, verilen emekler çok yücedir.

Önümüzdeki dönem tüm halkımız açısından kendi tarihimizde ilk kez ulusal meclis ve savaş hükümetine sahip olacağımız bir dönem. Böylesine hayati bir dönemde kazanmaktan başka çaremiz yoktur. Yüksek bir tempo, yoğun bir çalışma, yaratıcı, çözümlayıcı ve geliştirici yaklaşım kazanmanın yollarını sunana kadar açacaktır. Bu temelde üstlenilen görev, namus ve şereftir. Tüm gücümüzü kullanarak başarılmayı ve kazanmayı hedefleyelim, yaşam tarzımız haline getirilim.

- Biji PKK-ERNK-ARGK!
- Biji YKWK!
- Biji Serok APO!

YKWK Avrupa Örgütü

TC'NİN BABIALI ARACILIĞIYLA KÜRT AYDINLARINA YAPTIĞI ÇAĞRININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Timur Sayar

Biçimi itibarıyla, normal dönemlerde devlet dairelerine me-mur alımı, savaş dönemlerinde ise devletin güvenlik güçlerine acil başvuru için nereye başvurulması gerektiğini belirten ilan-lardan farksız olan çağrıya yer veren basınla ilgili düşünceleri-mize bu makalede değinmeyeceğiz. Basın ahlakı, tarafsız ve doğru habercilik prensipleriyle alay eden, TC'nin kontr-gerilla da dahil Kürdistan'daki savaş güçlerinin sözcülüğünü üstlen-mekten de gurur duyan söz konusu Türk basınının bu çağrıya yer vermesi bize şaşırtıcı gelmemektedir. Makalemizi, Kürt aydınlarına yapılan çağrıya neden olan koşulları ve döneme özgün takınılması gereken tavırla ilgili düşüncelerimizi belirt-mekle sınırlandırmaya çalışacağız.

“...Din faktörüyle ilgili PKK'ca alınan tedbirler sonucu devletçe kullanılmak istenilen silahın kendisine yöneldiğini müşahade etmekteyiz. TC'nin Kürt aydınlarıyla ilgili beklentisini ters yüz etmek de birinci dereceden bu aydınlarla düşmektedir. Ülkemizdeki mücadelenin katettiği mesafelere bakıldığında, ulusal kurumların acil inşasında Kürt aydınlarının aktif katılımına duyulan ihtiyaç kadar modern bir toplumu inşa etmede onların her zamankinden daha derin duyarlılıkta eleştirel yaklaşımlarına ihtiyaç duyulması da Kürt mücadelesinin ulaştığı olgunluk düzeyine denk düşmektedir...”

Ağustos 1984'te Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla çok geçiren devlet güçlerinin, arenada boğa güreşçisi tarafından yara alan bir boğanın dürtüsüyle ulaşabilecekleri herkese ve her şeye saldırdıkları görüldü.

Dün, günün koşulları gereği Türk halkıyla birlikte uğruna mücadele edilmesi gereken değerlerin varlığına inandırılarak cephelere sürülen Kürtlerin destanlar yaratan kahramanlıkları gözardı edildi. Türk halkıyla kardeşlik uğruna Yemen çöllerin-de kumlara, Çanakkale'de sulara, Rumeli dağlarında, Sarıka-muş'ta en ön saflarda karlara gömülmeyi göze alan Kürtlerin bu kez kendi özgürlükleri uğruna ölümü onurluca kucaklayabile-cekleri görmezden gelindi.

Yaşıtları özgür ülkelerde farklı alanlarda farklı işlerle uğraşır-ken, çok genç Kürt kuşağının beş yüz yıllık bir tarihle hesaplaş-mayı da içeren sömürgeci zulme karşı çıkışı, halkının onurunu savunmada tek seçeneği olan silaha sarılmak zorunda bırakılan bu kuşağın hem kendisi, hem de dörtbir yanı kuşatılmış olduğu halde ateş çemberi içinde el yordamı, mum ışığıyla yarattığı ürünler ve direniş sanatı küçümsendi. Dünün bu genç kuşağının giderek Kürt toplumunun çeşitli yaştan, mezhepten, sosyal kategori ve cinsten her kesimiyle bütünleşebileceği gerçeğini TC sorumlularının bir an için bile düşünmek istemedik-leri görüldü.

Pasif ve demokratik olanı da dahil olmak üzere hangi biçim-de ifade edilirse edilsin Kürtlerin irade beyanıyla açıktan alay edildiği görüldü. HEP kökenli Kürt milletvekillerinin her türlü devlet engeline rağmen adeta bir referandumla seçildikleri hal-de bunların TBMM'ye girmeleri, dahası bu meclise “kabul edilmeleri” büyük bir ihsan olarak değerlendirildi. Medeni ülke meclislerinin işleyişinde egemen olan ortak normlarla yakından uzaktan ilgisiz, bağnaz, dar ve şoven anlayış ürünü olarak ortaya çıkan Türk konsensüsüne de uyulmadığı için Kürt millet-vekilleri tartaklanıp kürsüden indirilirken, öteden beri devletin sivil idaresine müdahaleyi kendi özel çiftliklerinde olup bitenle-re müdahale etmek kadar doğal ve kolay görenlerce bunların idamı istendi.

Hem mevcut Kürdistan'daki gerilla mücadelesini doğrudan yönetip yönlendiren hem de Kürt toplumunun her kesiminde derin yankılar yaratarak güçlü halk desteğine sahip olması itibarıyla, Kürt direnişini denetleyici gücünden ötürü PKK'nin, Kürt sorununa siyasal bir çözüm için diyalog çağrılarının, iç savaşın önlenmesinde muazzam bir şans olarak değerlendirilip bu doğrultuda müsbet adımların atılması gerekirken, sorumlu devlet temsilcileri tarafından takınacağı tavırla ilgisi olmayan

kasaba kabadayılarının tavrıyla “PKK çöküyor, korkuyorlar, sıkıştılar” vb. ifadeler kullanıldı ve kullanılmaya devam edil-mektedir. Türkiye'de yaşayan Kürt kökenlilere saldırılar düzen-lenmekte, devletin polisinin, askerinin de seyirci kaldığını gös-teren bu saldırı olayları bol bol kitle iletişim araçlarına yansıtıla-rak Kürtlere gözdağı verilmeye çalışılmaktadır.

İşte azgın Türk şovenizmi rehberliğinde kontr-gerilla siste-matik bir biçimde Kürt yurtseverlerini katlettiği, yollarını ke-serek Kürt köylülerini topluca imha ettiği ve bunları da “faili meç-hul” cinayetler olarak lanse ettiği bir dönemde böylesi çağrıla-rın mesnetsiz olduğunun ileri sürülemeyeceği kanaatindeyiz.

Kürdistan'a özgü ekonomik, sosyal, kültürel ve dünün poli-tik koşullarında şekillenen Kürt aydınlarının içinde bulunduğu mevcut durum söz konusu çağrının yapılmasına uygun bir ze-min arz etmektedir.

Her şeyden önce çağımızda aydın sayılanın standartlarına vurulduğunda alabildiğine cılız bir karakter seyrettiğini göz-lemlediğimiz Kürt aydınının, gelişmiş ülkelerdeki aydınlarla ol-duğu gibi ya da en azından sömürge aydını olma bilinç ve eylemliliği gereği oluşan vasfa uygun bir kast oluşturmaması, dolayısıyla kendine Kürdüm diyen ve üniversite düzeyinde eğitim gören hemen herkesin kolayca aydın olarak nitelendirilebilir olması, bu kesimin cephesinde TC'nin manevralarını kolaylaştıracak gediklerin açılmasına yol açmaktadır. Somut-laştıracak olursak birey olarak toplumda Kürt kimliğiyle tanı-nmış olmaları, avukat, doktor, tarihçi, mühendis, ekonomist vb. ünvanlara sahip bulunmalarından ötürü “Kürt aydını” olarak nitelendirilen bu kesimin durumu oldukça ilginç bir manzara sergilemektedir. Bir yandan Batı ülkelerinde kariyer ve maddi çıkarların dürtüsüyle Kürtlüklerinin “bilincine varmış” umut tüc-carları, öte yandan 12 Eylül askeri darbesini takip eden yıllarda Türkiye'de ve Kürdistan'da yaşadıkları halde genç, ihtiyar, kad-dın, çocuk onbinlerce Kürdün işkenceden geçirildiği, hapishane-lere atıldığı bir süreçte savaş dönemlerinden yararlanıp silah ticaretini yaparak cüzdanlarını kabartan tüccarlarda olduğu gibi, 12 Eylül'ün kendilerine sunduğu tüm imkanlardan yararlanarak, sosyal yaşamda farklı mesleklere sahip oldukları halde, zengin birer tüccar pozisyonunda, bu kez halkımızın özgürlük taleplerinin ticaretini üstlenmek amacıyla pusuya yatmış olduk-larını gözlemlemekteyiz. Kuzey-Batı Kürdistan'da geliştirilen mücadelenin ses vermesi ile birlikte bu kez bu kesimin dış ülkelerde yaşayan ortaklarıyla “Kürtler adına” Batı'da düzenle-nen konferanslarda bol bol arz-ı endam eyledikleri müşahade edildi. TC'yi rahatsız etmeyecek düzeyde Kürtleri savunmanın farklı boyutlarda kazanç sağladığını gözden kaçırmayan bu kesimin şimdilik sinmiş olduğu gözlemlenmektedir. PKK'nin bir yandan silahlı direnişi güçlendirirken öte yandan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin stratejik hedeflerine engel oluş-turmayacak, dahası onunla koordineli her türlü legal mücadele biçimine sıcak bakışı, ulusal kurumların inşasına olan uygar desteği, daha önceki bir yazımızda “şehir korucuları” olarak nitelediğimiz TC'nin gönüllü işbirlikçisi konumunda olan bu kesimin üzerine açık olacaklarını umdukları pek çok kapıyı kapatmış bulunmaktadır.

Sindikleri halde yattıkları pusuyu kolay kolay terketmeyecek-leri bilinen bu işbirlikçilerin TC'nin çağrısına doğrudan davetli olduklarının gözardı edilmemesi gerektiği kanaatindeyiz.

Aralarında bilgi birikimine sahip, kendi alanında da dona-nımlı şahsiyetlerin de yer aldığı geniş bir yelpazede seyreden, nicelik itibarıyla görece fazla olan diğer bir kategorideki Kürt

rumunu yaşamaktadır. Gündemini tayin edemediği için bakış-larını TC'ye yönelterek, devletin “demokratik açılımları”na bel bağlamaktadır. Bu noktada Türk devletinin otoritesini fütür-suzca kabul ettiği görülmektedir. Bu bağlamda bireydir. Dahası, Türk siyasal otoritesi karşısındaki pozisyonunda birey olduğu-nu kabullendiği ortaya çıkmaktadır. Halbuki, PKK'ye bir aydın, bir birey olarak yaklaşmayı reddederek, alternatif siyasal otorite olma iddiası ile yola koyulmaktadır. Yargıları, tepkileri bir aydının, bir bireyin değil, kafasındaki hayali bir siyasal otorite olmanın yargı ve tepkileridir. Bunun için PKK'yi Kürdistan cephesinde siyasi ve askeri bir otorite olarak reddetmektedir. PKK'nin Kuzey-Batı Kürdistan'da askeri ve siyasi bir otorite olarak bu kesimce reddedilişi, TC'yi bu insanların desteğinin sağlanacağı yolunda cesaretlendirmektedir. Bu bağlamda, çağ-rının bu kesime de yönelik olduğunu söylemekle haksızlık yapmadığımız inancındayız.

Kürt aydınlarının bu kesimi bir yandan TC'ye karşı olma, öte yandan devletin kendilerinden destek beklediği insanlar duru-munda olmakla tam bir dramı yaşamaktadır. Bu durum Kuzey-Batı Kürdistan'da somut bir olgu olarak otorite düzeyine ulaş-mış bulunan organizeli Kürt güçlerinin hazmedilmemesinden kaynaklanmaktadır. Bu azımsızlık yeni bir olgu olarak karşımı-za çıkmamakta, temelleri Kürdistan tarihinde ve toplumsal yapısında yatan bir mirasın devralındığının açık bir ifadesi ola-rak belirmektedir.

Halkımızın direniş tarihinin çok önemli bir halkasının yaka-landığı bu dönemde, PKK ile aralarında varolan görüş ayrılıkla-rı, hatta PKK yanlısı yayın organlarında tanığı olduğumuz bir kısım eleştirilerin üslup itibarıyla haksız ve abartmalı karakteri gerekçe gösterilip yukarıda izah etmeye çalıştığımız gibi TC'nin inşa etmeye çalıştığı köy koruculuğu sisteminin çöküşünden sonra, Türk devletinin üzerinde hesap yaptığı başka kategori-den Kürtler durumunda görünmeleri, Kürt halkı ve kendileri için bir talihsizlik olarak ortaya çıkmaktadır.

Daha dün kadar sıkıştıklarında helikopterlerden Kuran ayetlerini içeren bildiriler dağıtarak Kürt halkını PKK'ye karşı “cihada” davet eden TC güçlerinin “halkı kandırırız” düşüncesi ve eylemi ile bugün Kürt aydınlarına yapılan çağrıyla belirgin-leşen akt ve niyetler arasında bir fark görmek bize oldukça güç görünmektedir.

Din faktörüyle ilgili PKK'ca alınan tedbirler sonucu devletçe kullanılmak istenilen silahın kendisine yöneldiğini müşahade etmekteyiz. TC'nin Kürt aydınlarıyla ilgili beklentisini ters yüz etmek de birinci dereceden bu aydınlarla düşmektedir. Ülkemiz-deki mücadelenin katettiği mesafelere bakıldığında, ulusal ku-rumların acil inşasında Kürt aydınlarının aktif katılımına duyulan ihtiyaç kadar modern bir toplumu inşa etmede onların her zamankinden daha derin duyarlılıkta eleştirel yaklaşımlarına ihtiyaç duyulması da Kürt mücadelesinin ulaştığı olgunluk dü-zeyine denk düşmektedir.

Bu bağlamda karşılıklı hak ve görevlerin neler olduğunun netleştiği günümüz koşullarında, aydınlarla siyasal otorite sorumluluğunu üstlenen gücün arasında olası görüş ayrılıkları dün olduğu gibi birini diğerinden uzaklaştırmacı bir faktör olarak değil, tersine mücadele yaşamının harmoni temelinde zengin-leştirici bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. İşte, TC güçle-rinin de açık gözlemleyebileceği bir şekilde söz konusu Kürt aydınlarının Sezar'ın hakkını Sezar'a vererek PKK'yi bir otorite olarak kabul etmeleri halinde salt TC'nin kendilerinden beklentilerini ters yüz etmekle kalmayacakları, aynı zamanda

“...Hem mevcut Kürdistan'daki gerilla mücadelesini doğrudan yönetip yönlendiren hem de Kürt toplumunun her kesiminde derin yankılar yaratarak güçlü halk desteğine sahip olması itibarıyla, Kürt direnişini denetleyici gücünden ötürü PKK'nin, Kürt sorununa siyasal bir çözüm için diyalog çağrılarının, iç savaşın önlenmesinde muazzam bir şans olarak değerlendirilip bu doğrultuda müsbet adımların atılması gerekirken, sorumlu devlet temsilcileri tarafından takınacağı tavırla ilgisi olmayan kasaba kabadayılarının tavrıyla 'PKK çöküyor, korkuyorlar, sıkıştılar' vb. ifadeler kullanıldı ve kullanılmaya devam edilmektedir...”

aydınlarının yaşadığı ikilem sonucu doğan dramatik durumun da TC'ye umut besleme olanağını sunduğunu görmekteyiz.

Öteden beri Kürt halkının yaşadığı ızdıraptan nasibini alan, kendini sömürgeci zulme karşı verilen mücadele için gördüğü halde Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini fiili planda yürüten güçle arasındaki derin mesafenin ortadan kalkması için çaba sarfetmenin gereğini görmeyen, dolayısıyla aydınının müdahale araçlarından da yoksun, gelişmeler karşısında adeta çaresiz kaldığı halde ne yapması gerektiğini de tam bilmeyen ama yine de bir şeylerin yapılması gerektiğini tekrarlayarak etrafında dö-nen bu kesim, deryada yönünü kaybetmiş bir insanın hazin du-

halkımızın direniş ve toplumumuzun yeniden inşa sürecinde her türlü modern müdahale araçlarına da kavuşabilecekleri inancını taşımaktayız.

O halde, Kürt aydını için, ülkemizde özgürlüğünü sila-hıyla savunan onbeş yaşındaki gençten, zafer işareti ya-parlarken gördüğümüz seksen yaşındaki ak sakallı dede-lere kadar toplumumuzun tüm kademelerinde yer alan insanların birlikte yürüdükleri ulusal kurtuluş kervanı-na sahip çıkmaktan başka daha büyük bir şeref düşünüle-bilir mi?

Bazı gerçekler ve Türk aydınının anatomisi

Yalçın Küçük

Bu yazıyı Paris'te hazırladım. Bu tarihsel kentte biraz daha teorik bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bugün ben Türkiye aydınını bir otopsiye tabi tutacağım. Teorik bir sunuş yapacağım. Ancak bu teorik sunuş sonunda yavaş yavaş pratik olacak. Bu teorik sunuşu yaparken de yer yer net formüllerle karşınıza çıkacağım.

Evvela, Türkiye aydınının (bunun içine Kürt aydınları da girer) eksiklikleri neler?

Bunu üç noktada topluyorum:

Birincisi; Türkiye aydınının ütopya geleneği yok. Hiç öyle hayal kurmuyor; bilimsel anlamda. Çok fazla geliştirmiyorum bunu. Birinci eksikliği budur. Türkiye hiçbir ütopyacı çıkartmamıştır. Ütopyacıyla kaçınıp birbirinden ayırmak lazım. Türkiye aydınının ütopya geleneği yok. Birincisi bu.

İkincisi; polis romanı geleneği yok. Türkiye'de hiç polis romanı yazılmıyor. Polis romanı üzerinde de fazla durmak istemiyorum. Polis romanının çıkışı emperyalizmin çıkışıyla aynı dönemdedir.

Bir aydın hareketinde, kafa yapısında polis romanı geleneğinin olmayışı, onu kurgudan yoksun bırakıyor. Kurgu yok. Yani Türkiye aydını birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü adımlarını düşünme, planlama geleneğinden yoksun.

Üçüncüsü; Türkiye aydınında hiçbir zaman bir anarşist gelenek olmamıştır. Bunun anlamı, Türkiye aydını reddetmesini bilmiyor; reddetme geleneği yok. Bunu çok önemli buluyorum. Örneklerle konuşmak istemem ama, basitleştirmek için mecburum.

Mesela, THKP/C şiddeti kullanmasına rağmen, aşağı yukarı çok az şeyi reddetmiştir.

Türkiye'nin tarihinde, politika-sında önemli bir yeri olmasına rağmen, bakışında çok az red vardır. Ne kemalizmi ne şunu bunu reddetmiş; hiçbir şeyi reddetmemiştir.

Türkiye aydını gariptir, ilerici de sever. Yunus Emre hem Cumhuriyet gazetesinin hem Tercüman gazetesinin ilahıdır. Hem Ahmet Kabaklı sever, hem Mustafa Ekmekçi sever. Böyle bir şey dünyada hiç görülmez. Alevilik hem solculuğun ideolojisi-dir, hem devletin ideolojisidir. Dünyanın hiçbir yerinde böyle şey görülmez. Bu yanı var Türkiye aydınının.

Türkiye aydınının fazlalığı nedir? Öncelikle Türkiye aydını ilk defa, 1840'larda tercüme odasında doğmuştur. Bunun Kürt hareketiyle, Kürt tarihiyle bir simetrik yapısı var. Ben 22 Mart 1992'de Londra'da Kürt-Elen Dayanışma Komitesi'nin ilk yaptığı panele katıldım. Orada Elenlerin

gelen Türk yönetimine karşı Kürtlerin sürdürdüğü kurtuluş mücadelesi arasında çok önemli paralellikler kurdum. Elenler, hiç bunu düşünmedik, dediler ve çok ilgilendiler.

1789'da bu kentteki büyük Fransız devriminden sonra, 1815'de restorasyon başlar. 1815'le 1848 arasında, dünyada meternih dediğimiz her türlü ilericiğin bastırıldığı bir düzen vardır. Bu düzende Elenler tek yumruk olmuşlardır, Osmanlı düzenine karşı bağımsızlık mücadelesi vermişlerdir. Ben orada, 1980'li yıllarda Kürt mücadelesinin de, buna benzer, dünyada o meternih

lamıdır. Özelliği nedir kemalizmin?

Batiya yönelme vardır, doğudan kopamaz.

Kemalizm devletçidir, ama aynı zamanda özel mülkiyeti korur. Kemalizm anti-komünisttir, ama aynı zamanda Sovyetler'le dost olur. Böyle parçalı, eklektik bir düzendir ve pratiktir.

Bilimsel olarak Kürt hareketinin Türkiye bilimine, düşüncesine getirdiği yenilikler vardır. Bunlardan bir tanesi de, kendi tarihini daha soğukkanlı olarak görebilmektir. İki açıdan buna işaret edebilirim;

Bunlardan bir tanesi şudur: Os-

manlı aydınıdır.

Bunları belirttikten sonra şimdi, Türkiye'deki son gelişmelere geliyorum; bunlardan bir tanesi şudur: Türkiye aydını son yıllarda üç-dört tane deprem yaşamıştır. Bunlardan bir tanesi 1950'li yılların sonlarında başlayan öğrenci hareketi. Ve ilk defa silah kullanılmıştır. Ve 27 Mayıs. İkincisi 12 Mart, üçüncüsü 12 Eylül. Bana göre Türkiye aydınının yaşadığı dördüncü deprem Kürt silahlı rönesansıdır. Ben buna rönesans diyorum. Bundan dolayı da yargılanıyorum. Rönesans dediğim için. Ve ben tabii, sadece Kürtleri kü-

Hala geliştirilememiştir bilimsel olarak. Burada ümit ediyorum ki, Kürt ve Türk kardeşlerim ilerde bu söylediklerim üzerine tartışsınlar, yepyeni çalışmalara başlasınlar. Bu eşitsiz gelişme yasası çok garip; geri kalan, birden fırlayıp ileriye geçiyor. Yasanın en kabaca ifade edilen şekli budur. İleri olan geriye düşüyor. Birçok yerde görüyoruz.

Çok basit olarak söylüyorum: Şeyh Sait başkaldırısı kemalizmin doğuşunda önemli rol oynamıştır.

Mustafa Kemal tam tipik bir Türk değil. Türk hareketi, Türk aydını genellikle yayılmacıdır. Ama Mustafa Kemal Türkiye'ye gelmiş liderler arasında, doğulular arasında en başı eğik olanıdır. En ufkü dar olanıdır. Türk tarihi benim bu söylediklerimin tam aksini söyler. M. Kemal çok büyüktür, çok ileriye görür, der. Hayır! Hep haklıydı, der. Hayır! Mustafa Kemal, ufkü en dar son Osmanlı paşalarından birisidir. O, gelişmesi durmuş Misak-ı Milli denilen sınırlar içinde kalmıştır. Ancak, bir Osmanlı acımasızlığı ile sınırların ötesinde değil, aklınca Türklüğü sınırların içinde derinlemesine geliştirmek istemiştir. O topraklar üzerindeki diğer halkları çok hızlı bir şekilde Türkleştirmiştir.

Anadolu'nun ilk Türkifikasyonu (Türkleştirilmesi) 11. yüzyılda başlamıştır, 14 yüzyıla, Fatih'e kadar 4 asır sürmüştür. Ermenilerin Türkifikasyonu daha uzun sürmüştür. Ama Kürtlerle ilgili kemalist Türkifikasyon 15-20 yılda önemli sonuçlar elde etmiştir. Kürtlerin çoğu Kürt olduklarını unutmuşlardır. Ama bu dönemde, Irak'taki KDP vardır.

“...Türkiye aydını gariptir, ilerici de Yunus Emre'yi sever gericisi de sever. Yunus Emre hem Cumhuriyet gazetesinin hem Tercüman gazetesinin ilahıdır. Hem Ahmet Kabaklı sever, hem Mustafa Ekmekçi sever. Böyle bir şey dünyada hiç görülmez. Alevilik hem solculuğun ideolojisidir, hem devletin ideolojisidir...”

yerine Bush'un, Reagan'ın kurduğu bu karanlık düzende benim ırkımdan olanların yönetimine karşı bir özgürlük mücadelesidir dedim.

Tekrar dönüyorum. 1820'li yıllarda Yunaniler (Elenler) Türklerden bağımsızlıklarını elde edince Türkler şöyle bir düşünmüşlerdir. Çünkü o zamana kadar Osmanlı'nın tek aydını Yunanilerdir. O zaman ne yapacağız demişlerdir... Türk'ün aydını yoktur. Tercüme odasını kurmuşlardır. Namık Kemaller, Agah Efendiler, Şinasiler oradan çıkmıştır; tercüme odasında doğmuştur. Demek ki, ileride bir bağımsız Kürt devleti kurulacak olursa, tıpkı 1840'larda Osmanlı yönetiminin artık devletteki aydınlara, memurlara, Yunanilere güvenmemesi gibi, Türk yönetimi de Kürtlere güvenmeyecektir. Hikmet Çetin gibileri dışışleri bakanı olmayacaklar.

Böyle paralelliklerle devam edilecek olursa, tercüme odasında doğmuş olması, Türkiye aydınına taklitçi geleneğini getirmiştir.

Türk aydınının ikinci fazlalığı, hep Batılılaşmak istemesidir. Benze-meye ve kendisini beğendirmeye çalışıyor Türk aydını. Bu iligimize kadar işlemiştir. Bir yabancı Türkiye'ye gelince, kim gelirse gelsin, ilk soru olarak “nasıl buldunuz Türkiye'yi?” derler. Onlar da almışmış, “çok beğendik” derler. Güzel bir artist kız gelirse “Türk erkeklerini nasıl buldunuz?” derler; “a, şöhretini işittim” der. Almışlardır; yani oraya gitmeden önce, elçilikten, “böyle soruyla karşılaşacaksınız, böyle cevap ver” diye onları bilif ederler.

Bu benzeme, kendine güvensizliğin göstergesidir.

Üçüncü özelliği, 1820'lerden sonra doğmaya başlayan modern Türk aydınında kuruculuk geleneği vardır, toplamayı bilirler, bölmeyi bil-

manlı feodal mi, değil mi? Osmanlı nedir? Şimdiye kadar Türkiye'de bu tartışma yapılmıştır. Ancak Kürdistan üzerinde çok çok kalın, bir siyah örtü olduğundan, bu tartışma yarım kalmıştır.

Osmanlı, Asya tipi denmiştir. Halbuki Kürdistan'a baktığınız zaman eğer Osmanlı'nın içinde Kürdistan da varsa, Kürdistan feodalitesi Batıdaki feodaliteden daha katıdır. Eğer bu, Osmanlı'nın içine getirilecek olursa yepyeni bir durum ortaya gelir.

Şimdi kemalizme geliyorum. Ke-

“...1980'li yıllardaki Kürt silahlı rönesansına kadar Türkler kendilerini 55 milyon, 60 milyon diye düşünüyor. Ve birdenbire on yıl, beş yıl (çok az bir zamandır) 'içinde' o kadar olmadığını, belki 20 milyon azaldığını 'görüyor'. Bunu kolay kolay kabul etmeleri mümkün değil. Yani 20 milyon insan şimdiye kadar bütün Türklerin gözünde Türkken birdenbire Türk olmayıveriyor...”

malizm çok pratiktir. Çok garip gelebilir ama, kemalizmin doğuşunda Şeyh Sait isyanının çok önemli bir yeri vardır. Sadece pratik politik olarak değil teorik düzeyde de önemli yeri vardır. Türkiye Cumhuriyeti (Birinci Cumhuriyet) Şeyh Sait başkaldırısına kadar Osmanlı'nın deyamıdır. Hiçbir yeniliği yoktur. Hepsisi; laisizm, yani dinle devlet işlerinin ayrılması, tekkelerin kapatılması vb.'nin hepsi Şeyh Sait'in başkaldırısından sonra çıkmıştır. Çünkü Şeyh Sait'in hiç umulmadık derecede çok iyi örgütlü olmayan başkaldırısı büyük bir kütleye yayıldıktan ve bunlar, tekkelerde, tarikatlarda, camilerde güç kazandıktan sonra kemalizm bunu değiştirmeye çalışmıştır.

beş yıl (çok az bir zamandır) “içinde” o kadar olmadığını, belki 20 milyon azaldığını “görüyor”. Bunu kolay kolay kabul etmeleri mümkün değil. Yani 20 milyon insan şimdiye kadar bütün Türklerin gözünde Türkken birdenbire Türk olmayıveriyor. Bunu bilimsel olarak düşünün, felsefi anlamda düşünün, kolay kolay kabul edilebilir bir şey değil. Türkler, daha önce, 776 bin kilometreka-re toprağımız var, diyordu. Birdenbire bu toprakların bir kısmının kendisinin olmadığı anlaşıldı. Bu son derece bilimsel bir şoktu. Bunu kabul etmesi, anlaması oldukça zor. Ben bunu uzatmayacağım.

Bu şoku pek çok Kürt de yaşamıştır. Onlar da kendisini Türk görüyor. Bugün Avrupa'da gördüğümüz insanlar var. Burada İsmet Turanlı'yı ziyaret ettik. Ne güzel, hayatı Kürt olmuş. Ama o laf arasında, on yıl öncesinden bahsediyor ve “ben o zaman Bakana, burada bir Türk lisesi açalım dedim” diyor. Bu adam on yıl önce kendisini Türk olarak düşünüyordu ki, Türk lisesi istiyordu. Birçokları böyle. Birdenbire bir şok.

Demek ki, bu Kürt silahlı rönesansı bizim hepimizin kafasında büyük bir depremdir. Burada çok açık olarak biz bunları söylüyoruz. Ne PKK'nin propagandistiyiz, ne de sözcüsü. Ama, PKK motor rolü oynuyor. Yani, önemli bir değiştirici rolü oynuyor. Burada da eşitsiz gelişme yasası var. Eşitsiz gelişme yasası büyük bir yasadır. 20. yüzyılın yasadır.

Kendi içinde, çok önemli bir partidir. Türkiye'de hiçbir şey yoktur. Türkiye'de 1960'dan, 70'den sonra birtakım hareketler olmuştur. Ve o durgunlukta, Türk hareketlerinin içinden bir PKK çıkmıştır ve PKK, Kürt hareketi içerisinde nitelik sıçraması yapmıştır ve diğer parçalar-daki bütün Kürt hareketlerinin de çok önüne geçmiştir. Biz buna eşitsiz gelişme yasası diyoruz. Çok ilginçtir; PKK çok plebyen bir hareket olmuştur. Plebyen, en fazla okumamışlara yakın bir harekettir. PKK, en fazla okumamışlara, en yoksullara yakın bir harekettir. Bu harekete plebyen hareket diyoruz. Plebyen hareketler, daha kaba yöntemlerle giderler, tarihte çeşitli örnekleri vardır. Bir de liderliğinin önemli bir yanı vardır. Herhalde bu tabanın plebyen yapısını gördüğü için, diğer hareketlerden çok farklı olarak, bütün benzeri hareketler, kendi tabanına büyük bir övgü duyarken, PKK kendi tabanını değiştirmek isteyen bir harekettir.

PKK, benim tanıdığım hareketler içerisinde kendi tabanını değiştirmeyi amaç edinen bir hareket olmasıyla da diğerlerinden ayrılıyor. O nedenle, ben buna kültür devrimi adını verdim.

Biz Türkler kemalizmle birlikte pek fazla çözüm düşünmedik. Şimdiki Kürt hareketi sarstı kafalarımızı. Ancak, bütün enternasyonalist söy-

Devamı 21. sayfada

“...Özelliği nedir kemalizmin?

Batiya yönelme vardır, doğudan kopamaz. Kemalizm devletçidir, ama aynı zamanda özel mülkiyeti korur. Kemalizm anti-komünisttir, ama aynı zamanda Sovyetler'le dost olur. Böyle parçalı, eklektik bir düzendir ve pratiktir...”

(yanlışlıkla Yunan diyoruz) kurtuluş mücadelesiyle, Kürtlerin kurtuluş mücadelesi arasında çok önemli paralellikler kurdum. 1820'lerde Osmanlı hakimiyetine karşı, Elenlerin sürdürdüğü kurtuluş mücadelesiyle 1980'lerde silahlı, sürekli bir hale

mezler. Bölme işlemi yoktur. Bölmeye çok karşıdırlar, hep bir araya getirirler. Böyle bir geleneği vardır. Buradan, bu gelenekten, kemalizme geçiyorum. Bir aydın açısından bakacak olursak aslında kemalizm, bütün bu saydığım özelliklerin bir top-

Kemalizm Türklerin tarihinde çok kısıdır, zannedildiğinden daha az önemlidir ve Kemal Paşa'nın kendisi de Osmanlı aydınlarından, Jön Türk aydınları içinde öyle çok önde olan birisi değil, son derece fırsatçı, son derece az muhafazakar bir Os-

"Çocuklar savaştılar, şehit verdiler, zengin bir mücadeleye deneyimine sahip oldular. Çocuklar Kürdistan'da savaşan bir güç olduklarını hem dost, hem düşmana kabul ettirdiler."

Stuttgart'ta Kürdistan çocukları

Genişletilmiş toplantısını yaptı

27 Haziran günü, Stuttgart'ta toplantıyı çocuklar yapmasına rağmen, çocukça olmayan bir toplantı gerçekleştirildi. Sorunlarını konuşan çocuk, savaşan çocuk, okuyan çocuk, dili unutturulmuş çocuk kendisinden umulanın da üstünde bir bakış açısıyla toplantıya katılmıyordu. Hep başkaları tarafından kaderleri tayin edilen, parçalanmış, bölünen, yok edilmek istenen bir halkın çocuklarıydı bunlar. Daha bu yaşlarında körpe bedenleriyle, ışıltılı yanan gözleriyle, tomurcuk tomurcuk açılan çiçek misali yüzlerindeki gülüşleriyle el kaldırıp söz hakkı istiyorlar, konuşuyorlar, tartışıyorlardı.

Hiçbir şey aniden oluşmamıştı elbette. Yüzyıllardır köleliğe duyulan öfkenin, kinin ta çocuklara kadar yansıyıp isyana dönüştürülmesi dile getiriliyor. Kürdistan'da halkın serhildanları, çocukların ve kadınların bu başkaldırıları en ön saflarda

yer almaları herkesi kavgaya katılmaya zorluyor. Çocukların savaş alanlarında artan sayılarda yer almaya başlamalarıyla onun da kendine özgü bir tarzda örgütlendirilmesi

sorunu ortaya çıkıyor. Savaşta çocuk, folklor ve müzikte çocuk, yürüyüşlerde çocuk vb. alanlarda bir güç olarak var ama bunun örgütlendirilmesi yok. Şehitleri var

bu gücün. Hem de düşmanı dehşete, korkuya sokan şehit çocuklar. Özel savaşın en azgın generallerinden biri bu korkusunu, "Çocukların attığı taş tankları deler" sözlerin-

liğin tankı, panzeri, tepeden tırnağa imha silahlarıyla donatılmış özel tim, jandarma, komando, polis ve kontrala-nyla karşılaşıyor. Derneklere gidiyor, halkına, annesine,

olmuyor, tersine onbinlere, yüzbinlere can veriyor, yaşam aşıyor.

Yurdunu seven savaşanlar kendi birliklerini kuruyorlar. Çocuklar savaştılar, şehit verdiler, zengin bir mücadele deneyimine sahip oldular. Çocuklar Kürdistan'da savaşan bir güç olduklarını hem dost, hem düşmana kabul ettirdiler. Böylece savaşçı güç, örgütlü gücünü "Kürdistan Yurtsever Çocuklar Birliği"nde topluyor. Bu güç her geçen gün büyüyor ve hala da savaşmaya devam ediyor. Katılımlar çoğaldıkça yeni sorunlar, yeni işbölümleri ortaya çıkıyor. Birlik bu sorunlarını çözmek ve mücadelesini daha aktif hale getirmek için toplantı yapma zorunluluğunu duyuyor. 27 Haziran 1992 günü Stuttgart'da Kürdistan çocuklarının genişletilmiş toplantısı böyle bir sürecin ürünü olarak gerçekleşmiş oluyordu. Toplantıya 50'nin üstünde çocuk katılım gösteriyor ve çeşitli kararlar alıyordu.

27 Haziran 1992, Stuttgart: Toplantıda çocuklar söz hakkı istiyorlar...

Foto: Berxwedan

"Büyüklerimiz bizimle yeterince ilgilenmiyor"

Toplantı sonrasında da çocuklar ateşli tartışmalarını sürdürüyorlar. Bir grubun yanına yaklaşmış mikrofonomuzu onlara yöneltiyoruz. Kısa konuşmalarla dile getirdikleri gerçeklikleri fazlasıyla ifade edecek güçte. O yüzden konuşmaları fazla yorumla tabii tutmaya da gerek kalmıyor. Yalnız konuşanlar isimlerini belirtmedikleri için konuşmalarını isimsiz vermek zorunda kalıyoruz:

● **Bu toplantının yapılması büyüklerin istemleri sonucunda değil, bizim çabalarımız sonucunda oldu. Çocuk olduğumuz için önemsenmiyoruz. Oysa biz de bir iş yapabiliriz. Folklor, müzik çalışmalarına, kampanyalara katılma, yürüyüşlere katılımları zaten yapıyoruz. Bunları bile çoğu kez büyükler engelliyor.**

● **Bizim de bir birliğimiz var ama dernekten bize bir oda bile vermiyorlar. "Çocuksunuz, odayı ne yapacaksınız?" diyorlar. Böyle olursa toplantılarımızı nerede yapacağız? Çocuk olduğumuzu kabul ediyoruz, ama çocukların da yapacağı çok şeylerin olduğuna inanıyorum.**

● **Birliğimizi kurmanız daha iyi olur. Toplantıya katılmak için biz bir grup arkadaşla Frankfurt'tan geldik. En kısa sürede biz de bir toplantı yapmaya çalışacağız, bu konuda kararlıyız. Kürt çocukları olarak bir araya gelmek istiyoruz. Buradaki Türk çocukları Kürtleri sevmiyor ama biz onlara karşı bir şey yapmıyoruz ki. Biz Türk çocuklarıyla arkadaş olmak için her gün onlarla oynuyoruz. Tek istediğimiz onların bizi desteklemesidir. Biz Kürdistan'ı kurarsak onlar için de iyi olur. Ben onlara buradan kardeşlik çağrısı yapıyorum. Döğüşmekle bir yere varılmaz. Dost olursak daha güçlü oluruz. Türk devletinin söylediklerine kanmıyoruz. Devlet insanlarımızı öldürüyor, ondan sonra da diyor "bunları Kürtler öldürmüş." Devletin yalancılıktan, pislikten başka yaptığı bir şey yok ki. Onun için bu söylenenlere kanmıyoruz.**

● **Türk devleti insanlarımızı öldürüyor, ondan sonra da "bunu PKK yapmış" diyor. Türk devletinin iş-gücü zaten yalan söylemek. Biz PKK'yi çok iyi tanıyoruz. PKK kadın ve çocukları vurmaz, asker, özel tim, korucuları ve ihbarcılarını vurur. PKK bizim özgürlüğümüz için savaşıyor,**

● **Türk devleti hep çirkef haberler yayıyor ve yalan söylüyor.**

● **Almanya silah ambargosunu niye kaldırdı? Çünkü Türk devletine silah verecek, o da Kürtleri öldürecek. Bunun için ambargoyu kaldırdı.**

Çocuklar bu konularda görüş birliğine varmışlar. Söylenenleri hepsi onaylıyor. Adeta hepsi mücadeleye karşı ilgisiz olmadıklarını, gelişmeleri takip ettiklerini ispatlarcasına konuşuyor.

Ertesi gün, 28 Haziran'da Nürnberg'deki çocuklar bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantının etkileri aynı gün tüm bölgelerde kendisini göstermişti. Onlar da bölge örgütlerini kurmak istiyorlar. En çok da büyüklerin ilgisizliğinden yakınıyorlar. Toplantıya katılan çocukların hepsi "büyükler bizi ciddiye almıyor, kandırıyorlar" diyor.

de dile getiriyor.

Çocuk taş atmayı sever, koşmayı, gülmeyi, oynamayı, güzel giyinmeyi ve özgürce yaşamayı da sever. Ama dayığı, aç kalmayı, yırtık-sökük giysilerle dolaşmayı hiç sevmeyi, nefret eder. Bilmez bunun neden böyle olduğunu. Ama tarih Kürt çocuğuna "Sen bunları bilmek zorundasın, başka ülkenin çocuklarıyla senin yaşamın çok başkadır" diyor. Ve Kürt çocuğu çocukluğunu yaşayamadığının bilincinde, daha doğrusu öğrenmek zorunda kaldı. Kürt çocuğu sokağa çıkıyor sömürgeci-

babasına, yakın çevrelerine yapılan zulümlerin haberlerini dinliyor, resimlerine bakıyor. Folklorü, müziği hep bunları anlatıyor. Ne yapmalı Kürt çocuğu, nasıl yaşamalı? Her yanı savaş, işkence ve zulüm. Öfke duyuyor ister istemez bütün bu olup bitenlere. Ve taşı fırlatıyor tanklara, elikanlı katil sürülerine. Katil acımasızdır, ruhsuzdur ve kana doymaz. İşte o zaman basıyor tetiğe, ölüm kusan namlular bir bir yere se-riyor güzel yaşamaktan başkaca bir isteği olmayan körpe bedenleri. Körpe bedenlerin düşüşü yaşamın sonu

Kürdistan yurtsever çocuklarının toplantısında şu kararlar alındı

- 1- Stuttgart bölgesi MAHSUM KORKMAZ ÇOCUKLAR BİRLİĞİ ismini kullanacaktır.
- 2- Kürdistan haritası üstünde taş atan kız ve erkek çocuğu genel birliğin amblemi olacaktır.
- 3- Dilan dergisi genel birliğin yayın organı olarak yayınına devam edecektir. Dergi hazırlıkları tamamlanana kadar yayın sorunu Berxwedan gazetesinde bir sayfa yer ayrılarak çözülmeye çalışılacaktır.
- 4- Birliğe 8-13 yaşlarını tamamlayanlar ancak kayıtlı üye olabilecek.
- 5- Birlik seçme-seçilme ve oy sistemi yöntemini temel alacak.
- 6- Üyeler birliğe yemin içirilerek alınacak ve üye kayıt defteri tutulacaktır.
- 7- Her üye ayda 5 mark aidat ödeyecek, isteyen daha fazla aidat verebilecek.

Bunlar dışında önümüzdeki dönemde şu çalışmaların yapılması da kararlaştırıldı:

- 1- Resimli bir Kürdistan tarihinin yazılması için Aydınlar Birliği ve diğer yerlerle görüşmelerde bulunulacak.
- 2- Kürdistan'daki çocuklarla, tutuklu ve şehit ailelerinin çocukları ve cözveleleriyle mektuplaşmalar yapılacak.
- 3- Bağış kampanyalarına gidilecek.
- 4- Her bölgede Kürtçe dil kurslarının açılması.
- 5- Folklor, müzik, tiyatro ve diğer çalışmaların yapılması.

GENÇLİK ÖĞÜT DEĞİL DOSTLUK VE İLGİ BEKLİYOR!

Abdul Kadir KONUK

"Bana neden uyuşturucu kullandığını anlatabilir misin?"

"Kendimi daha özgür hissediyorum. Rahatlıyorum. Ve beni ezmek isteyen topluma karşı daha güçlü oluyorum."

"Ne tür uyuşturucular kullanıyorsun?"

"Yakın zamana kadar esrar içiyordum. Ama eroinle tanışınca esrarın fasa fiso olduğunu anladım."

"Peki nereden buluyorsun esrarı ve eroini?"

"Önemli olan para. Uyuşturucuyu bulmak zor değil ki. Sen paradan haber ver sana kilosuyla getireyim."

"Beni satıcılarla tanıştırebilir misin?"

"Başımı belaya sokmak istemem, kusura bakma."

Yukarıdaki konuşmayı belli bir süre devrimci bir gençlik örgütünün içinde yer almış, uyuşturucu kullandığı ortaya çıktıktan sonra oradan uzaklaştırılmış bir Türk genciyle yaptım.

Yaklaşık yedi aydır sürdürdüğüm söyleşi çalışmaları sonucunda bir kitap oluşturabilecek kadar döküman topladığımı söyleyebilirim. Bu bilgileri elde etmek sanıldığı gibi kolay olmadı. Bazı dedikoduları da gözönüne alarak birçok yere girip çıktım. Yaşadığım kentin gece hayatını derinlemesine gördüm. Gündüzleri insan olanların gece nasıl kurtlaştıklarına tanık oldum. Dışarıdan normal görünen birahanelerin, diskoteklerin birçoğunun içinde esrar alışverişi yapıldığını izledim. Alışveriş yapanlardan bazılarını izleyerek belirli adreslere kadar ulaşabildim, ama bunların hiçbirini birinci eli oluşturmuyordu.

Köln'de DOM tren garında, DOM ve Neumarkt tramvay duraklarında, Ebertplatz'da uyuşturucu kullanan birçok insanla tanıştım. Daha çok kızları buraları kendilerine mekan tutan evsiz, işsiz insanların kendilerini nasıl sattıklarını izledim ve bunların içinde Kürt gençlerinin olduğunu da üzülerek belirtmeliyim.

Almanya ve Avrupa'nın öteki ülkelerinde kurulmuş bulunan devrimci-demokrat dernekler gençleri yeterince bünyelerinde toplama başarısını gösteremiyorlar. Derneklere gidip gelen gençlerin sayısının belki elli katı kumar salonlarında ve değişik eğlence yerlerinde bulunmayı yeğliyorlar. Bunun elbette çeşitli nedenleri var ama hiç kimse bu gençlerin elinin tersiyle iterek hepsine SUÇLU damgasını basma hakkına sahip değil.

Aşağıda birkaç örnek vereceğim. Birkaç söyleşiyi ve olayı okurun gözlerinin önüne

sermeye çalışacağım. Bildiğim bir tek şey varsa, o da gençlerin öğüt değil, dostluk, arkadaşlık istedikleridir. Ailelerinden bu yakınlığı bulamayan, yasaklar içine sıkıştırılmış gençler isyanın bir biçimi olan uyuşturucuya kolaylıkla yönelebiliyorlar. Elbette içinde yaşanan kapitalist toplumun değer yargıları da onlara çeşitli kolaylıkları sağlıyor. Ama yine de belirtmek istiyorum ki, bu sorunu irdelerken sadece düzeni ve aileleri suçlayarak kimse işin içinden sıyrılamaz. İnsanlara gelecekte güzel bir dünyayı vereceklerini söyleyen devrimci hareketler mutlaka bu sorunla derinlemesine ilgilenmek, gençleri bu çirkefin içinden çekip çıkarmak zorundadırlar.

- I -

DOM tren garının ortasındaki kahvehanenin önündeyim. İri bir kurt köpeğinin kayışını bileğine dolamış, her yanı dövmeli bir Alman yanındaki gözü banth genç kızla şakalaşıyor. Kızın yaşı onsekiz ya da birkaç yaş daha yukarda. Adama küfrediyor ve adam gülüyor. Kenarda ince, zayıf, orta boyda bir genç adam onları izliyor.

Genç adam cebinden sigarasını çıkardı. Bir süre ateş aradı. Bulamayınca bana doğru yöneldi. Almanca ateşim olup olmadığını sordu. Çakmağı uzatırken "Türk müsün" diye sordum.

"Nereden anladın" dedi gülerek.

"Saçlarından."

"Kürt'üm" dedi.

"Nereye gidiyorsun?"

"Hiç bir yere. Kız arkadaşımı bekliyorum."

"Şu karşıdaki kıızı mı?"

"Onu."

"Burada mı oturuyorsun?"

"Hayır, Frankfurt'tan geldim."

"Kız arkadaşın da mı Frankfurt'ta oturuyor?"

"Onu burada tanıdım."

Biz konuşurken Alman'la genç kız birlikte uzaklaşıyorlardı.

"Arkadaşın gidiyor" dedim alayla.

"Gelir o şimdi" dedi hiç umursamazca.

"Nereye gidiyorlar?"

"Gelirler şimdi."

Ona birlikte kahve içmeyi önerdim. Ortadaki kahvehaneye girdik. Kahvelerin parasını ödedim. O zaten elini cebine bile atmamıştı.

"Burada tanıdıkların var mı?" diye sordum, söyleşiyi derinleştirmek için.

"Yok."

"Peki nerede yatıp kalkıyorsunuz?"

"Kapalı tramvay duraklarında, istasyonlarda."

"Kız arkadaşın gelmedi?"

"Gelir şimdi."

"Adamla gitti galiba."

"Öyle."

"Zoruna gitmiyor mu?"

"Karım değil ya. Hem o Alman."

"Para da alıyor mu?"

"Alıyor."

Yüzüne baktı. Göz akları sarmıştı. Dişlerinin etleri çekilmiş, çirkin bir görünüm almıştı.

"İstersen sen de gidebilirsin."

"İstemem" dedim. "Ama ben başka bir şey arıyorum."

"Çekmek için mi?"

Güldüm.

"Biraz bulabilirim" dedi.

"O Alman'da vardır."

"Sen de içiyor musun?"

"İçiyorum. Herkes içiyor. Sigara gibi bir şey."

Sustu. İkinci kahveleri söyledim. O sırada kızla Alman içeri girdiler. Kız bana dik dik baktıktan sonra genç adamın yanağına bir öpücük kondur-

"Neden?"

"Alman erkek arkadaşım var diye."

"Peki nerede kalıyorsun?"

"DOM'da. Erkek arkadaşım beni bekliyor şimdi orada. Bir mark versene."

"Beni erkek arkadaşınla tanıştırebilir misin?"

"Kızlar. Başkalarıyla konuşmamdan pek hoşlanmıyor."

Bir markı uzattım. Alır almaz yanımdan uzaklaştı. Gelen ilk tramvaya bindi. Ben de bindim arkasından. Ayaklarını karşıdaki koltuğa uzatıp oturdu. Bilet almamıştı. Kontrolörün gelmesi olasılığı onu korkutmuyordu.

DOM'da birlikte indik. Gara çıkan merdivenlerin başında birikmiş alkolikler grubunun içinden iriyarı bir Alman onu görünce bağırarak koştu,

- IV -

değilmiş."

"Bunun ne demek olduğunu biliyor musun?"

"Ama herkes içiyor. Sigara gibi bir şey."

"Sonra da eroinde sıra değil mi?"

"Hayır, onu denemek istemiyorum. Esrarı da her gün içmiyorum. Bazı günler iyi oluyor. Yorgun olduğum günlerde örneğin."

Onunla uzun uzun tartıştım. Pek yararlı olabildiğimi sanmıyorum. Erkek arkadaşını seviyordu ve ben ona göre "Eski kafalı" biriydim.

Üç üniversiteli genç kızla konuşuyoruz. Üçü de henüz hiçbir uyuşturucuyu deneme-

miş. Üçü birbirlerinin yüzüne bakıyorlar. Üçü de "Hayır" diyor. "Bu konuda yapılmış hiçbir çalışmayı anımsamıyorum."

"Ama ben üniversitede birçok insanın uyuşturucunun serbest bırakılması için kampanya yürüttüğünü, devletin de alttan desteklemesiyle serbest satışın sağlanması için çalışmalar yapıldığını biliyorum" diyorum.

"Doğru" diyorlar. "Sigara gibi serbest olmasını istiyorlar. Birçok Alman genci de içiyor."

"Peki Türk ve Kürtlerden içen yok mu?"

Gülerek birbirlerine bakıyorlar. "Ben birkaç kişi tanıyorum" diyor biri.

Son aylarda televizyon programları yapıyor uyuşturucunun serbest satışını sağlamak için. Böylece yasaklara ilginin azalacağını savunuyorlar. Ama en ilginç de doktor ve bilim adamlarının söylediği: Kahvede, çayda ve sigarada da uyuşturucu var diyorlar. Esrar neden içilmesin?

Küçük, çok küçük birkaç örnek verdim. Bu konu tabu sayılıp ailede, derneklerde, gençliğin yoğun olarak gittiği kumar salonlarında tartışmanın gündemine getirilip uygun çözümler önerilmedikçe denemek isteyenlerin sayısı her gün biraz daha artacak.

"Kürtler böyle şeyler yapmaz" diyerek tepki gösterenler olabilir. Uyuşturucunun milliyeti olmadığı gibi kullananın milliyeti de önemli değildir. Hangi ulustan olursa olsunlar gençler dünyamızın geleceğini oluşturacaklardır. Onların sağlıklı gelişmelerini beklemek hepimizin hakkıdır.

Aileler çocuklarıyla dost olmayı, dertleşmeyi, onları baskı ve yasakların altında ezmemeyi öğrenmedikçe sağlıklı gençlik yapısının oluşmasını hiç kimse beklememelidir.

Devrimci dernekler üye sayılarının neden bu kadar az olduğunu, gençlerin neden oyun salonlarına, kumara, esrara büyük ilgi duyduklarını düşünüp bu soruna çözümler bulmak zorundadırlar. Derneklerin kapısını açıp orada oturup gençlerin kendiliklerinden oraya gelmesini beklemek örümceğin sinek avını andırıyor insana.

Bazıları ise çok kolay bir çözüm yolu öneriyor. "Gidelim dövelim!"

Unutulmamalı ki, bu gençlerin çoğu, oraya kaçışlarının nedeni olarak genellikle aile baskısını, merakı, arkadaş önerisini, "özgür" yaşamayı ileri sürüyorlar. Zorbalık belki onların birkaçının gözünü korkutabilir ama onları bu pisliğin içinden çekip çıkarmanın aracı olamaz.

Oturduğumuz yerlerden kalıp gençliğin içine girmedikçe, onların sorunlarının ortağı olmadıkça, zorlukları aşmalarına yardım etmedikçe bu sorunun asgari düzeyde de olsa çözülmesini beklemek hayal gibi bir şey olacaktır. Devrimcinin görevi ise hayalle değil gerçeklikle uğraşmaktır.

du. Alman, köpeğinin kayışını çekerek uzaklaşırken genç adam kıza bir sigaralık esrarının olup olmadığını sordu. Ve tam o sırada ben gazeteci olduğumu söyledim. Genç adam kızın elinden tutarak kahveden hızla uzaklaştı.

- II -

Epertplatz tramvay durağında gecenin geç bir saatinde yerlere uzanmış, yanlarında içki şişeleri olan insanları seyrederiyordum. Genç ama çok genç bir kız yanıma yaklaştı. Üzerinde her yanı yırtık bir kot pantolon vardı. Sallanarak yürüyordu. Saçları belki birkaç günün kirini taşıyordu ve darmadağınktı.

Yanıma gelince "Bir mark verir misiniz?" diye sordu.

Soru Türkçe idi ve ben şaşırmıştım.

"Ne yapacaksın bir markı?" diye sordum.

"Kola alacağım."

"Öğrenci misin?"

"Değilim."

"Köln'de mi oturuyorsun?"

"Ailem burada oturuyor. Ama beni yanlarına kabul etmiyorlar."

kucakladı, havaya kaldırdığı sırada da öptü. Ve hemen oradaki bir bankın üstüne kucak kucaka oturdular. Ben kenarda tramvay saatlerini gösteren çizelgelerin önünde onlara bakıyordum. İri yarı Alman çıkardığı tütün kesesinden hazır bir sigara aldı yaktı, derin birkaç nefes çektikten sonra genç kıza uzattı.

- III -

Üniversiteli bir genç kızdı. Kısa bir süre önce bir Türk genci ile arkadaşlığa başlamıştı. Kendisini yakından tanıyordum ve son zamanlarda davranışlarında belirgin değişiklikler olduğunu izliyordum.

"Hasta mısın?"

"Hayır, çok iyiyim abi."

"Solgun görünüyorsun."

"Dün gece çok geç yattım ondan herhalde."

"Dansa mı gitmiştiniz?"

"Dansa da gittik. Ve hiç bilmediğim şeyleri de öğrendim."

"Ne gibi?"

"Hep anlatıyorlardı esrarı ama ben hiç denememişim."

"Denedin mi yoksa?"

"Denedim. Hiç de öyle anlatıldığı gibi kötü bir şey

miş. Ama içlerinden biri "Denemeyi düşünüyorum" diyor. Üçü de Kürt. Uyuşturucuyu denemek istediğini söyleyen genç kız bir Alman arkadaşının başından geçen olayı anlatıyor. Kendi kendisiyle düştüğü çelişkinin ayırıcında değil.

"Arkadaşım gerçekte zengin bir ailenin kızı" diyor. "Uzun zamandır kullanıyor uyuşturucuyu. İki kez intihar etmek istedi. Şimdi Mannheim kliniğinde yatıyor."

"Ve sen bunları bildiğin halde uyuşturucuyu kullanmak istiyorsun?"

"Merak ediyorum nasıl birşey olduğunu. Herhalde iyi bir yanı var ki bu kadar insan içiyor."

İkinci genç kız karşı çıkıyor. "Bence bu tipler içinde bulundukları sorunlardan kaçmak için uyuşturucu kullanıyorlar" diyor. "Bir kere kullanınca da devam ediyorlar."

"Ben hiç merak etmiyorum ve denemeyi de düşünmüyorum" diyor üçüncü genç kız.

"Üniversite çevresinde devrimciler uyuşturucuya karşı gençleri uyarıcı, koruyucu, aydınlatıcı çalışmalar yapıyorlar mı?" diye soruyorum.

KALIBA KONULMUŞ SANAT

Fevzi Demir

Hunerkom'un hazırladığı bir video kasetini İstanbul'da bir avukatın evinde izlemiştim. Üzerinde çok düşünmüş, fakat bir anlam verememişim. Kamera Almanya'da düzenlenen bir parti gecesini kasete almıştı. Fakat yalnızca sahneyi çekmişti. Sanatçılar, folklor ekipleri, tiyatro oyuncuları görünüyordu sadece. Sahnenin binlerce kişi tarafından izlendiği farkediliyordu. Alkış sesleri, sloganlar, çocuk sesleri kameranın arkasında kalmıştı. Kaseti biraz izledikten sonra dikkatlerim kameranın gösterdiği sahneye değil kamera arkasına kaydı. Geceyi kaç kişi izliyordu? İzleyicilerin oturduğu salon nasıldır? Kadınların sayısı mı erkeklerin sayısı mı fazlaydı? Kitle coşkulu mu, sakin mi idi? Müzikten veya tiyatrodan ne derece etkileniyordu? Sahnedeki sanatçılarla bütünleşiyor mu, bütünleşmiyor muydu? Bu sorular kafama takıldı. Sonuna kadar kaseti izledim, kafama takılan soruların yanıtlarını ne yazık ki bulamadım.

Sahneyi kasetten izlerken ilk dikkatimi çeken sanatçıların ve konuşmacıların, hatta folklor ekibinin asık suratlı ve adeta hazıröl vaziyette duruşlarıydı. Kürtçe türkü söyleyen bir bayan sahnenin ortasında ayakta

da konuşma kürsüsünün arkasında dik durmuş, elindeki kağıda bakarak ve bağırarak okuyordu. İzleyiciyle ne kadar bütünleşebilmişti, kendisi kameranın önünde, izleyici arkasında olduğundan çıkaramıyor-

oturdu. Davranışının üzerinde düşündüm. "Acaba bu arkadaş kendi çektiği filmler dışında hiç film izlememiş mi?" diye sordum kendime, mutlaka izlemiştir dedim. İnsanların çoğu film seyredirken filmin estetiğinden ziyade filmin hikayesi ile ilgilenir diye düşündüm veya bizim kameracı arkadaş kendisini salonda bir kameracı olarak görmüyor. Geceyi veya sahnedekileri izlemek için gelen bir izleyici olarak görüyor. Hem de sadece sahnedeki bitenlerle ilgilenen bir izleyici. O sahnenin ötesini düşünmüyor büyük bir olasılıkla. Sadece kendisine verilen görevi yapmakla mükellef. Çektiği kaseti yarın binler hatta yüzbinlerce insanın izleyeceğini düşünmüyordu. Kaseti izleyenlerin sahneyi izleyen insanların coşkusuyla coşabileceklerini, attıkları sloganlarla, sergiledikleri görüntülerle heyecanlanabileceklerini hayal bile edemiyordu. Onun için slogan atarken çarpılmış bir ağzın, kahramanlık türküsü söylenirken izleyicilerin yaptığı zafer işaretinin fazla bir anlamı yoktu. Seyirci psikolojisini taşıyan "kameracı"yı seyirci fazla ilgilendirmez. Çünkü seyirci sahnede olanları izlemek için salona gelmiştir. Ama televizyon izleyicisinin durumu sahne seyircisinin durumuna pek benzemez. O, sahnede ve salonda olan her şeyi görmek ister, iyi bir kameracı, bir roman yazarı gibi hassastır. Normal insanların görmediklerini kamerasının gözüyle görür. İnsanı, düşündürür, heyecanlandırır. Coşturur. Sahne seyircisinin kafası sahneye sınırlıdır. Kameracı kendini seyirci yerine koyunca çektiği görüntünün değeri olmaz.

Bunları düşündüm, kameracıyı yanıma çağırdım. "Niye böyle çekiyorsun?" dedim. "Nasıl çekiyorum" dedi, izah etmeye çalıştım. "Onları sonra yaparız" dedi, çekip gitti. Yanımda oturan bir arkadaş "Niye salondaki kitle kemareye çekilmiyor" dedim. "Çekiniyorlar, kaset polisin eline geçince sakıncaları var" diye cevapladı. Fazla inanmadım söylediklerine, gördüğüm kitle hiç de kamera karşısında olmaktan korkacak bir kitleye benzemiyordu. Sonra kitle arasında araştırma yaptım. Uzun süreden beri Avrupa'da oturan ve bizim gecelerimize katılan bir yurtsever sorularına şu cevabı verdi: "1983-86 arasında geceleri izleyen kitleler kameraya çekilmekten çek-

niyorlardı. O zaman arkadaşlar kamera çeken arkadaşlara durumu iletmişler. O tarihlerden sonra kitleler kameraya çekilmiyor" dedi.

1986'lara kadar kitleler çekiniyordu. Korkuyu yıkmamışlardı. Ama Kürdistan'da yükselen bağımsızlık ve özgürlük savaşı Avrupa'da yaşayan yurtseverlerin korkusunu öylesine yıkmış ki, değil kamera karşısına çıkmayı, çoğu artık tanka karşı çıkmayı bile göze alıyor. Nitekim kitle gösterilerinde çekilen filmler bunun açık örnekleridir. Bana öyle geliyor ki, 1983 ve 1986'da konulan kurallar insanlarımız değişmesine rağmen değişmemiştir. Bu durum bana Napolyon döneminde olmuş bir olayı hatırlattı.

Fransa'da askeri bir alanın bahçesinde boyası dökülen bir bank boyanıyor. Kimse boyalı bankın üzerine oturmasın diye başına bir nöbetçi dikiliyor. Bank boyandıktan tam üç yıl geçtikten sonra Napolyon askeri birliği teftişe gidiyor. Dündüz bir yerde nöbet tutan asker dikkatini çekiyor. Askeri yanına çağırıyor ve neden nöbet tuttuğunu soruyor. Asker sağına soluna bakıyor ama cevap veremiyor. Napolyon komutanı çağırarak ona soruyor, komutan da bilmiyor. Sonunda araştırma yapılıyor, rapor hazırlanıyor. "Üç yıl önce bank boyandı. Boya kurumadan kimse oturmasın gerekçesiyle nöbetçi dikildi" açıklaması yapılıyor.

Düşündüm de bizim kameracı tıpkı bu askere benziyor. Kitleler kor-

dırlar" cevabını almıştım. Disiplin demek sahnede hazıröl vaziyette beklemek, mekanik hareket etmek demek değil ki dediğimde, "Bizim sanatçılarımız burjuva sanatçıları gibi hareket edemezler, biz devrimciyiz" dedi. Bunları söylerken kendinden çok emindi. Gerçekten devrimci sanattan haberi olmayan bu arkadaş sahnede put gibi duran türkücünün sanat yaptığına inanıyordu. Türkücüyü, türkü ve sanatı anlatmaya çalıştım. Biraz ikna oldu. "Ama bizim kitle bu stile alışmış, sanatçı sahnede hareket ederse tepki gösterir. Çok duyarlı bir kitledir" dedi. Yani kitleler yıllardır tek bir renk görmüş, yeni renkler gösterilirse tepki duyar diyorsun. Türküyü anlatmak zorunda kaldım. Türkü şiirden evrimleşmiştir. Antik çağda insanlar toplu halde iş yaparken hep bir ağızdan şiir okur, birlikte çalışırlarmış. Sonra iş türküleri doğdu. Hala insanlar buğday biçerken türküyü söyleyip, türkünün ritmine göre oraklarını çekerler. Türküler süreç içinde işten koptu ve işin bir yansıması oluverdi ve insanlar boş zamanlarında toplu halde türküyü söyleyerek çalışırken yaptıkları hareketleri yaptılar. Giderek türküde koronun yerini solo aldı. Ve türkücü bir olayı güzel sesi, jest ve mimikleriyle anlatmaya başladı. Böylece türkücü tek başına bir olayı canlandıran bir tiyatrocudur. Sesin güzeli tek başına insanı iyi bir türkücü yapmaz. Çünkü yalnız sesle insanları veya izleyicileri fazla etkileyemezsiniz. Bir ses sanatçısının teyp kasetinden sesini dinlemek başka, sahnede izlemek başkadır.

Etkileyici bir sanatçı sahneye çıktığında sanki görülmez bir iple kendisini izleyenleri kafalarını kendine bağlar, istediğinde ayağa kaldırır, oturtur, slogan attırır, heyecanlandırır, bağırır, bilinçlendirir.

Ama sanatçılığı sadece sesle yapabileceğine inanan sanatçı kitle ile birleşemez, canlı diyalog kuramaz, sahneyi tribünle, tribünü sahneye bütünleştiremez. İzleyici hareketsiz duran bir sanatçıyı, sesi çok güzel olsa da kasetten dinler gibi izler.

Kaldı ki, burjuva sanatçılarının erotik hareketlerine alternatif, hareketsizlik olamaz ki! Her türkünün veya müziğin kendine özgü jestleri ve mimikleri vardır. Tiyatro sanatçısı nasıl ki anlattığı olaya göre hareket etmek zorundaysa, türkücü de söylediği türküyü uygun hareket etmek zorundadır. Açıklı bir türküyü söyleyen türkücü gülse, veya çok neşeli bir parçayı seslendirirken asık bir surat takınırsa gülünç olur.

Görüldüğü gibi ses sanatçılığı tiyatroculuğun başka bir biçimidir. Bunu anlamak ve oynamak gerekiyor.

elinde mikrofonu ile hazırölda bekliyordu. İki yanında oturan saz sanatçıları adeta nizami oturuyorlardı. Saz çalma faslından sonra, bayan elindeki mikrofonu mekanik bir hareketle kaldırıyor, bir yumruk halinde elini tam yüzünün ortasına götürüyor ve neredeyse yumruktan yüzünün yarısı görünmez oluyordu. Sazlar çalınınca bayan elindeki mikrofonla tekrar hazıröl vaziyete geçiyordu. Bayanı izledikçe mekanik bir hareket, ciddi bir yüz, yüzün yanısını kapatan bir yumruk, türkülerin hareketliliğine zıt donuk bir duruş kaldı kafamda. Şu anda bayanın hangi türkülerini söylediğini hatırlamıyorum. Sadece yukarıda çizdiğim bayanın görünümü var kafamda.

Gecede konuşmacı olan arkadaş

dum. 15 yıllık bir hareketiz; hala neden kağıtları okuyup, buna konuşma diyoruz, bunu anlamakta zorluk çekiyordum. Bu bir kural mı yoksa konuşma yapabilecek arkadaş mı yoktu? Bu soruları yanıtlıyamadım. Ama türküyü söyleyen bayan arkadaşla konuşma yapan arkadaşın hareketleri, davranışları arasında bağlantı kurmakta gecikmiyordum.

Kafama takılan birçok çelişki ile kaseti sonuna kadar izledim. Birkaç gün sonra başka bir yerde başka bir kaset izleme fırsatı elime geçti. Tıpkı bir önceki kaset gibiydi izlediğim. İki ay sonra video çekimlerinin yapıldığı gecelere ve toplantılara katıldım. Kameracı arkadaş kamerasını sahnenin karşısına yerleştirdikten sonra gidip izleyicilerin arasında

kuyu çoktan yıkmış o hala yalnızca boyası kurumuş bankı bekliyordu.

Sanatçılar türküyü söylerken neden hazırölda bekliyorlar sorusunu bir arkadaşla yöneltmişim. "Bizim sanatçılar disiplinli olmak zorunda-

Halk böyle alışmış savunmasının doğru bir tarafı yoktur. Eğer halk da kalıplara alışmışsa buna rağmen kalıpları kırmak gerekiyor. İyi bir sanatçı, iyi bir devrimci gibidir. Hiçbir zaman kendini kalıpların içinde hapsedmez..

A. Dikili

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, şüphesiz, uzun soluklu bir mücadeledir. İleriye yönelik genel stratejiye bağlı, öngörüler, önseziler gerektiriyor. Uzun soluklu ve sabırlı olmayı zorunlu kılıyor. Bu mücadele bir yandan çok ileri düzeyde açılımları, diğer yandan ise en gerilerde seyreden yok oluşları, bunlarla birlikte de sürekli bir şekilde yalpalanmaları, düşüşleri içinde barındırıyor.

Kürdistan'ın içinde bulunduğu sömürge konum, bütün bu davranışları, gelişim aşamalarını, ilerleme ve duraklamaları, kahramanlık ve ihaneti bize aynı paralelde dayatıyor. Bu durumun yadırganması gerekiyor. Bununla birlikte, mücadelenin bu seyrini değiştirmek, insanlarımızı bu tür düşüşlerden kurtarmak, ihanetin pençesine kaptırmamak, ileriye yönelik düzeylere çekmek de önümüzde dayatıcı bir görev olarak duruyor. Bu görevi başardığımız oranda, mücadele daha ileri devrimci-yurtsever bir akışa girebilir.

Kürdistan'da düşüş ve gerilik belirli türler arz ediyor. Bu türlerin en önemlisi, aydınlarımızın içine çekildikleri tikanıklık, çözüm olamama, davaya yabancılaşma, kendinden ve halkından ayrı düşme ve uzaklaşmadır. Kendine güvenini yitirme, özgüvenden uzaklaşma, Kürdistan ve Kürtlükten uzaklaşmadır. Bunun sonucu kendini kemirerek daha hızlı bir yok oluş ve tükenişe sürüklenmedir. Genellikle bu düşüş, bir dönem belirli iddiaları olanlarca yaşanıyor; işin trajik (veya komedik) yanı da budur. Bu durumun sosyo-pedagojik, sosyo-psikolojik yanlarının incelenmesi, sosyal bilimcilerimizin önünde araştırma konusu olarak duruyor.

Toplumumuzda her yapı, her düzey ve her bireysel şekillenme, önümüzdeki dönem elbette incelenecektir. Bunu yapacak bilimsel kurumlarımız oluşacaktır. O zaman tartışmalar tepki ve karşıt zıtlıkla biçiminden çıkarak, bilimsel kurumların çalışma kapsamına girecektir. Örneğin, böyle bir düzey oluşursa, benim Orhan Kotan ve Mahmut Bak-si tiplerini eleştirmem gerek-meyecektir. Gerçekte bu tiplerin eleştirilmesi yerine psikolojik tedavi altına alınması gerekiyor. Bu tedaviyi üstlenebilecek uzman kadrodan yoksun bulunuşumuz üzücü.

Aslında insanları isim vererek eleştirmek fazla benimsediğim bir yöntem değildir. Fakat sürekli Kürt aydın kavramını, genel anlamda ileriye sürüp eleştirisini yapmak yetmiyor. Belirli tiplerin örnek verilmesi bazen kendini dayatıyor. Bazen de belirli tiplerin teşhir edilmesi zorunlu oluyor.

Her eleştiri özünde, kendini de yenilemedir. İnsan yalnız kendi hata ve yanlışlarından ders çıkarmıyor, başkalarının hata ve yanlışlarından da öğreniyor. Başkasına yapılan her eleştiri, biraz da insanın kendi eksikliklerini gidererek ileriye gidebilmesidir. Öyle olmazsa eleştirinin hiç kimseye bir yararı da olmaz. Bu anlamda verilen isimler örnek olarak anlaşılmalıdır. Bunları eleştirinin subjektif değil, objektif yanları olarak görmek gerekiyor.

'Kürdistan' Press gazetesi arasında bir sayı çıkararak, yayına artık devam edeceğini belirtiyor. Birkaç

**Bir gazete:
"Kürdistan" Press
İki "yazar":
Orhan Kotan,
Mahmut Baksı**

**Bir efendi
ve
bir uşak**

sayıdan sonra tekrar duruyor veya iki üç aylık tatile ayrılıyor. Yayının kesilmesinin en önemli gerekçesi ise hemen hemen her zaman aynı: Parasızlık, maddi sıkıntılar. Manevi sıkıntılarını aşamayan, kısır döngülü anlayışların tekrarından ibaret olan bir yapılanma, maddi sorunlarını hiç bir zaman çözemeyecektir. Maddi sorunların çözümü ancak ciddi bir inandırıcılıkla programında ısrar et-

lülüne bağlıyor. Orhan Kotan'ın, kardeşliğin neredeyse gereksizliğini ortaya koymaya çalışması, sorumluluk taşınamasından kaynaklanıyor. Kürdistan'da bir tek insanın bile sorumluluğunu omuzlarında hissetmediği için, gönlünün elverdiği düzeyde ölçsüz savlarla hareket edebiliyor. Kardeşliğin öyle basit olmadığı, Kürt halkının yaşam düzeyine bakıldığında anlaşılır. Öteden beri

**"...Kürdistan'da düşüş ve gerilik belirli türler arz ediyor.
Bu türlerin en önemlisi, aydınlarımızın içine çekildikleri
tikanıklık, çözüm olamama, davaya yabancılaşma, kendinden ve
halkından ayrı düşme ve uzaklaşmadır. Kendine güvenini yitirme,
özüvenden uzaklaşma, Kürdistan ve Kürtlükten
uzaklaşmadır. Bunun sonucu kendini kemirerek daha hızlı bir yokoluş
ve tükenişe sürüklenmedir. Genellikle bu düşüş,
bir dönem belirli iddiaları olanlarca yaşanıyor; işin trajik
(veya komedik) yanı da budur. Bu durumun sosyo-pedagojik,
sosyo-psikolojik yanlarının incelenmesi,
sosyal bilimcilerimizin önünde araştırma konusu olarak duruyor..."**

me ve tutarlı olmayla mümkündür. K. Press ise sürekli bir kimlik bunalımı ve programsızlıkta ısrar ederek sorunlarının esas kaynağını paraya bağlıyor ve kendini bile avutmaktan, inandırmaktan uzak görünüyor. Aslında, böyle bir gazetenin çıkıp çıkmaması pek anlam ifade etmiyor. Çıkarıcılarına psikolojik tatminden veya kaprislerini artırmaktan öteye gitmiyor. Kürdistan ve Kürt halkına hiç bir şey vermiyor. Kaşarlanmış bir kesim mücadeleyi kaçınıp "aydın" kırmışının "sığınağı" vazifesini (belki) görüyor.

Kürdistan Press'in, 91(1), 11. 06.'92 tarihli sayısında göze silik de olsa çarpan iki yazı var: "Kardeşlik-eşitlik" Orhan Kotan'ın başyazısı ve "Kürdi-Türki" Mahmut Baksı'nın yazısı.

İlk okuduğumda hemen şöyle başlıklar aklımdan geçti: Bir gazete; 'Kürdistan' Press; iki yazar: biri "efendi", diğeri "uşak". Orhan Kotan'ın kendini efendi gördüğüne, Mahmut Baksı'nın ise uşak olduğuna inanıyorum. Efendi-uşak ilişkisi beni fazla ilgilendirmiyor, yazıların içeriğine bakmakta yarar var.

Orhan Kotan, kardeşlik kavramı, "siyasal düzeyde tam hak eşitliği olarak formüle edilmelidir" savında bulunuyor, yoksa bunun "işlevsiz bir kavram durumunda" olduğunu belirtiyor. Hiçbir yerde ve hiçbir özgürlük savunucusu Kürt tarafından bunun aksinin iddia edildiğini duymadım. Hatta PKK Genel Sekreteri, Sayın Başkan, yoldaş Abdullah Öcalan bu kardeşliği Kürtlerin özgür-

dan "demokrasi" kavramına sığınıp diğer yandan "her kafadan bir ses" veya "kırk başlı ucube" laflarını etmek çalışmıyor mu? Demokrasinin kendisi "çok seslilik" ve "kırk başlılık"tır, bunu bilmiyor olamazsınız. Tabii size göre, bu bir "kaos"tur. Kaos kavramınız üzerine tekrar dö-neceğim. Bu alıntıyı takip eden yazı ise tamamen karalamalarla dolu.

"Bekaa merkezli bir siyasal hareketin en ufak bir şansı yoktur" buyuyor Orhan Kotan ve devam ediyor: "Bekaa ancak işsiz-güçsüz Türk solcuları ile Kürt hareketinin demokratik niteliğini bir türlü kavramayan extremist Kürtlerin iştahını kabartan bir işlev gördü."

Burada iki kavram üzerinde durmak gerekiyor: "Demokratik nitelik" ve "extremist". Bundan önce "Bekaa merkezli" terimini açıklayalım: O. Kotan alışlagelen grupçuk liderliğini bir türlü unutmuşsa benziyor. Bu durumun onda nostaljik çağrışımlar yaptığı belli. Bu çağrışımlar, hayali bir düzeyi aşmadığı için de içinin kinle dolduğu belirginleşiyor. Bundan dolayı da PKK'nin "Bekaa merkezli bir siyasal hareket" olmadığını bir türlü anlayamıyor. O. Kotan'a göre kendisi neredeyse,

luş mücadelesi adına yola çıkacak-sın ve şu an o dönemi reddederek "extremist" göreceksin. "Extremist" terimi de burada çok önemli. Çünkü "demokratik nitelik" temel tezin haline gelirse, bu tezin karşısında düşman düzeyinde "extremizm" duruyor. "Extremizm" kavramını biraz daha sivriltilerek terörizm kavramına varmış oluruz. Bunun devamına Kürtler olarak O. Kotan gibi ekleme yaparsak "Extremist Kürtler", "terörist Kürtler" tamlamasına varmış oluruz. "Demokratik niteliğin", "extremizm" ve "terörizm"e karşı olması gerekiyor. Bu kavramlar böyle kullanıldığında, Kürdistan'a da aynı mantıkla indirgemek gerekiyor. Böylece TC "demokratik niteliğin" temsilcisi olarak "extremist", "terörist" ve hatta "separatist" Kürtlere karşı savaşında "haklı" bir zemine çekilir. Bu mantık silsilesiyle O. Kotan da TC'nin rasyonellerinden kurtulma şansını yitirmiş bulunuyor. TC için "uslu", "zararsız" "Kürt" aydınları saflarında görülme şanssızlığına ulaşıyor. Evet, kapitalist dünyanın yumuşak davranışları, insanı kendine yabancılaştırarak, amaçlarının savunucusu doğrultusuna çekebilir.

Kapitalizm, O. Kotan'ın bir dönemler antileştirdiği kesin savlara denk düşmüyor. O. Kotan, karşısında İsveç'in yumuşak, gülyüzlü, sabırlı kapitalist sistemine, kafasındaki resmi bir türlü yerleştiremiyor. Savunduğu sosyalizmi bile buna uyarlarken, İsveç sisteminde, her şeyin çok daha "insancıl" düzenlenmişliğiyle karşılaşılıyor. Böylesi bir yaşamın uzun süre empozesi, dar grup liderliğinin çözümüyle birlikte yabancılaşmayı daha da hızlandırıyor. Kendini bir şey sanma ve mutlak bir şeyler yapma istemi, Kürdistan'ın varolan realitesinin dışına taşıma, insanı, kendi özüne yabancılaştırarak, amaçlarını anlamsız hale getirir ve giderek başkalarının sunduğu alternatifler, daha gerçekçi görülerek adapte olunur. O. Kotan, İsveç'in "demokratik niteliği"ne yenilerek, bir dönem savunduğu pozisyonu "extremist" olarak niteliyor. Doğal bir biçimde, bu ekstremizme karşı da bayrak açıyor. Bunu "olgunlaşmışlık" olarak nitelendirdiğinden şüphe etmiyorum. Yalçın Küçük böylesi durumlara "döneklilik" diyor, "ihanet" diyor. Ben "düşüş, yabancılaşma, yok oluş" diyorum.

Daha birçok alıntıyla nitelik araştırmasına devam etmek mümkün. Gerekli görmüyorum. Yalnız bir terim üzerine düşünce belirtmem gerekiyor.

Sayın Orhan Kotan hemen hemen her yazısında "kaos" terimini kullanıyor. Hatta bu terimi yazılarının başlığı olarak da kullanıyor. "Kaos" kavramının kullanılması genellikle anlamamayı, kavramamayı, çaresiz kalmayı, özünün boşaltıldığı düzeylerini hatırlatıyor. Esasında varolan durumları "kaos" olarak nitelendirmek mümkün değil. Her şeyin netliğe gittiği, netleştiği dönemlerdeyiz. Devrimci cephede herhangi bir "kaos" yaşanmıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, her zamandan daha çok net ve açıktır. Siperler, siperlenmeler çok açık ve nettir. Düşman ve düşmanın yaptığı ve yapmak istediği de çok net ve açıktır. Dostluk ve yükseliş büyük bir hızla netleşen ayrıntı düzeyine geliyor. Kürt halkı her zamankinden daha kararlı. Kürt aydınları yavaş da olsa mücadelesinin gündemine giriyor, derin uykudan uyanıyor. O. Kotan'

siyasal hareketin merkezi de oradadır. Bu önceleri de hep böyleydi. Şimdi de hala aşmamış bu kompleks. PKK'nin bütün gücüyle Kürdistan'da yerleşikliğini, bütün çalışmalarının merkezinin Kürdistan topraklarında bulunduğunu ve Bekaa tipi yerlerin kaldıraç vazifesini gören geçici araçlar olduğunu kavramak istemiyor, kavrayamıyor veya kavramak hesabına da gelmiyor. O, bir hareketin lideri neredeyse, merkezin ve canalcı yapının da orada bulunduğunu öne sürmek istiyor. Liderliğin bulunduğu yer temel, esas merkez görülünce, onun tipik grupların liderliğini yapanlar, çözülüp dağılınca, hareket de yok olmuş oluyor. PKK önderliğinde yapılan çalışmanın, her alanı merkez haline getirdiğini, çok demokrasi lafları etse de, kafasında merkezi bir dogma bulunduğundan, görmek istemiyor, görmüyor.

"Demokratik nitelik" ve "extremist" kavramlarına gelince: Bu iki terimin, kapitalist-emperyalist dünya görüşüne sürekli dayatıldığı, birinin göklere çıkarıldığı, diğerinin düşman görüldüğü biliniyor. Kapitalist dünya, "demokratik nitelik" taşıyan hiç bir düzene yanaşmıyor. "Demokratik niteliğin" öngörüsü ve bir üst aşaması ise, ekonomide "serbest piyasa" olarak kavramlaştırılıyor. Orhan Kotan, bundan sonraki yazılarında "serbest piyasa" kavramını "demokratik niteliğin" bir öngereği olarak savunursa şaşmamak gerekiyor.

Bir dönem devrim ve ulusal kurtu-

Devamı 21. sayfada

SEVDALI YÜREK

Nuray Bayındır

"Kürdistan halkı bağımsızlık ve özgürlüğe yürüyor. Bu onurlu yürüyüşün her anı hem acılarla dolu ve hem de umutlarla dopdolu geçiyor.

Ulusal Meclis ve Savaş Hükümeti sürecinde halkımız ve partimiz değerli bir önderini, komutanını şehit verdi. Xebat (M. Salih ŞAHİN) yoldaş Ocak ayında Kürdistan'ın çetin doğa koşullarında elim bir çığ kayması sonucu Tatvan'da şehit düştü.

Uzun yıllar Fransız alanında da ulusal kurtuluşçu görevlere katılan ve örnek bir fedakarlık ve kişilik ölçüsüne sahip Xebat (Mehmet Salih ŞAHİN) yoldaş yurtsever kitlemiz yakından tanınmaktadır."

Xebat'ı '82'de tanıdım. Canlı, neşeli ve mücadeleci kişiliğinin etkisinde kalmamak mümkün müydü? Üniversiteye gidiyordu, en son '86 başlarında görüştüğümüzü hatırlıyorum. Tüm sevimliliğiyle, kocaman coşkusuyla bana takılmış, "Boş ver okumayı, okuyup da ne olacaksın, gel gerillaya katıl" demişti. Ve o yıl O'nu bir daha görmedim. Coşkusu öylesine yüce ve büyüktü ki, kendisine layık olan yeri bulacağından hiçbir zaman şüphe etmedim. Ve şu satırları yazdığım gün oldukça toy, yepyeni bir Kürt kızı ANMA TOPLANTISI başlıklı ve HEVKOM imzalı yukarıdaki satırların yer aldığı bildiriye elime tutuşturdu. "Xebat yoldaş için" diyordu, daha birçok şey söylüyordu; anma toplantısından bahsediyordu, mutlaka bendeki değişikliğin farkına varmış ancak pek fazla anlam verememişti. Kendimi hemen topladım. Evet Xebat ölmemişti, O her zamanki güzel gülüşüyle karşımdaydı. Xebat'ın anısına

devam ediyorum.

Kürt toplumu ilik ve kan değişimi evresindedir. Bu an tarihlerinde yakaladıkları en büyük ve yüce andır. Sevgiyle, umutla besleyip büyüttükleri o sevdalı yüreklerin kanlarıyla yeşerttikleri onura ve yeni insanlığa sahip çıkmak "insanım" diyen herkesin ama başta Kürt insanının görevidir.

Saddam'ın Kürde yaptığını Avrupa Saddam'ı gözden çıkarınca gösterdi. Avrupa'nın kimlikli değil kimliksiz Kürde ihtiyacı var. Amerika'nın Talabani gibi "lidere" ihtiyacı var. Türk devrimcisi kaybettiği kimliğini yakalama evresindedir. Kimlik ülkede kazanılıyor.

Avrupalılaştırmış Türk gibi Avrupalılaştırmış Kürt de kimliksizdir. İnsansızlaşma burada başlıyor. Bir siyahın derisinin rengini unutup kendisini Fransız, Amerikan görmesi ne kadar sinir bozucuysa bizimki de öyle. Tersinden bir Fransız hiçbir zaman bir zenciye Fransız görünmez. Zenci bunun farkındadır ve tüm kötülükler bu insanın kendi kendini aşağıladığı noktada boyvermeye başlar. Zenci için renginin farklılığı kültür farkının çok üstündedir yeniden gönüllü kölelik adımında. İmigre Araplarda da dini farklılık aynı kapıya çıkar.

Kötülüğün bir çeşidi yok, bin çeşidi var. En büyük kötülük insanın insanlığının bitirilişidir. Yaşarken ölüştür. Avrupa Amerika'yı keşfedip de işgal edişinin 500. yıldönümünü kutlarken kıtanın eski sahiplerinin seslerini duyan var mı? Avrupa Avrupalı kalıp medeniyet türküleri söylerken, aynı zamanda zenci ve Araplar acı çekmedi mi? "Uygar" dünya bugüne kadar oluk oluk kızıladerili, zenci, Arap, Uzak Doğulu kanı akıtmadı mı? Sosyalizm bu vahşi dünyanın günahları üzerine yeşermemiş miydi? Şimdi sosyalist devrimciler niye bu kadar yalnızlaştılar? Yoksa dünya tersine mi döndü? "Olmaz" demeyin, "devrimciyim" deyip de bu-

na inanan çok. Artık insanlık kanı akıtılarak değil, bundan daha tehlikesiz bir metotla beyinleri akıtılarak esir alınıyor. "Modern dünya"nın en etkili savaş metodu gözle görül-meyen tarzda her an insana karşı kullanılıyor. Düşman sadece maddi düşman değil. Bu anlamda eskisinden çok farklı. Daha sinsi, daha güçlü. İnsan kalabilmek için bilinçlenmek, bilinci koruyup geliştirmek ve her alanda diren-mek gerekiyor.

Özgürlüğü yakalayıp kalıcı kılmak da yeniden, yeniden bilinç ve inanç tazelemekten geçiyor. Bunun tek etkili metodu eylemdir. Sürekli eylem, başta kendine karşı, içindeki ve dışındaki iktidara, iktidarlara karşı eylemdir. Bir kez kendisini her yönüyle insan duyabilen bir kişiyi hayvanlaştırabilmek çok zordur. İşte o zaman seni ancak kanını akıtarak bitirebilirler, beynini değil.

Amerikan toplumu beyni bitirilmiş bir toplumdur. Fransalı, "Amerikan kültürünün" gözü kapalı hayranıdır. Devam edebilir, diğer "modern" dünyalıların göze çarpan yönlerini sıralayabilirdim, ancak bizi fazlasıyla ilgilendiren kendi insanlarımız; Kürt ve Türk toplumdur. İktidarlara her ne kadar Amerikancı olursa olsun metropol Türk toplumu "Avrupalılaştırma" eğilimindedir. Bu eğilim küçük-burjuva sol eğilimli çerelerde daha yaygındır. Kardeş Kürt toplumu ise sol çevrede bile ancak '84'lerde kimlik kazanabilmiştir, ve bu tarihten beridir köy boşaltan yurtdışı çıkışları artmıştır ve bugün Türkleşmemiş Kürtlerin Avrupalılaştırmaları anlaşılır olmaktan çıkmıştır.

Aynı şekilde bugün Kürt insanı hem insan olarak doruğa çıkışının onurunu hem de ihanetinin şekilsizliğini birlikte yaşıyor. Tarihleri boyunca Kürtler en büyük kötülüğü birbirlerine yaptılar. Hep birbirlerini arkadan hançerlediler. Hem de birbirine en büyük güveni verdiği

anda yaptı bunu. Yeni yetişenlerin günahına gire gire geldiler bugüne. Kimliksiz kaldılar. Kimliksiz kalmaya mahkumdular, ve tarihlerinde ilk kez dünya dibe giderken onlar doruğa çıktılar. Kürtler, yüzyılların yok sayıp erittiği kişiliklerini yeniden kazanıyorlar. Acılı ve sancılı geçtiğini görüyoruz. Umudun kapısı açılmıştır. Kanlarıyla açtılar. Dünyaya bayrak açtılar. Bu yeni bir insanlık destanıdır. İktidarlara beyni bitiremeyeceklerine inanamıyorlar. Tehdit ediyorlar, korkuyorlar. Korkması gerekenler korksunlar ama.

Ey yıllardır yabancılaşmış Kürt insanı, TC'nin sana zorla öğrettiği Türkçeyi de mi unuttun, hiç gazete okumuyor musun? Sayın günden güne azalıyor ama yine de sana sesleniyorum. Şimdi göğsünü gere gere "Kürdüm" demeyi neye borçlu olduğunu biliyor musun?

Ezilmişliğin üzerine yama yaptığın Bektaşilik-Alevilik kültürünün bastırılmış duygularında geliştirdiği yabancı şekilsizliğini yık. Önce kendinde, sonra ailede ve toplumunda onurlu ol. Kişilik ve onur tesadüfen ya da sadece "devrimciyim" demekle de kazanılmıyor. Her türlü ilişkide devrimci olmalısın. Kullanma zihniyeti sadece ticarete ve maneviyatta değildir. Kişisiz insanlar öyle bir an gelir ki, kendilerini de kendilerine karşı kullanırlar. İşte o an "uygar" dünyanın isteği olur. Amaç insanları kendi hücrelerine kapatmak değil midir? Öyleyse dostça sana sesleniyorum yeni insan olmak istiyorsan;

**Tek şeyin kaldı yapacak
Çıkar yüreğini,
At Özgürlük ateşine at
Koş ona ve haykır
Umudumsun SEVDALI
YÜREK Umudumuzsun.**

Almanlar Kürtler hakkında ne düşünüyor?

Av. Heike Krause

Almanların Kürt halkı üzerine ne düşündüğü bilinmek istendiğinde, tüm katmanları kapsayacak genel bir kanının olmadığı söylenmelidir.

Basın-yayın kurumlarının Kürt halkı üzerinde yaptığı yayımlar az bir kısmı hariç Alman hükümeti tarafından uygulanan yayın sansürünün ürünü konumundadır. Bu sansür politikasının hangi boyuta kadar varacağına Körfez Savaşı döneminde herkes şahit oldu.

Almanlar Körfez Savaşı'nu televizyonların karşısında, ellerinde sos ve bira ile hazmettiler.

Dünyada varolan reel savaşlar, çatışmalar medyalar tarafından, günlük yaşamla hiçbir ilişkisi olmayan olaylara dönüştürülüyor. Savaş tabloları, korku filmlerindeki şiddet sahneleri gibi algılanıyor.

Medeni ve insan haklarına saygılı bir toplum olduğunu savunan bu toplum için sürekli savaşların meydana gelmesi ve bu savaş politikalarına karşı hiçbir şeyin yapılmaması, anlaşılabilir bir durum olmalıdır.

Almanlar, son 20 yılda önemli derecede TV tarafından üretilen ve yayılan, sürekli yaygınlaşan bir beyin yıkama olayına maruz kalmış durumdadır. Ta '80'li yılların başında çıkan bir sağlık dergisinde 2000 yıla kadar insan vücudu ve makinadan oluşan birleşimlerin üretimde kullanılacağı yazılmaktaydı. Bu buluş gerçekleştirilmiş oldu.

Böyle bir buluşu talep etmek bile,

insanın birey olarak bir anlam ifade etmediğini gösteriyor. Önemli olan üretme kabiliyetidir. Beyin yıkama işlemi, bu kabiliyetin kullanılamaması için insana uygulanan psikolojik baskıdır.

İdeolojik olarak yönetici güçler, yoğun egoist istemlerin ve çıkarların toplunun büyük bir kısmı tarafından kabul edilmesini sağlarlar. Bir egoist için de, Kürt halkının Türkiye tarafından sürekli soykırma uğratılması, katledilmesi hiç bir önem taşımıyor. Ekranlarda gösterilen her katliam bu egoist insanların beyninde bir iz bile bırakmadan geçip gidiyor.

Gelişmiş bu çağda Kürt halkı hakkında otantik bilgi alma ve Kürt halkını kendi kurtuluş mücadelesinde güçlü bir şekilde destekleme imkanı varken, gerçek daha farklı görünüyor.

Entellektüeller belki sözümona Kürt sorunu üzerine yazıyorlar ve yazdıkları şeyler üzerine tartışıyorlar ama, net olarak görüldüğü ki bu insanlar yarın değil de bugün harekete geçilmesi gerektiğini göremiyorlar.

Almanya'da yaşanan bir çılgınlıktır.

Bu çılgınlık kendini sokaklarda şu sözlerde gösteriyor: "Birey olarak hiç bir şeye ulaşamaz" ya da "Savaşlar sürekli olmuştur" ya da "Dünya fani, çaresi öbür dünyadadır". Belki hükümet vergileri kaldırdığı için eleştiriliyor, fakat Almanya Türkiye'ye silah sattığında olay bugün görülüp, yarın unutuluyor.

Almanya'da ahlaki çöküntü, düşkünlük çok ileri derecededir ve bu gerçeğe parmak basan çok az çevre bulunmaktadır. Irkçılığa karşı bir muhalefet oluşturulmuyor. Fakat, medyalar aracılığıyla, bütün yabancıların eşit ele alın-

arak def edilmeleri gerektiğini içeren bir yabancı düşmanlığı oluşturulabiliyor. Almanya'nın Türkiye'yi politik, askeri, ekonomik ve maddi açıdan desteklediği ve böylece Kürt halkına karşı girişilen katliamlarda suç ortaklığı yaptığı gerçeği, bu insanları ilgilendirmiyor. Siyasi mültecilere yabancı hayvan muamelesi yaparak, politik olarak kitlesel göçlere sebebiyet veren etmenler giderilemiyor.

Söyle diyebiliriz:

Halk oy kullanıyor, seçiyor ve buna demokrasi deniliyor. Seçimlerden sonra, artık sadece politik güçler günlük yaşama hakim oluyorlar. Varolma sorunuyla karşı karşıya olan halkın seçim aldatmacalarından ders çıkarmasını önlemek için yanlış bilgi ve propaganda üretiliyor.

Almanya'da çok yaygın olan egoizm ve beraberinde yabancılaşmayı getiren bireysellik, Kürt halkıyla doğal bir birlikteliğin veya ilişkinin olmamasına neden oluyor. Halklar arasındaki ilişki varlığı hissedilmeyen soyut bir ilişkidir.

Turist olarak başka ülkelerin güzel taraflarını görme isteği büyüktür. Ama otel odasının yakınında gecekondular bulunmamalıdır. Yoksulluk tembeldir diye düşünülür. Yaygın kanı gerçekleri söyleyenin en azından terör sempatisini olduğu doğrudur. Gerçeğin ne olduğu ya da terörizmin ne olduğu, artık hükümet tarafından kararnamelele tespit edilmektedir.

Almanya parlamentosunda, ağır Alman silahlarıyla donatılmış Türk asker ve güvenlik güçlerinin, 1992 Newroz Bayramı kutlamalarında, sadece Kürt bayrağını gösterdikleri ve yürüyüş yaptıkları için sivil göstericilere ateş açtıkları

nı gerçeği aktarıldığında, milletvekilleri hemen salonu terk ediyor ve rahatsızlıklar başlıyor. Meclis başkanı, milletvekillerini sükunete davet eder ve konuşmacının dinlenmesini isterken, milletvekili Schaeuble, rahatlıkla meclis tüzüğüne sessiz olunması gerektiği konusunda madde olduğunu, ama ille de dinlenmesi gerektiği konusunda bir direktif olmadığını söyleyebiliyor. Böyle bir açıklama ve böyle bir tutum aynen bir röntgen filmi gibidir. Böylelikle, Türkiye ve Kürdistan'daki gerçekler üzerine konuşma istemlerinin olmadığı düşüncesi kesin bir tutumla dile getiriliyor. Kürt halkı bunları ilgilendirmiyor.

Almanya ile Türkiye arasındaki dostluk, bu dünyada sadece Türklerin olduğunu belirlemek isteyen insanların horlayıcı ideolojiyi kapsıyor. Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin öncüsü olan PKK, yüzbinlerce milyon marka mal olsa bile, Almanya tarafından terörist olarak ilan edilmek isteniyor.

Kürt halkının kurtuluş mücadelesine karşı, halka düşmanlık ve nefret aşılama Türkiye ve Almanya birlikte çalışıyor. Bu arada hunharlığı çağırarak, korku ve dehşeti yayacak, kendi terörizm nitelemelerini kullanıyor.

Alman hükümeti 1991 Mayıs ayında sessiz darbe diye anılan ve terörizmi, hukuk devleti kurallarıyla bağdaştırmayan bir biçimde niteleyerek, terörizmle savaşmayı hedefleyen ve halk tarafından tepkisiz karşılanan bir "Terörizme Karşı Komisyon" oluşturdu.

Böylece meşru kurtuluş mücadelesi terörleştiriliyor.

Dışişleri Bakanı Klaus Kinkel silah

ambargosunun kaldırılmasında, bu silahların Kürt halkına karşı kullanılmayacağını ve Türkiye'nin sınımlarına inandığını söylerken, gerçek yüzünü göstermiş oldu. Silah satışını kişisel kanaati sonucu meşru göstermeye çalışan, fakat bu kanaatin yanlış olduğunu kesin bilen bir insanın ahlaklı olduğundan bahsedilemez. Zaten hükümetin güncel politikası ahlaktan çoktandır vazgeçmiş durumdadır.

Silah ambargosunu kaldırmak Kürt halkının katledilmesine doğrudan doğruya ortak olmak demektir. Böyle bir anlayışın doğrudan doğruya her birey tarafından işlenmesinin gerektiği bir dönemde yaşıyoruz. Almanya'daki her birey önce aynaya bakmalı ve bu ahlak dışı yardıma karşı bir şeylerin yapıldığı bir günün yaşanıp yaşanmadığı sorusunu kendisine sormalıdır.

Silah yardımının durdurulmaması halinde, Almanlar Kürtler üzerine ne düşünüyor sorusu tek cümleyle yanıtlanabilir:

Kürtler onların umrunda bile değil.

Resmi politikalar dışında başka düşüncelerin de olması, hükümet politikasının değiştirilmesinin imkan dahilinde olduğu ve varolan tüm zorluklara rağmen gereken baskının uygulanması gerektiği umudunu doğuruyor.

Dünya genelindeki güncel yeniden yapılanma gerçeği, artık güce dayalı politikaların sürdürülmesi zemininin olamayacağı ve insan hakları ve onurunun ayaklar altında çökenemeyeceği umudunu doğuruyor.

Bir şiir kitabı:

ATEŞİN VE GÜNEŞİN ÇOCUKLARI

Adnan Yücel

Ateşin çocukları olmazdan önce
Şamaş'ın çocuklarıydılar
Bir alinteri pişerdi ocaklarında
Bir de yüreklerinde dostluklar
Gelip iki nehrin arasında durdular
Her birine bir tutam saç
Bir de kurban sundular
Halklar denizine doğru akan
Işıktan bir nehir oldular

Nehirlerden biri toprağı dölleyen
Diğeri dağları delip yol edendi
Ve Şamaş gökyüzünde bir görkemdi
İki nehrin ortak yüreğinde kutsal
İki nehrin ortak dilinde erdemdi

Dağ yoktu ki çıkılsın yücesine
Ağaç ve yaprak dilinden
Yanıtlar verilsin tanrının sesine

Dicle'de bir yolculuk...

Medya'nın ataları düşündüler
Seslerini koyup rüzgarın yelesine
Tüm halklara haber verdiler
Şafak öncesi bir ulu törende
Gönül gönüle bütünleştiler
Yapma dağlar diktiler yeryüzüne
Adına "zigurrat" dediler
İki nehrin arasındaki tüm halklar
Bir ağızdan aynı sözü söylediler
Ve her törende tanrıça Ninsun'u
Şamaş'a haberci gönderdiler

Nerden bilsin ki Medya'nın ataları
Yapma dağlar gerçek dağa benzemez
Çıplak dağlarda kuşlar sevişmez
Kuytularında çiçekler gülüşmez
Yamaçlarında ağaçlar filizlenmez
Nerden bilirlerdi ki
Altı ulusun ortak tanrısı
Yapma dağların sesine yanıt vermez

Zigurrat dağa benzesin diye
Şamaş öfkelenip ışığını kesmesin
Ninsun ağlayıp üzülmesin diye
Görkemli çınarlar diktiler birine
En büyük olan Babil'dekine
Gür çamlar
Ateş renkli narlar diktiler

Adem'in arkasında yürüyen erler
Bütün bunları sonradan gördüler
Ve yapma dağa
Babil'in asma bahçesi dediler

O günden sonra Medya'nın ataları
Şamaş'ın sesine ses verdiler
Bin kudüm
Bin zül çalıp sabahlara dek
Ninsun'un gözyaşını dindirdiler
Ve Medya'nın en bilge megine
Sözlerin en kutsalını söylediler

Ah Medya-ateşin ve güneşin sesi
Altı halk nehrinin mitolojik denizi
Kaç kez kuruyup yeniden çağladın
Başka nehirlerle karışıp kendini aradın
İskit oldun
Hitit oldun
İşuva'da özgür gezen yulki atlarına
Savaş arabalarına ilk sen koştun
Babil'in asma bahçelerini
Urartu'nun dağ kalelerini kurdun
Ve Asur'da başkaldırıp zulme
İsyam ateşin diliyle tarihe koydun

Yüzyıllar suyundan bir damladır senin
Acılar destanından bir masradır senin
Sevinçlerin-aşkların ve hüznülerinle
Ağulların-oyunların ve türkülerinle
Sen ki büyük bir halklar denizisin
Dört bin yıl sonra bile Şamaş
Hala yurtsuz dilinde "şem"dir senin

Ah o güzellikleri yok eden dinler
İnsanlığın çocukluk çağına
Zulmün kılıcını sokan cinler
Tanrı adına halkları kullandıran
Ve kralları tanrılaştıran kinler
Yeryüzünü sınır sınır
Gökyüzünü yıldız yıldız böldüler
Her krallığın tanrılaşma töreninde
Bölük bölük insan yediler
İki nehrin arasında
Ay'ı karartıp güneşi söndürdüler
Ve bir sabah Babil'in asma bahçesinde
Tanrıça Ninsun'u karanlığa gömdüler

Ateşin ve güneşin topraklarında
Adem'den önce de akardı o nehirler
Adem'in arkasında yürüyen erler
Bütün olanları çok sonradan gördüler

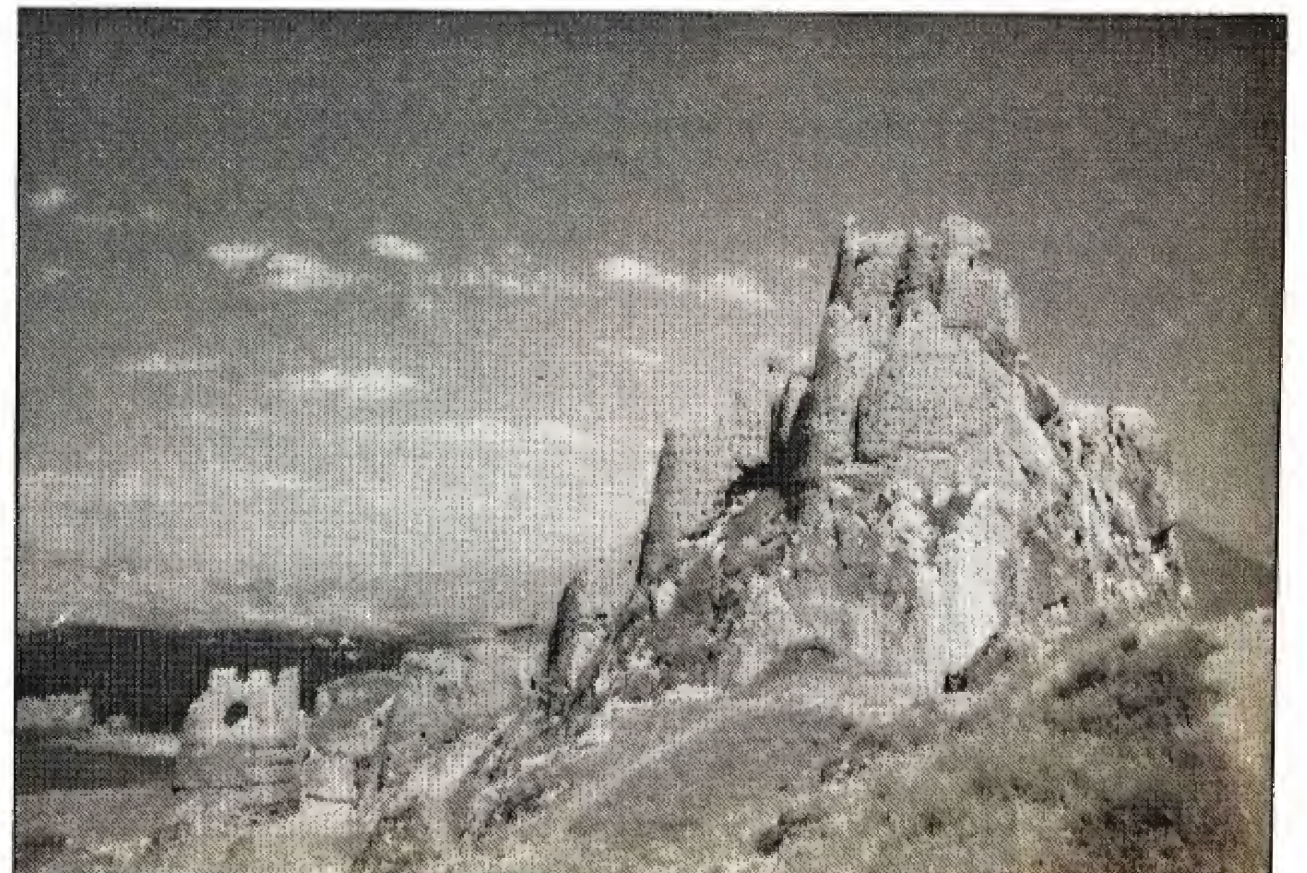
İki nehrin arasında tüm nehirlerle
Ayrı ayrı bir din verdiler
Ve Medya nehrine "zerdüş" dediler
Bir de "avesta" adlı tabletlerde
"Gatha" denilen kurallar gönderdiler
Güneş yerine ateşi gösterdiler

İki nehrin arası
Baştan sona bir yangındır artık

Nereden bilsin ki Medya'nın ataları
Ninsun fırlayıp karanlıklardan
Binmiş dalgaların köpüklü başına
Bir elinde gökyüzü
Bir elinde deniz
Çıkış bin yıllık Yunan yolculuğuna
Bin yılda nice tanrıçalar doğurmuş
Gökyüzündeki yıldızlardan Asterte
Denizdeki köpüklerden Afrodite olmuş
Fenike'den Troya'ya tüm kıyıları
Şamaş'ın sönmeyen ışığıyla yağurmuş
Bin yıl sonra eski Yunan'da
Dalgalardan fırlayıp Thetis olmuş

İki nehirden ve Şamaş'tan uzak
Bir nice tanrıya nektar sunmuş
Ve Arşipel kıyılarında yükselen
Olimposlarda karışmış zigurratına
Yani gerçek dağların
O ulaşılmaz tanrısal doruklarında

İki nehrin havadan birleşen sesine
Yerden sesler yükseldi bir gece
İyilik ve kötülük adına
Tabletlerden okunan bir söylence
Zerdüş bir hüzmüş rahibiydi
Mazda reformcusu bilge bir kişi
Ve Medya'nın en kutsal megiydi
İyilikle kötülüğün sonsuz savaşında
İyiliğin ateşten sihirli sesiydi
Düşünce iyi düşünülün
Söz iyi söylensin
İş iyi yapılınsın derdi
Sonra geldiği gibi bir karanlıktan
Bir başka karanlığa doğru giderdi
Ve her gidişinden sonra
Karanlık yırtılsın diye ardından
Güneşe doğru bir ateş yükselirdi

Kuzey Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürütülen psikolojik savaş emperyalist merkezlidir

Gavan K.

Ülkemizi paylaşan devletler, Birinci Dünya Savaşı sonrası kendilerine hibe edilen yeni sömürgeleri Kürdistan'ı korumak için kendine bağlı, ülke ve halkına yabancı sınıfların üretimini dayattılar. Bunun için yeni kültürel ve siyasal programlar oluşturdular. Bu programlarla hedef, aklı ile değil sinir sistemi ile hareket eden, sömürgeci düşüncüyü özümsemiş yeni sınıfı oluşturmaktır. Bu sınıf sömürgeci psikoloji ile hazırlanacak, günü geldiğinde egemen ideolojiye karşı çıkan direnişçi dinamikleri ortadan kaldırmak ve onları kendi temel ekseninden saptırmak ve özünden boşaltmak için devreye sokulacaktır. Sömürgeciler söylem ve sloganlarını iyi tespit edip yerine göre kendileri, yerine göre de işbirlikçilere kullandırılacaktır. Bu söylemlerle güdülen hedef düşüncelere tuzak kurmak, onları teslim almaktır. Zira düşünceler teslim alındıktan sonra, bunları savunan sahiplerinin düşmesi çok kolaydır. Düşünce olarak düşürülen topluluklar sömürgeci ülkelerin gönüllü hizmetçileri durumuna düşeceklerdir ve bu hizmeti artık karşılıksız yapacaklardır. Kişilerin veya toplulukların düşürülmesi yüklü programlar sonucu gerçekleşir. Her fikir savaşçısı veya topluluk için ayrı ayrı yoğun kontrol mekanizmaları geliştirilir ve bunların fikrîsel planında teslim alınması için etrafları yoğun haber ağı ve merkezleriyle kuşatılır. Uygulanan yöntemler o

tedir.

Bugün, ülkemiz pratiğinde bütün boyutlarıyla cereyan eden bir savaş mevcut. Bu savaş alanında oynayan aktörler de ortada. Bir tarafta PKK önderliğinde Kürt halkı, diğer tarafta TC rejimi. Bu savaşta yollar keskinleşmiş, halkımız öncüsünü belirlemiş ve etrafında büyük bir potansiyel güç olarak durmaktadır. Sömürgeci TC, bu halk potansiyelini öncüden ayırmak, onun öncü ile arasına mesafe koymak ve öncüden kopacak topluluğu kendi lehine çevirmek için özel savaşı olanca gücüyle yoğunlaştırmış durumdadır. Başta basını olmak üzere bütün siyasal, kültürel ve ekonomik kurumlarını ulusal kurtuluş mücadelesinin öncüsü aleyhine çalıştırmaktadır. Sömürgeci güç, öncüyü karalamak, onu halkın gözünden düşürmek ve neticede onu savaş alanında temel dayanağı olan halk desteğinden, savaş araç ve gereçlerinden yoksun kalmış bir özel savaşçısı durumuna sokmak ve savaş alanından düşmesini sağlamak istiyor. Onun için de, ilişki sistemi dediğimiz savaş aygıtını çok yönlü ve karışık bir biçimde işletmek istiyor. Yani PKK gerçeğinin halkın bilincine varmasını engellemek, onu yepermeden kurutmak istiyor.

Bilindiği gibi; tarihsel olarak emperyalizmin stratejisi, önce kendisine başkaldıran örgütlü gücü, yani bir düşünce sisteminin öncüsünün gücünü kırmak ve daha sonra da öncünün etrafında biriken güç ve potansiyeli lehine çevirmeye dayanmıştır.

Sömürgecilik, kendisine karşı bir öncü etrafında gelişen diriliş mücadelesini kırmak için de za-

cilik savaşın ağırlığını perde arkasında yürütürken, perde önünde biraz da olsa suni insani yüzünü göstermek ister. Bu, savaşın ağır psikolojisi altında yorgun düşen kitle ve savaşçıların teslim almaktır. Zaten biz, parçalı olarak verilen olayın bütünlüğünün farkına varamayız. Yani bunun bir bütünün bir parçası olduğunu görmekte zorlanacağız.

İşte, Demirel ve İnönü hükü-

dan birincisi; ülke kamuoyunun öncünün mücadelesinden nefret etmesini sağlamak, ikincisi; öncünün mücadele ve hedeflerinin saçma ve sonuçsuz, yenilgiye mahkum olduğu düşüncesini halka egemen kılmak.

Bunu uygulama sahasında gerçekleştirmek için, emperyalizmin hedefi, önce kendine yöneltilen savaşın ideolojik ve ruhsal düzeyini düşürmek ve neti-

çin savaş aygıtını idamlarla da olanca gücüyle harekete geçirmiştir. 1925'in önder kadroları idam sehpasına götürülmeden önce dönemin sömürgeci savaş merkezleri Kürt halk bilincine şu motifleri işlemek istiyorlardı: "Göreceksiniz, eğer Şeyh Said asılırsa Diyarbakır'ın altı üstüne gelir." Ama, önderlik fiziksel olarak ortadan kaldırıldı ve Diyarbakır'ın altı üstüne gelmedi. A-

mek istemektedir. Günümüzde, PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın sömürgeci saldırıların ağırlık merkezinde bulunması, tarihsel Türk barbarlığının Kuzey Kürdistan'da yeniden olanca gücüyle tekrarlanmak istenmesindendir.

12 Eylül 1980'den sonra Diyarbakır askeri cezaevinde uygulanan yöntemler araştırıldığında görülecektir ki, sömürgecilerin kapsamlı planlamalarının hedefi savaşçıların ideolojik ve ruhsal düzeyini düşürmektir. Ruhsal çöküş ve ideolojik alçalışın başlaması siyasal düşüş ve bunalımın işareti demektir. Siyasal bunalım savaşçıların saflarında birliğin parçalanması ve bireyciliğin başlaması sonucunu doğurur. Giderek çevresi kuşatılan savaşçılara teslimiyet ve ihanet dayatılır.

Diyarbakır zindanındaki insan kasabı Esat Oktay'ın, "Benim öyle işkence yöntemlerim var ki, en fazla 15 gün, bilemedin bir ay dayanabilirsiniz. Öyle bir uygulama yapacağım ki, anlattığınızda hiç kimse inanmayacak size..." (Berxwedan) tümcelerinde yansımaları bulan özel savaş aygıtının hedefi, savaş alanındaki savaşçıyı ruhsal olarak düşürmek ve teslim almaktır. Görüldüğü gibi savaş kurmayı kendinden oldukça emin gözüküyor; "Kimse size inanmayacak" diyor. Dıştaki muhalefet güçleri susturulmuş, toplumsal yapı özel savaş aygıtının propaganda furçası ile zaten hazırlanmış. Uluslararası gerici güçler 12 Eylül faşizmine destek sunmuş, dolayısıyla savaşçılar için alan hayli daraltılmışa benziyordu. İşte buydu Esat'ı şahlandıran. Esat'ın şahsında dile gelen sömürgeci zulüm; eğer Kürdistan savaşçıların zindanda boğabileseydi savaşın ilk seansını kazanmış olacaktı. Ve yine eğer zindan direnişini 1984 atılımı desteklemeseydi, sömürgeci güç şartları lehine çevirecekti.

Sömürgeciler hedeflerine ulaşmak için birtakım kişisel kabiliyetleri kendi hesabına kullanmak, bazı girişimleri, örgüt, parti veya kişi olabilir, desteklemek veya gerekirse bu girişimleri teşvik etmeyi hesaplarına uygun gö-

"...Sömürge ülkelerde, sömürgecinin hedefi sadece bir şahıs değil, toplumsal potansiyelin yönlendirilmesinde işlevlerini yerine getirmesinler diye, engellemek istediği fikir ve gerilla akımlarıdır. Sömürgecilik, gerilla mücadelesini ve ulusal kurtuluş düşüncesini parçalamak ve bozguna uğratmak için özellikle iki koldan saldırıya geçer. Bunlardan birincisi; ülke kamuoyunun öncünün mücadelesinden nefret etmesini sağlamak, ikincisi; öncünün mücadele ve hedeflerinin saçma ve sonuçsuz, yenilgiye mahkum olduğu düşüncesini halka egemen kılmak..."

metinin kullandığı özel savaş yöntemi tam bunun için biçilmiş kaptandır. Hedef; Kürt muhalefet güçlerini ortadan kaldırmak, yani tamamen bir karanlık politika. Ve bir de savaştan düşebilecek kitlelerin sığınabileceği karanlık bir sığınacağı da göstermeyi ihmal etmiyor. Bunun için, ordusu, polisi, timi, MİT'i ve köy korucuları, özel savaş valisi, ajan basını yetmiyormuş gibi olanca huzurlu ırkçıları, milliyetçilerini, dincilerini, laiklerini, liberallerini, sosyal-demokratlarını, dinayetini, ajan imamlarını, Kürt işbirlikçilerini yani kısaca neyi varsa hepsini devreye sokmuş. Rejim, bütün güçlerini ortak bir bileşkede tutmak için de yeni bir söylemi bulmayı ihmal etmedi. Söylemi açıktır; kafirlere karşı savaş! Kimdir kafirler? Tabii, Demirel'in özel savaş aygıtına göre Kürt özgürlükçü muhalefetidir. Halbuki, genelde bütün Osmanlı tarihi ve özelde de son dönem Osmanlı tarihi, yani Batılılaşma hareketlerinin yoğunluk kazandığı dönem ve bir bütün olarak da TC tarihi, ki bu Osmanlı enkazının bir devamıdır, incelendiğinde kimin daha çok Batı hastası olduğu ve kafir kavramının daha çok kimin için kullanılacağı açığa çıkacaktır. Sömürgeci savaş fikrinin işleyiş, biçim ve uygulamalarından haberdar kalp ve beyinler için bunun anlaşılacak bir yanı yoktur. Dikkat edilirse, mücadelenin yükseldiği bölgeler, özel savaşın birincil hedefi konumdadırlar. Bu bölgelerde katliamlar daha yoğun ve sürekli. Mücadelenin daha zayıf olduğu yörelerde olaylar yarı ve korkulu bir biçimde yaydırılmaktadır.

Sömürge ülkelerde, sömürgecinin hedefi sadece bir şahıs değil, toplumsal potansiyelin yönlendirilmesinde işlevlerini yerine getirmesinler diye, engellemek istediği ulusal kurtuluşçu gerilla akımlarıdır. Sömürgecilik, gerilla mücadelesini ve ulusal kurtuluş düşüncesini parçalamak ve bozguna uğratmak için özellikle iki koldan saldırıya geçer. Bunlar-

cede zayıflayan güçleri ortadan kaldırmaktır. Neticede her ikisi birbirine bağlıdır. Ruhsal olarak zayıflayan bir mücadele moralmen çöker, birliği bozulur ve bu da onu halkın gözünden düşürecekler.

Kürdistan tarihi böyle örneklerle doludur. 1925'de ulusal ve toplumsal birliğini ve örgütlenmesini gerçekleştiremeyen Kürt hareketi, sömürgecilğe karşı direnmesine karşın, neticede fiziksel olarak ortadan kaldırılmaktan kurtulamamıştır. Sömürgeci güç onu savaş alanında hazırlıksız yakalamıştır. Ona karşı dondurma taktiklerini uygulamıştır. Bu bir nevi hipnoz uygulamasıdır. Düşman, donanımsız, önderlikten kopuk kitlelerin duygularıyla oynamış, onları heyecana getirerek, bireysel, sinir sistemiyle hareket etmelerine (dürtüsel) yarayacak ortam yaratmış, savaşın şartlarını istediği biçimde belirlemiştir. Öfkelenen, mantıklı ve bilimsel verilerden uzak harekete geçen kitle-

kabinde özel savaş furçası şunu gündeme getirdi: "Sizin o kadar övdüğünüz, kutsallaştırdığınız Şeyh Said'in hiçbir dini gücü yokmuş. O müslüman değil, sadece sizleri kandıran bir İngiliz ajanıymış." Burada, o dönemin Kürt toplumsal yapısı göz önünde bulundurulduğunda savaş aygıtının birliği bozmak için dini motiflere özellikle ağırlık verdiği görülecektir. Çünkü, Şeyh Said hareketinin politik yapısında ulusal birlikle birlikte din olgusu da önemli bir rol oynamaktadır. Şeyh Said o günkü Kürt toplumunun ruhsal yapısında manevi bir karizmaya sahiptir. Bu yüzden sömürgeci laboratuvar uzmanları dini motifleri harekete geçirerek önderliğin Kürt halkının düşünce yapısında edindiği yeri ve değeri silmek, tarihi olarak ortadan kaldırmak istiyorlardı. Böylece Kürt halk bilincinde kötü bir imaj oluşturulacak olan önderlik, gelecek dönemlerde hakim sınıflara karşı direnmek isteyen güçlere ders a-

"...Bugün, ülkemiz pratiğinde bütün boyutlarıyla cereyan eden bir savaş mevcut. Bu savaş alanında oynayan aktörler de ortada. Bir tarafta PKK önderliğinde Kürt halkı, diğer tarafta TC rejimi. Bu savaşta yollar keskinleşmiş; halkımız öncüsünü belirlemiş ve etrafında büyük bir potansiyel güç olarak durmaktadır. Sömürgeci TC bu halk potansiyelini öncüden ayırmak, onun öncü ile arasına mesafe koymak ve öncüden kopacak topluluğu kendi lehine çevirmek için özel savaşı olanca gücüyle yoğunlaştırmış durumdadır..."

kadar gizlidir ki, ajanlaştırılan kişi ve gruplar bunun farkına varamazlar.

Ülkemiz pratiğinde yeni sınıfın oluşumu, Kürdistan'ın feodal yapısı göz önünde bulundurulacak başlangıçta ağa, şeyh ve mir tabakasıyla gerçekleştirildi. Bunların şahsında Kürdistan toplumu ameliyat masasına yatırıldı ve fikrîsel olarak teslim alındı. Günümüzde ise bu ajanlaştırma sözde aydın, düşüncede ise köle ruhlu kişi ve gruplarca yürütölmek-

man ve sürece göre özel savaş şubelerini harekete geçirir. Bunları bazen parçalı, bazen de bir bütün olarak savaş alanına sokar. Karşı tarafın durumu, sömürgecinin savaş mekanizmalarını nasıl devreye sokacağını belirler. Bu şubeler bir taraftan savaşı hızlandırırken, diğer taraftan karşı tarafa ait olayların küçük bir bölümünü vermeyi ihmal etmez. Bir de bu olayı parçalayarak, bölerek verirler. Bu yöntem, savaşın psikolojik yönüdür. Yani, sömürge-

Botan'da bir gerilla grubu...

Foto: Berxwedan

ler, güçlerini düşmandan ziyade boş şeylerle yok etmişlerdir. Giderek etraflı daralan liderlik sonuça fiziksel olarak imha edilmiştir.

Sömürgeci güç, 1925 ayaklanmasını ortadan kaldırmakla kalmamış, bir daha asla dirilmemesi için, yaptığı katliamlar gelecek nesillerin ruhlarında canlı tutmak

linması gereken bir örnek olarak da gösterilecekti. Nitekim, Türk savaş aygıtının sözcüsü durumundaki Orgeneral Güreş, Kürt halkına zaman zaman geçmiş Kürt hareketlerinin nasıl bastırıldığına işaret etmekte, bununla da geçmişte sömürgecilerin Kürt halk bilincinde yerleştirdikleri korku ve ihanet hareketi geçir-

rürler. Kürdistan pratiğinde böyle olaylar artık hayatın bir parçası durumundadır.

PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin, daha grup aşamasındayken boğulması ve güçten düşürülmesi için TC rejimi tarafından kurulan veya kurulması için teşvik edilen ve bu

Devamı 21. sayfada

İSYAN KUTSAL BİR HAKTIR

Mustafa Akgün

Zalimlere ve despotlara karşı isyan etmek, halkın iradesini yansıtan yönetimleri iş başına getirmek meşrurdur. İnsanlığın tarihi kadar eski olan bu anlayış yazılı tarihe de geçmiştir. M.Ö. 3000 yılında yazılmış bir şiir Mısır'da artık konuşmanın imkanı kalmadığı ve şiddetin tek yol olduğunu anlatır. (18) Eski Roma ve Yunan düşünürleri de, istilacı barbarlara ve iç yönetimlere karşı direnişten ve isyandan bahsederler. Aynı anlayışın Kürt mitolojisi de belirgin bir yeri var; zalim Dehak'a karşı Demirci Kawa önderliğinde ayaklanan halkın özgürlüğe kavuştuğuna inanılır.

Zor yoluyla hüküm süren bir yönetimin sorgulanması ve nihayet zor yoluyla yıkılması yakın tarihimizin çokça tartışılan konularından biridir. Ortaçağda hakimiyet ve iktidarların tanrının yeryüzün-

hiç de hak vermedi. Bunun için toplumun bütün hak ve hürriyetlerini gasp eden ve korkunç katliamlar uygulayan bu sistemlerin yıkılışından hemen sonra özellikle Almanya'da bu ilke yeniden tartışmaya açıldı ve sonuç olarak birçok eyaletin anayasasına tekrar aktarıldı. 1946 Hessen Anayasası'nın 146. maddesi şöyle der: "Anayasanın varlık ve devamını elindeki bütün kuvvet ve vasıtayla sağlamak herkesin hakkı ve görevidir." Aynı Anayasanın 147. maddesi ise "Anayasaya aykırı olarak kullanan kamu kuvvetine karşı direnme herkesin hakkı ve görevidir" diyor. Dikkat edilecek olursa burada anayasanın toplumun bütün temel özgürlüklerini tanıdığı varsayılarak onun müdafaa edilmesi bir hak olarak belirlenmiştir. Yani bu yasalar Almanya'da sosyal ve siyasal sistemi bir bütün olarak adaletsiz gören ve yerine başka bir sistem getirmek isteyen insanlar için geçerli değil.

Bu ülkelerde yapılan bu tartışmalar evrensel olarak sayılmadılar. Örneğin Fransa'da demokrasi (!) varken, sömürge Cezayir'de uygulanan zulüm ve

aydınları bunu kabullenmediler. Kemalist politika olarak adlandırılan Kürdistan'daki vahşi jenositte karşı birbiri ardından ayaklandılar veya komplolarla geneli kapsayacak bir ayaklanmayı engellemek için yerel ayaklanmalara zorlandılar. Sonuç: Katliam, sürgün ve kimliksizleştirme.

Bu süreç Kürt ulusunun iradesini özgür biçimi ile yansıtmıyor. Çünkü insanlarımız bu statüko kanla, sürgünlerle dayatılmış ve hiçbir biçimde kabul görmüyor. Eğer Ankara'nın "Kürt ulusunun da ira-

özgür iradelerinin hayat bulması için barışçıl yollar vardı da burada savaşı mı seçtiler sorusudur. İşte bu sorunun cevabını bizzat Türk Anayasası, TCK (ceza kanunu) ve TSK (silahlı kuvvetler) veriyor.

TC Anayasası'nın 66. maddesi "Türk Devleti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür" der. Yani bir Alman, Fransız veya İtalyan Türkiye'ye gelse ve Türk vatandaşlığına geçse dini, dili, kültürü ve etnik kökenine bakılmaksızın bu Anayasayla Türk kabul ediliyor. Türklerin "damarında akan asil

"...Gerilla hareketi kendini çevreleyen koşullara en uygun cevap mahiyetinde çıktı ortaya. Adının 'gerilla' olarak anılması bile, Kürtlerin daha önce yaptıkları başkaldırılarından ders çıkararak örgütlenmiş bir güç olduğunu vurguluyordu. Köleleştirilmiş bir toplumda gerillanın her attığı kurşun iki kişiyi öldürüyor ve yeni bir kişiyi bütün özellikleriyle doğuruyordu. Bunlardan biri ölen düşman askeri, diğeri ise kurşun sıkan köleleştirilmiş Kürttü. Gerilla bu tavrı ile kölelik statüsünü yıkıp özgürleştiriyordu. Yeni özelliklere sahip insan artık toplumun hepsini özgürlüğe kavuşturana kadar koşacaktı. Ve kurşun sıkanlar çoğaldıkça özgürleşenler de çoğalacaktı..."

Cizre halkının kutsal serhildanı...

deki bir istemi olduğu ve yönetenlerin de tanrı tarafından tayin edildiği savunulurdu. Soyutlara karşı isyan etmek affedilmez bir suç olarak görülür ve kralın yerine mutlaka yakın bir akrabası getirilirdi. Halk ayaklanmalarına karşı farklı konularda aralarında çelişki olsa da yönetenler toplu olarak tavrı almışlar ve oluşan halk iktidarlarını hiçbir zaman meşru görmemişler.

Burjuva demokratik devrimleri bu anlayışı yıktılar. İnsanların yasalar önünde eşit olduklarını savunan bu anlayış uluslararası bütün insan hakları beyannamelerinin esasını teşkil eder ve kökleri XII. yy'a kadar uzanır. Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'nde bununla birlikte zulme karşı isyan etmek meşruluk kazanmış ve anayasaya "Hükümetler fertlerin yaşama ve mutluluğa erişmek gibi devredilmez haklarını sağlamak için kurulmuştur; eğer bir hükümet bu kuruluş gayesini yıkıcı bir yöne tutacak olursa, halk onu değiştirmek veya devirmek hakkına sahiptir" şeklinde geçmiştir. Bu prensip daha sonra bağımsızlıklarına kavuşan konfederasyon üyesi Amerikan devletleri tarafından kendi beyannamelerine alınarak anayasalarına da aktarılmıştır.

Direnme ve isyan hakkı daha geniş ve detaylı olarak 1789 İnsan ve Vatandaş Hakları Beyannamesi'nde işlenmiştir. Buna göre, "Her siyasi topluluğun gayesi, insanın tabii ve zaman aşımıyla kaybolmaz haklarının korunmasıdır. Bu hakları, hürriyet ve mülkiyet, güvenlik ve zulme karşı direnmedir." (Madde 2) Devamla "direnme hakkı, diğer insan haklarının bir sonucu" (Madde 39) olarak belirlenmiş ve "Hükümet, halkın haklarını çiğnediği zaman isyan etmek, halk için ve halkın her kesimi için hakların en kutsal ve ödevlerin en geçerlisidir" (Madde 35) denmiştir. (20) Bu hak daha da genişletilerek, "Toplumun tek bir üyesine zulüm yapıldığı zaman, bütün topluma zulüm yapılmış demektir. Topluma zulüm yapıldığı zaman da, onun her üyesine zulüm yapılmış sayılır" (Madde 34) olarak algılanmıştır. (21)

Ortaçağ sistemine karşı bu kadar radikal dönüşümü savunan düşünürler, ortaya çıkan yeni sisteme karşı böyle bir yaklaşımı gereksiz saymışlar. Örneğin Montesque, yeni düzenin zaten halkın bütün haklarını güvence altına aldığını varsayarak bu konuya değinmeyi gereksiz görmüş. Ama 20 yy.'da ortaya çıkan Alman ve İtalyan faşizmi Montesque'e

katliama ne demeli? ABD zulme ve haksızlığa isyan eden Vietnam halkına bu hakkı tanımadı ve bunu engellemek için vahşice katliamlara girişti.

Direnme Kürt ulusunun hakkıdır!

Osmanlı devletinin 1. Dünya Savaşı'nda yenilmesi ile zaten daha önce birtakım talepleri olan bütün uluslar kendileri için ulusal devlet istemiyle Osmanlı'dan kopuş sürecine girdiler. Bu süreci Kürt ulusu da yaşadı, fakat gerekli örgütlenmeyi, toparlanmayı ve savunmayı birçok nedenden dolayı gerçekleştiremedi. 1920'li yıllar Kürtler açısından değerlendirilecek olursa, genel hatlarıyla şöyledir:

"...Kürt ulusu 70 yıldır bir inkar politikasına maruz bırakılmış. Bu konuya devletin bütün yasama ve yürütme organlarında oldukça hassas bir biçimde yer verilmiş. Buna karşı gelen insanlara şiddet ile cevap verilmiş. Bunu değiştirmek için yasamada tek açık bile bırakılmamış..."

a) Sevr Antlaşması Kürdistan için muhtariyet öngörüyor ve Kürtler isterlerse bağımsız bir devlet kurabilirler, diyor. b) Mustafa Kemal, Kürtleri de temsil edeceğini iddia ettiği bir hükümet kuruyor; diplomatik ve politik becerisiyle, bağımsız Kürdistan istemiyle ortaya çıkan Kürdistan Teali Cemiyeti'ne ağır darbeler vuruyor ve aynı zamanda ortaya çıkan 1919-1921 Koçgiri isyanını kanlı bir biçimde bastırıyor. Bütün bunlar olurken Kürtler yok sayılmıyorlar, sadece oluşan yeni hükümete dahil olmaları isteniyor. Böylece kendini dayatabilen ve birtakım istemler öne sürebilecek ulusal iradeyi hukuki olarak Ankara ele geçiriyor ve daha sonra ortaya çıkan bütün hareketlerin meşruluğuna diplomatik ve politik alanda ölümcül darbe vuruyordu. Bütün dünyaya Lozan Antlaşması ile bunu onaylattı.

Bu durumun farkına varan Kürt ileri gelenleri ve

desini temsil ediyorum" diye bir iddiası varsa bunu bütün dünyaya özgür bir referandumla kanıtlayabilir ve ulusun iradesine ters düşen eylemler de bu anlamda hem dünyada hem de Kürtlerin içerisinde kabul görmez.

Kaldı ki böyle bir referandumda Ankara'nın "evetlenmesi" Kürtlere belirli hakların kültürel ve siyasi alanda verilmeyeceği anlamına da gelmez. Örneğin İsviçre devleti kültürel ve etnik ayrımlıkları olan bütün vatandaşlarının özgür iradesini temsil ediyor, fakat yine de bütün ayrımlıkların yasal olarak düzenlendiği bir birlik söz konusu. Bunu Macaristan ve İtalya için de söyleyebiliriz. Adalet bir ulusun veya azınlığın kendi geleceklerini ilgilendiren konularda bizzat kendilerinin karar vermesi demektir.

Yukarıda bahsedilen referandum gerçekleştirilmiş olsa da Kürdistan'da yaşanan olaylar, Kürt ulusunun zorla tahakküm altında tutulduğunu ve özgür iradesine saygısızlık yapıldığını biliyoruz. Oysa bir ulusun kendi iradesini temsil etmek isteminden daha doğal bir şey olamaz. Bu istemini gerçekleştirmede başvurulacak siyasi eylemlilikleri ve bu eylemlerin yasalılığı bizzat TC'nin koyduğu yasalar tarafından belirleniyor. Yani yasaların ve zor kurumlarının hayati önem taşıyan bu sorunumuza yaklaşımı, bizim hangi eylemlere başvuracağımızı başından beri belirliyor.

Kürt ulusu bu süreci yaşarken legal ve yarı-legal

kan'ın bu insanlara nasıl transfer edileceğini hiç düşünmeden, aynı mantığın Bulgaristan, Yunanistan ve Romanya'da yaşayan Türkler ile çeşitli Avrupa ülkelerinin vatandaşlığını almış Türklerin de, Türk olmaktan çıkmalarını savunması lazım. Oysa ki devlet bu insanların "Türk" olduklarını ısrarla savunuyor. TC'nin sınırları(!) içerisinde yaşayan herkesi Türk gören bu anlayış uluslararası deklarasyonların belirledikleri ayrı etnik ve kültürel gruplara tanınması gereken hakların düzenlenmesine kuruluşundan bu yana ihtiyaç duymuyor.

Bu da basit bir körlükten ziyade bilinçli ve inkara dayanan bir düzenlemedir. TC "ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütün" olarak kabul ediliyor (Madde 3) ve bunun teklif edilmesi dahi yasaklanıyor. (Madde 4) (23)

Varlığını böyle tanımlayan TC'nin bu iddiasını Demirel ve Özal dahi bugün "Kürt realitesini tanıdık" demekle yalanlıyorlar. Buna rağmen bu mantık Anayasada bütün hassasiyetiyle muhafaza ediliyor. "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması" (Madde 13) "Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılması" (Madde 14) diye belirlenmeler kendini Kürt olarak tanımlayan herkesi bütün hak ve hürriyetleri kullanmaktan men ediyor. (24) Yani bu insanların seçme, seçilme, örgütlenme, düşünce özgürlüğü, kişi hürriyeti ve güvenliği vs. gibi temel haklardan yararlanabilmeleri için "ben Türküm" demeleri zorunluluklarla belirlenmiş. Bu hakları almayan insanlara ise "köle" denir. Böylece M. Esat Bozkurt'un, "Bu ülkede yaşayan Türklerin dışında herkesin bir tek hakkı var, o da kölelik" tir deyişi lafta kalmamış, yasal olarak da düzenlenmiştir.

Her şeye rağmen "ben Türk değilim" ve "bütün insani ve ulusal haklarını da istiyorum" diyenlere ise TCK ile cevap veriliyor. Yani tutuklama, işkence, mahkumiyet, sürgün ve idamlarla.

Bu yasayı hayata geçirmekle de devletin zor aygıtları yükümlüdür. Milli Güvenlik Kurulu olarak adlandırılan bu aygıt "ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği" hususunda "alınması zorunlu görüldüğü tedbirlerle... Bakanlar Kurulunca öncelikle dikkate alınır" (25) belirlemesiyle Kürt sorununu ilgilendiren konularda tek karar veren güç olarak Anayasada belirlenmiş. Demek ki polis, jandarma, özel tim, köy korucuları ile Kürdistan'ın yönetilmesi öngörülmüş ve insanlarımızın öz iradeleri ile geleceklerini belirlemeye çalışmalarına yasal hiçbir imkan bırakılmamış.

Söylenenleri toparlayacak olursak: Kürt ulusu 70 yıldır bir inkar politikasına maruz bırakılmış. Bu konuya devletin bütün yasama ve yürütme organlarında oldukça hassas bir biçimde yer verilmiş. Buna karşı gelen insanlara şiddet ile cevap verilmiş. Bunu değiştirmek için yasamada tek açık bile bırakılmamış.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

ÇÖZÜM

A. ÖCALAN

YENİ BOYUT

Baştarafı 1. sayfada

meye davettir. Başta bizi vurmak için böyle pehlivanı sözler söyledi, fakat şimdi de bizi yere seremeyeceğini görünce, öfkeli direcek sözler söylemek istemiyorlar. Sessiz geçiştirmek istiyorlar. Belli bir yumuşamadan ziyade, durumu daha dikkatle değerlendirmeye çalışıyorlar. Genelkurmay da, Özal da durumu izleyerek yeni birtakım kavramlarla karşılık vermeye çalışıyor. Eski politik üslup, askeri üslup fazla gerçekçi ve inandırıcı değil. Onları daha güç duruma düşürüyor. Bu açıdan da, daha kabul edilebilir bazı kavramlarla güncelliği değerlendirmeye çalışıyorlar. Bu politik açıdan da, askeri açıdan da, hatta diplomatik açıdan da gerekli olabilir.

Uluslararası alanda da artık giderek savaşın bir tarafı durumunda görülüyor. Böylesine bir gücün bu savaşımı "terörist" eylem olamaz. Biz bu temelde Birleşmiş Milletler'i uyardık. Ama gerekenin yapıp yapılmayacağı BM'nin, ABD'nin ve diğer Güvenlik Konseyi üyelerinin durumuna bağlıdır. Bu BM'de tartışılabilir. Çünkü bunu artık TC Genelkurmayı da söylüyor. Önemlidir.

Savaşıyoruz, o zaman Türkiye aydınları da savaşı tartışsınlar. Savaşın taraflarının durumunu, savaşın politik, ekonomik ve diplomatik sonuçlarını Türkiye için de, Türkiye halkı için de tartışsınlar. Bu tartışma imkanlarını değerlendirmeleri gerekir. Kürdistan adına politika yapmak isteyenlerin, belli bir gelişmeyi şimdi daha anlamlı götürmek isteyenlerin, diplomasiden tutalım kültürel cepheye ve hatta kendi öz savaşım cephelerine kadar, bu savaşımın gereklerine göre tavır takınmaları gerekir. Savaş artık bir gerçektir. Türkiye ve Kürdistan halkına bu savaşa katılmaları için gerekli mesajlar sunulmuştur. Artık yeni mesajlardan ziyade, devrimci mesaj ve tavırları iyi özümsetmek lazım. Kaldı ki, halk bu mesajları almıştır da. Bunu hayata geçirecek öncünün, önüne koyacağı araçlar meselesinde eksiklik vardır. Yoksa bu çağrılar, mesajlar oldukça kapsamlı sunuldu. Ama bunu onların önüne koyacak, köprü görevini görebilecek kadro, örgüt çalışması zayıf. Halk, savaş gelişsin diye yanıp tutuşuyor. Kararını vermiş ve her şeye hazır. Ama hangi köprü halkı bir yerden alıp diğer yere götürecektir? Böyle örgütler, önderler var mı? İşte sorun burada! Mesaj yerine bu araçları geliştirmek en güncel görevdir. Legal-illegal, silahlı-silahsız birçok örgüt aracını devreye sokmak lazım.

Bizim mesajlarımız TC'nin dolaylı yollardan yanıt vermediği tartışılabilir. Böyle bir izlenim edinilebilir. Direkt diyalog değil, dolaylı bir diyalogu seçer gibi görünüyorlar. Örneğin en son TC'nin devlet olarak uzlaşmaya yattığı, fakat PKK'nin buna yanaşmadığı türünden sözler duyuyoruz. Bunlar birer aldatmacadan ibarettir. Belki de bizim yöntemimizi bize karşı kullanmak istiyorlar. Biz bu haklı davamızı devrimci bir mücadele ile dayatırken, TC'yi dolaylı yoldan diyaloga çekmeyi değil, direkt bir diyaloga çekmeyi esas aldık. Bu tavrımız, daha az kan dökülmesi içindir. Ama TC politikada cahil, çok kısır, yaratıcılıktan uzak ve en önemlisi de kendisine güvenden yoksun olduğu için bizi taklit etmeye çalışıyor. Bir anlamda bizi aynen kendisi gibi bir güç yerine koyuyor. Biz ona ne yapıyorsak, o da bizim yöntemlerimizle bize karşı savaşmak istiyor. Diplomaside de denedi, diyaloglarda da denedi, olmadı!.. Yine benim demeçlerim manşetten inmiyor, TV'ye yansımış diye böylesine izlenimler var. Bu durum abartılı bir polemik olgusu yapılmak istendi. Acaba bu dolaylı diyalog mu? İlginç! Yine, "PKK'yi yasallaştıralım" tartışmaları var. Acaba bu da dolaylı diyalog mu? "Af çıkaralım" gibi birtakım değerlendirmeler, tartışmalar yapılıyor. Tabii biz o kadar saf değiliz ki, böyle dolaylı yollarla söylenen laflara inanalım. Böyle politika yapılmaz. Bunları gazetelere verdiğimiz çeşitli demeç ve röportajlarda belirttik. Bir anayasa tartışması yapılıyor. Kürdün nereye konulacağı belli değil. Dolayısıyla, bu yaklaşımın sahte olduğu burada çok açık ve net bir şekilde bellidir. Bununla ancak gaffilleri aldatabilirler, reformistleri aldatabilirler! Yeter ki, devlet "buyur" desin, bu reformistler kanatlanır giderler. Fakat biz bunu böyle kabul edemeyiz. PKK'nin reforma ihtiyacı yok. PKK, devrimci bir örgüttür. Ve bu konuda kendine güvenen, varım diyen de PKK'dir. Biz her türlü görüşmeye varız. Ne zaman geleceklerini kendileri tayin ederler. Veya her şeyin ellerinden gittiğini görürler ve teslim olmak istediklerinde gelirler. Her ikisi de bizim açımızdan kabul edilemez. O teslim olmaya, yıkılmaya gittiğinde, biz tam yıkanız, yarım bırakmayız. Diyalog genellikle askeri-siyasi dengenin gelişmeye yüz tuttuğu, sorunları zorlasan, görüşme yöntemlerini de halledebilirsin diye bir ihtiyacı oluşturduğu koşullarda anlam kazanabilir. Ne de olsa PKK silahlı savaşımı geliştirecek. Bugün bin kişi ölmüşse, yarın onbin kişi ölür. Dolayısıyla, "Bu kadar kan dökmenin yararı yoktur!" biçiminde bir zihniyet halklarda oluştu mu ve yöneticiler de kaçınılmaz olarak bunun böyle olduğuna emin oldular mı, diyalog hakkı kazanabilirler. Ama şimdi karşı taraf, "Ya ezerim ya teslim alırım!" diyor. Biz de devrimci savaşımı sürekli geliştiririz, diyoruz. Bu koşullarda da, diyalog değil, savaşım gelişir. Bu konularda da yanlış izlenimler ve değerlendirme hataları içinde olmayalım.

Teslimiyet, ihanet kokan uzlaşmalar bizde çokça denenmek istenmiştir. Son provokasyon bunun öncülüğüne oynadı. Bu, tarihin en lanetli faaliyetlerinden birisidir. Son provokasyon, bu özden boşaltma hareketi TC ile uzlaşma, teslim olma biçimindeydi. 1982'de amaç açık teslim olmaydı; daha sonra gizli teslimiyete dönüştürmek istediler. Öyle anlaşılıyor ki, provokasyonun direkt veya dolaylı olarak, çok az kişinin bildiği bu uzlaşmanın Kürt gericiği ile ilişkisi var. Ve onların PKK'yi getirmek istedikleri uzlaşma noktası da, en tehlikeli ihanettir. Buna karşı çok kararlı durmak ve amansız cevaplar vermekten başka bir tavır söz konusu olamaz.

Evet, yöntem olarak, her zaman güçlü olduğumuz dönemlerde görüşmeden kaçınmayız. Fakat gelişmenin temposunu da düşüremeyiz. Ne de olsa işler iyidir, kendimizi fazla yormaya gerek yok gibi anlayışlar çok tehlikelidir; gelişme fırsatı yakalandığında bin yılın acısıyla gelişmeyi ırmandırmaktan daha iyi tam zafere giden bir yaklaşım yöntemi olamaz. Ayrıca düşman kaybedeceğini anladığında, son bir çabıyla uzlaşmak istediğinde buna inanmamak gerekir. Üzerine tam gidip, tam sonuç almak lazım. Tersine ise, uzlaşmanın gerçek koşullarıdır. Nedir bunlar? Biz savaşı yenilgiye uğratmayız, teslimiyete götürmeyiz ve geliştiririz. Fakat savaşçı, tam istediğimiz gibi kendini geliştirmemiş. Diğer taraf, "ben de yenilmedim, fakat seni imha etme durumundan da uzağım, çok kan dökmek istemiyorum, gel sorunları siyasi temelde tartışalım, halledebildiğimiz kadar halledelim, halledemeyizsek savaşa devam edelim" diyecek. Bu koşullarda masaya oturma'nın fazla bir sakıncası yok. Tartışmalı, konuşmalı. Birkaç ay böyle görüşmeler yapmanın sakıncaları yoktur. Fakat bu, bu çerçevede, bu gerçekler göz önüne getirilerek yapılmalıdır.

TARİHSEL ÖRNEKLER

Ethem Xemgin

Tarihlerini iyi bilen halklar geçmişlerinden yeni günlerine ışık tutacak dersler çıkarabilirler. Bu anlamda tarih bilimi de gelişmelerde anlamını bularak kendisinden beklenen rolü oynar. Tarihsel olarak toplumsal ve siyasal gelişmelerin aynıyla tekrârının mümkün olmamasıyla birlikte bazı olayların değişik zaman süreçlerinde çok önemli ve benzer özellikler gösterdikleri de bir gerçektir.

Selçuklulardan çok sonraları Anadolu'ya gelen Osmanlılar belirli sayıda olan bir aşiretler. İlk yerleşim alanları olan Bursa yöresindeki Hristiyan Bizans devleti ile komşu oldular. Osmanlılar, Bizanslılara ait alanları işgal ederek sınırlarını genişletirlerken, aynı zamanda bu yörelerin yerleşik halkı olan Hristiyanların 10-15 yaşlarındaki çocuklarını toplayıp Osmanlı İslami Arap ideolojisi doğrultusunda devşiriyorlardı.

Osmanlı devletinin işgali altına giren gayri-müslim halkların küçük yaşta bu çocukları önce müslüman ailelerin yanına ve hizmetine verilerek müslümanlaştırılıyor, sonra da Yeniçeri yetiştirme alanları olan acemi ocağlarında eğitime tabi tutuluyorlardı. Böylece devşirilen gayri-müslim halkların çocuklarının büyük kesimi askeri alanda başka Hristiyan ülkelerin işgallerinde kullanılırken, bunların arasında zeka ve fiziki yapıları uygun olanları ise devletin yönetiminde kullanılmak üzere saray hizmetine alınıyorlardı. Osmanlı devletinin İstanbul'u işgal tarihi olan 1453 yılından 1600 yılına kadar geçen sürede 48 Vezir-i Azam'dan sadece dört tanesi Türk asıllıdır. Sokullu Mehmet Paşa ve Mimar Sinan gibi daha nicelerinin bu devşirmelerden olması bu durumu çok daha çarpıcı kılmaktadır. Diğer yandan Hristiyan halkların devşirilmiş çocukları yeniçerilerin Hristiyan olan kendi halkları veya diğer halklar üzerinde devşirildikleri ideolojilere hizmet temelinde yaptıkları her türlü kötülük ve barbarlık bilinir.

Osmanlı devletinin gelişip güçlenmesi ve ömrünün uzamasında diğer etkenlerin yanında, devşirme kurumunun çok önemli bir role sahip olduğu gerçeği inkar edilemez.

Günümüzde, Osmanlı İslami Arap ideolojisinin yerini TC devletinin resmi ideolojisi olan kemalizm almıştır. Devşirme yöntemlerinde görülen bazı farklılık varsa, o da devşirmenin çağa uygun yöntemlerle yürütülmesidir. Türk olmayan halk ve azınlıkların çocukları devşirme kurumları olan okullarda, özellikle de yatılı okullarda Türkleştirilmekte ve kemalistleştirilmektedirler. Bu okullarda Türklüğün ve kemalizmin büyük-

lüğü işlenerek Türk olmayan genç yaşta çocukların beyinleri yıkanırken, kendilerinde Türklüğe ve kemalizme hayranlık uyandırılıp, onlara bağlılık yeminleri ettirililmektedir. Bu temelde Türk olmayan Laz (Rum), Arap, Çerkez, Gürcü, Boşnak, Arnavut, Ermeni ve özellikle de Kürt çocukları devşirilmektedir.

İslamiyetin dini inanç temelinde ve Arap kültürüne bağlı olarak çok uzun bir geçmişinin tabiileştirdiği duruma karşın, kemalizm ideolojisi toplumsal evrimin sonucu olmayıp, Batılı emperyalist devletlerden Almanya'nın kendi çıkarları doğrultusunda ondokuzuncu yüzyıl sonlarında ve yirminci yüzyıl başlarında Osmanlı devleti subaylarına benimsettiği bir ideolojidir. Bunun temel dayanakları yoktan var edilip TC'nin her türlü desteği ile uydurma ve yalanlara dayandırılmaya çalışıldı. Zamanla uygun kültürel değerler oluşturulup devşirmeler de çoğaldıkça, yalan uydurmuş olanlar yalanlarına inanmaya başladılar.

Böylece Türkiye'de Türk olmayan ulusal azınlıkların ve Kürt halkı mensuplarının devşirilmeleri ile onların hizmet ve denetimine verilen tüm kamu kurum ve kuruluşları, basın ve yayını, radyo ve televizyonu, siyasi parti ve dernekleri, yazarı çizeri, öğretmen üyeleri, bilim adamları, hatta demokrat ve solcu geçinen ve komünist olduklarını iddia eden örgütlerinin büyük çoğunluğu tüm gelişim ve değişimlere rağmen kemalist devşirilmişliği değişik ölçülerde yaşamaya devam etmektedir.

Türkçülüğün babalarından sayılan Ziya Gökalp ve sonraları Kamran İnan, Hikmet Çetin, Doğan Dede gibi Kürt asıllı daha milyonlarca insanın yanında, diğer azınlıklardan devşirilenlerin de kendi ulusal azınlıklarının haklarını savunmaları yerine, halklarının veya azınlıklarının kemalizme karşı görev ve sorumluluklarını kendinde buldular. Böylece kendi halk ve azınlıklarının kişisiz köle ve devşirmeler haline getirilmelerinde büyük rol oynadılar. Bunlar devşirildikleri kemalist ideolojiye olan bağlılıkları sonucu, kemalizmin yaygınlaştırılıp kökleştirilmesi önünde engel teşkil eden veya edebilecek dini inanç, her türlü toplumsal, kültürel ve siyasal değerleri imha temelinde ortadan kaldırma yöntemlerini geliştirdiler. Toplumsal muhalefet dinamikleri parçalanarak çökertilirken, halkın uğruna mücadele edeceği ortak değer yargıları dejenerasyonla paraya tahvil edilir hale getirildi.

Demokrasi ve düşünce hürriyetinde kemalizmi savunma, onu güçlendirme, ona nefes yolları açma ve halk içerisinde devşirmeye hizmet yönünde sınırsızlık tanıırken, kemalizmden sapma, her ne şekilde olursa olsun onunla çelişme veya ona karşı olan ya da olabilecek dü-

şünceler için nefes aldırma, onları boğma, yasalarla cezalandırma ile sınırladılar. Daha kısa bir süre öncesine kadar Kürt halkı veya Kürdistan ülkesi realitesini dile getirme cezalandırılmaya tabi tutulurken, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişim boyutlarının TC devleti yetkililerine kabul ettirdiği Kürt realitesi nasıl izah edilebilecektir? Madem böyle bir halk yoktur (ki geçmişte hep böyle savunulup öğretildi ve benimsildi) neden varlığı kabul ediliyor? Madem ki böyle bir halk bölge gerçeği olarak geçmişten beri vardı, neden varlığı inkar ediliyordu? Yok olan bir şeyin varlığını iddia ve kabul etmek ne kadar yalancılıksa, bilimsel olarak var olan bir şeyin olmadığını iddia etmek veya kabul etmemek de o derecede yalancılıktır. Bilim adına halkına yalan ve yanlış öğretmek, halkına yapılabilecek en büyük kötülük olduğu gibi, bilim ve bilimselliğe de bir kara bir lekedir.

Yine Kürdistan alanlarında günden kürsü enine ve boyuna gelişip yükselen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, beraberinde bölgede büyük bir dönüşümü de sağlarken, devşirmelerin yönetim ve denetiminde bulunan TC devleti, bu realiteyi tersyüz etmeye çalışmakta veya inkar etmektedir. Bu gerçeğe karşı kemalist devletin yürüttüğü mücadelede devşirmeler, insanlık dışı her türlü uygulamayla birlikte yürütülen özel savaş yöntemlerini gizli ve açık savunurlarken, onun uygulanmasında yön ve yöntem önermektedirler. Bölge halkları ve azınlıkları içerisinde Kürt halkına düşmanlık teşvik edilerek ve yine Kürt halkına yapılan katliam ve barbarlıklar haklı gösterilerek Kürt halkının dostluğunun kazanılmadığı ve düşmanlık ile kin tohumlarının ekildiği gerçeği göz önünde bulundurulursa, devşirmelerin bölge halkları ve azınlıklarının yararına hizmet etmedikleri, halkların gelecekte kardeşçe yan yana huzur içinde yaşamalarını istemedikleri gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Türkiye gerçeği, Türk ve Kürt halkının yanında daha pek çok değişik uluslara mensup ulusal azınlıkların bir arada kardeşçe, herkesin kendi haklarına sahip olarak her türlü ulusal ve kültürel değerleri ile huzur içinde yaşama imkanlarının oluşturulmasına yönelinmesi gereği devşirmeler tarafından engellenirken, yirminci yüzyılın başlarında oluşturmaya çalışılan Turan devletinin uğruna mücadelesine devam eden kemalizm, günümüz koşullarında oluşan değişimler sonucu iştahı artarak Adriyatik Denizi kıyılarında ulumaya başlayan bozkurt, Türk dünyasının sınırlarını genişletip Turan devletini kurmak için Çin Seddi'ni kemirerek Çin denizine varma çalışmalarını yoğunlaştırdı. Ne de olsa devşirme, asimilasyon katı ve fanatikleştirilmesidir.

ABDULLAH ÖCALAN

SEÇME YAZILAR

Cilt V

Çıktı!

Weşanên Serxwebûn

ABDULLAH ÖCALAN

SOSYALİZM
VE
DEVİRİM SORUNLARI

Çıkiyor!

Weşanên Serxwebûn

Kuzey Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesine karşı...

Baştarafı 18. sayfada

meyalde maddi destekler verilen örgüt ve kuruluşlar hayli fazladır. Diyarbakır cezaevinde dayatılan ihanet, savaş alanını terk edip Avrupa'ya kaçmış bazı Kürt örgütlerinin propaganda saldırıları, köy koruculuğu sisteminin dayatılması, son zamanlarda artan hizbi-kontra saldırıları, bir Kürt partisinin kurulması fikrinin ortaya atılması, Kürt konfereanslarının düzenlenmesi, Güneyli ilkel milliyetçi güçlerin ulusal kurtuluş mücadelesi'ne düşmanca tutumları, TC destekli girişimlerdir ve ulusal kurtuluş mücadelesini içten parçalama, güçsüz bırakma ve hayat damarı olan halk kitlelerinden koparma hedeflenmektedir.

Yine Olof Palme olayı ile

İsveç, ve Kürt politikacılarının yargılanmasıyla Almanya'nın devreye sokulması, MİT'in bilgilen-dirmesiyle ulusal kurtuluş mücadelesi aleyhine Norveç pratiğinin dayatılmak istenmesi, ABD'nin "Kürt sorununa evet, PKK'ya hayır" söyleminin bilinçlere işlenmek istenmesi, Avrupa Konseyi'nin, "Bağımsız bir Kürdistan gerçekçi değildir" düşüncesinin dayatılması sömürgeci psikolojik savaşın uluslararası halkasını oluşturmaktadır.

Reel sosyalizmin ağır bir yenilgi aldığı dönemde PKK, siyasal söylemi ve eylemciliği ile dirilişçiliğini ve boyun eğmezliğini ve yeryüzünde adaletli bir toplumun inşa edilmesini dayatmaktadır. Adalet, eşitlik ve emek gücü üzerinde yükseltilecek olan sö-

mürge toplumu Kürdistan, bir nevi yeni açılımların, devrimlerin çekim merkezi de olabilir. Bu başta bölgesel sömürgecilik olmak üzere uluslararası sömürgeci düşünce yapısının dinamitenmesi demektir. Bu noktada, bölgesel ve uluslararası sömürgeciliğin çıkarları çakışmaktadır. Yani, PKK hareketi beklenmedik şekilde içteki ve dıştaki sömürgecilerin konumunu sarstı. Bunun tehlikeli işaretlerini alan emperyalizm harekete geçme gereğini duyacak, dolayısıyla kendilerini tehlikede hisseden iç ve dış karşı tahrirçi güçler önlem almada da birlikte hareket edeceklerdir.

Şu bilinmelidir ki, sömürgecilik gerilla savaşını tamamen kuşatmak, onları intihar eşiğine getirmek, maddi ve manevi açı-

dan güçsüz düşürmek için bütün maharetlerini ortaya koyacaktır. Basını, siyasal partilerini, askeri ve ekonomik güçlerini seferber edecektir. Psikolojik operasyonlarını süreklileştirecek, ta ki özgürlük savaşçıların beyinlerini, bilinçlerini kullanamaz hale getsin, ki bu savaş alanında en tehlikeli andır. Savaş alanından kastımız; sadece silahlı savaş alanı değildir.

Bu sömürgeci psikolojik savaş, özel araştırma merkezlerinde, satılmış veya emperyalizmin koştan çocukları diye adlandırabileceğimiz, bilimsel kılıklı yetki hur-sızları tarafından büyük bir çabayla hazırlanmakta ve savaş kurmaylarının emrine sunulmaktadır. Savaşın psikolojik ortamı ise zulmün işbirlikçileri olan

basın ve yayın tarafından hazırlanmaktadır. Yani, karar merkezinde hazırlanan ve son şeklini alan proje, emperyalizmin, koştan gönüllü çocukları olan basın ve yayın uzmanları tarafından dünyanın her tarafına ay-nen ulaştırılır.

Çoğu zaman Türkiye'de özel savaşın yayın organları olan Cumhuriyet, Milliyet, Hürriyet, Tercüman, Milli Gazete, Sabah gazetelerinde ulusal kurtuluş mücadelesi hakkında okuduğumuz yazı ve yorumlar aynı şekliyle Batı basınında da yer almaktadır. Bu ister istemez önümüze düşündürücü bir tablo sergiliyor, olay çoğumuza garip geliyor. Olayın garip olan yanı şu; acaba Batılı basının Kürt ulusal mücadelesi ile ne alıp vereceği var ve sanki yazıyı

yazan kalemler hep aynı. Biz, olayları derinliğine psikolojik savaş çerçevesinde incelediğimizde, aslında yadırganacak bir şeyin olmadığını ve haberin aynı kaynaktan beslenmiş olduğunu göreceğiz. Yani haberi üreten uluslararası sömürgeci savaş merkezleridir. Yazının, değişik belgelerde değişik isimlerle çıkmasının önemini olmadığı ortaya çıkacaktır.

PKK'nın dirilişçiliği ve yükseltmek istediği değerler sisteminin korunması konusunda boyun eğmezliği onu anti-emperyalist hareketin ağırlık merkezi konumuna getirmiştir. Bu yüzden ona karşı yürütülen psikolojik savaş emperyalist merkezlidir ve TC sömürgeciliği bunun ülkemizdeki koludur.

Bir efendi ve bir uşak...

Baştarafı 15. sayfada

ın bahsini ettiği "kaos" somut yaşamda bulunmuyor. Esas "kaos" o ve onun gibilerin kafasında, düşüncesindedir. Onlar bir belirsizlik, yalpalanma içindedirler. Ne istediklerini, ne olduklarını bilmiyor veya bilmek istemiyorlar. Öyle bir ruh hali içindeler ki, bir san-tim ilerisine program öngöremiyorlar. Öyleyse bir "kaos" yaşıyorsa, bu da onların içinde bulunduğu durumdur. Tek eksiklikleri, bu "kaos"u kendi dışlarında görmeleridir. Böyle olunca da somut ve aklı-selimi düşünmek, olayları gerçekliğiyle görmek mümkün olmuyor. Kendi çözülüş ve bitişini, karışıklığını görmek, tükenişini, yabancılaştığını hissetmek, değerlerinin kalmadığını farketmek mümkün olmuyor. "Efendi" yazar için bu kadar yeter.

"Uşak" yazara fazla yer ve değer vermek gerekmiyor. Yalnız bir kaç not üzerinde durmak istiyorum.

Mahmut Bakşi, çok ucuz, modası geçmiş ve aşınmış bir "Kürt"çülük yapmaya çalışıyor. Bir yandan Türkiye'yi "Türk" seferiyle ilgili eleştiriyor, diğer yandan ona özeniyor. Kendi gibilerinin Kürdistan'a lütfen davet edilip, önem verilmesini, değerli düzeylere çekilmesini içten içe arzuluyor. Uzun sürenin "Kürt" çüsü olarak da hesaba katılması gerektiğini düşünüyor. Haddini aşarak, sınırını tanımamaya, saygın kişi ve kurumalara dil uzatıyor. Bütün bunları yaparken de efendisine yaranmaya çalışıyor. Efendisinin teorik düzeyde lakırdılarını pratik karalamalarla örnekletiyor.

Gerillanın Türkçe konuşmasına içeriyor. Kabul etmek gerekir ki Türkçe konuşmak Kürtler için güzel değil, Kürtçe becerilemek daha iyi. Bu hepimiz için bir eleştiri konusu. Genel bir eksikliğimiz. Bunu aşmak için, fırsatçı ve karalayıcı, çözümsüz eleştiriler yapmanın pek bir anlamı yok. Gerillanın içinde Kürt olmayan başka savaşçıların da bulunduğunu gözönüne alırsak, böylesi bir eleştiri zaten anlamsızlaşıyor. Siz de en çok Türkçe yazıp, Türkçe hareket ediyorsunuz, efendiniz Türk-

çeden başka dil bilmiyor. Bütün sohbetleriniz, şakalaşmalarınız, içki masalarında nostaljik serzenişleriniz de Türkçe değil mi? Şivan gibi bir Kürt sanatçısının yozlaşmış arabeskleşmesine, İbrahim Tathses'e dönüşmesine siz önyak olmadınız mı? Şivan gibi Kürt bir değerlin Türkölge özenmesine katkılarınızın hesabını biliyor musunuz? Yirmi-otuz yıllık "politik Kürtçü" yaşamınızda, bir gerillanın bir saatlik yaşamı kadar temiz, samimi, dürüst, Kürdistan ve Kürtçülüğe yol açan, yararlı bir çalışmanız, yüzaklığınız var mı? Kürt aydını adına yaptığınız rezaleti bir yana bırakalım, Kürtçülük ve Kürt aydını adına en kutsal değerlerimize dostça olmayan bakışınız, Kürt halkına ne yarar getiriyor?

Herkes ayağını yorganına göre uzatmalıdır. Hiç kimse "demokratik niteliğin" affına sığınıp değerlerimize saldırmasın. Bunu yaparken de mücadeleyi savunuyor, bilmem hangi "demokrasi" ve "Kürtçülüğe" sarılıyor olması fazla bir önem taşımıyor. Biz İsmail Beşikçi ve Yalçın Küçük gibi "Türkler"imizle mücadeleyi, sizin hayallerinizi kursaklarınızda bırakacak kadar yükselteceğiz. Gerillalarımızla, stratejik amaca doğru birbirimizi eğiterek ulaşmaya çalışacağız. Kusurlarımız, eksikliklerimiz olacak. Saf, samimi ve dürüst mücadelemiz bizi biraraya getirdi ve bundan sonra daha güzel günlere götürecektir. Çok çalışanlar olarak, hata ve eksikliklerimiz de olacak. Bunları da aşacağız. Sizin gibiler de hep hata ve eksiklikleri sayadursunlar. Siz halkımızı da hor görüyorsunuz, milyonlarca insanın iradesini onda gördüğü mücadeleye düşmanca yaklaşıyorsunuz. Belki de bizim halkımız artık sizin kafanızdaki şemaya uymuyor. Belki bizim halkımız sizin halkınız değil. Yoksa bu halka karşı, bu derece bir yabancılığı yaşar mıydınız? Sizin bahsini ettiğiniz dostane bir yöneliş için eleştiri değil, daha çok karalamadır. Kendini bir şey sanarak, bir yerde görerek başkasına çamur atmadır.

Biz, Kürt aydınının bir guru-

ru olduğunu ve bu gururu hiç kimseye çığnetmeyeceğimizi, ne pahasına olursa olsun savunacağımızı, müsvetde aydınlarla da her alanda hadlerini bildireceğimizi çok açık ve net bir şekilde belirtiyoruz. Ya mütevazı bir şekilde bu çalışmaya katılır, halkımızın aydını olmaya çalışırsınız, veya dışardan gazel okuyan değersiz tipler kalırsınız. Biz Kürt

aydınını Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin temel taşlarından biri olarak esas yerine çekmeye çalışıyoruz. Kürt aydını, seyirci olmaktan kurtulacak, halkının her safında aydını gibi onurlu yerine oturacaktır. Bu yol herkese açıktır. Herkes yerini belirlemelidir. Demokrasi de budur, Kürtçülük, yurtseverlik de budur.

Bazı gerçekler ve Türk aydınının anatomisi

Baştarafı 11. sayfada

lemimize rağmen, belki de bu özelliklerin bir birikimi olarak, Kürtleri kabul edemiyor, Türkiye aydını.

Çok açıktır. Benim daha önceki yazılarımda var. Mesela TDKP, Enver Hoca'yı çok büyük bir peygamber sayabiliyor. Türkiye Komünist Emek Partisi Dimitrof'u büyük bir havari sayabiliyor ama Kürtlerden bir lideri kabul edemiyor. Ben bunu Türkiye entelijansiyasının (aydınının) büyük bir çelişkisi olarak görüyorum.

PKK ve liderliği, bana göre, pratikte çok önemli denemeler yapıyor. Bu, çok önemli teorik düşüncelere yol açacaktır; özellikle genç Kürt aydınlarını, biraz pratikle birlikte bunları düşünmeye davet ediyorum. İlk sunuşun, tartışmanın yapılabilmesi için söylüyorum. Bana göre birinci cumhuriyet bitmiştir. Bunu, şöyle de formüle edebiliriz. İki ekim düzeni bitmiştir. 1917 Ekim düzeni, 1923 Ekim düzeni bitmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, teorik ömrünü, tarihsel işlevini bitirmiştir. Bundan hiçbir kuşum yok. Yenisi kurulacaktır. Yeni bir deneme olacaktır.

Tekrarlıyorum: PKK pratiği bizi teorik olmaya zorluyor. 1992 yılında gündeme alınan KUM (Kürdistan Ulusal Meclisi) yepyeni boyutlar açacaktır, bu coğrafyada. Kürdistan Ulusal Meclisi çok ö-

nemli bir şey olacaktır. Bana göre Kürtler dünyanın her tarafından en yetenekli, en yürekli insanların oraya göndermelidir. O bir ayağın kurulması olacaktır.

Türkler de bir ayağı kurabilirler. Kendileri de bunu düşünmek durumundadırlar.

Tabii, Türkler için de bir devrim partisine ihtiyaç var. Bunu da çok abartmamak lazım. Yani Türklerin, enternasyonalist düşünmesi lazım. Biz artık, komintern formüllerini aştık. Daha rahat, daha pratik düşünüyoruz. Bu bir zorunluluktur. Türklerin de bir devrim partisi olur, onlar da kendi ulusal halk meclislerini düşünmeye başlamalıdır. Ben de içlerindeyim. Türkölüğümle hiçbir sorunum yok; ama ben bir enternasyonalist olarak düşünüyorum. Burada, PKK ile birlikte Kürtlerin yol açıcı bir tarafı vardır. Türkiye entelijansiyası hiç bir komplekse kapılmadan bunu kabul etmek durumundadır. Kabul etmek kuyrukçuluk değildir. Yani Enver Hoca'yı kabul edenler, Dimitrof'u kabul edenler, Ortega'yı kabul edenler... Kürtleri de kabul etsinler.

1990'lı yıllarda, Kürdistan ve Türkiye çok heyecan verici bir yer olmuştur. Onurlu, heyecan verici, misyonu olan, hülyası olan, bir yer olmuştur. Yaşamının daha zor, daha onurlu olduğu, daha insana layık olduğu bir yer olmuştur.

12 yıllık suskunluğun ardından Ceylanpınar...

Baştarafı 3. sayfada

ve devlet baskısından ötürü göç etmek zorunda kalmış ve Ceylanpınar'a gelerek devlet üretme çiftliğinde çalışmaya başlamış, bu yolla ailesinin geçimini sağlamaya çalışan kendi halinde yoksul bir insandı.

Mücadelenin ülke genelinde gelişmesine paralel olarak, mücadeleye büyük sempatisi gelişen Faysal Kızıllırmak, bu sempatisini devletin yoğun baskılarını nedeniyle uzun süre kendisi ve ailesi içinde tutmuş, ancak devrimci faaliyetlerin yeniden Ceylanpınar'da boyvermesiyle cesaretlenerek açığa vurmaya başlamış, bulunduğu her toplulukta, mücadelenin bir savunucusu olmuş ve halk arasında propaganda yaparak ulusal kurtuluş davasının etrafında kenetlenmeleri için çaba harcamıştır. Onun bu çabalarını gören düşman, kendisini takibe almaya başlamış ve ülkemizde işlenen yüzlerce kontra cinayetlerine bu yurtsever insanı katlederek bir yenisini ekleme hesaplarına girişmiştir. Bunun farkına varan Faysal, ailesine sürekli, "Devlet eliyle buraya getirilen kimseler beni takip ediyorlar. Eğer bir gün öldürülürsem, bil ki devletin eliyle öldürülmüşüm" derdi. Nitekim katledilmeden birkaç gün önce de eşine, "Düşman peşimi bırakmıyor, çok iyi biliyorum ki beni öldürecekler, ama yine de ülkem hakkı davasından geri adım atmam ve sizin de atmamanız gerekir. Eğer ölürsem arkamdan ağlamayın, zılgıt çalın; çünkü ölümümle mücadelemiz duraksamaz, aksine gelişeceğine inanıyorum" der.

Ve Faysal Kızıllırmak'ın öldürülmesiyle devlet Kürdistan'da estirdiği teröründe bir kez daha hayal kırıklığına uğradı...

12 yılın suskunluğunun ardından gelen başkaldırı

Faysal Kızıllırmak'ın cenazesine kadın, çocuk, genç, yaşlı yüzlerce insan katıldı. Cenaze

omuzlarda evinden ta mezarlığa kadar sloganlar, zılgıtlar ve alkışlar eşliğinde taşındı. Halk yıllardır içinden sessizce haykırdığı sloganları ve içini yakan özgürlük özlemini gür seslerle doyuya haykırarak düşmana karşı kin ve nefretini açığa vurdu. Ceylanpınar sokakları "Şehit ne mirin", "Bimre hizbi kontra", "Kürdistan faşizme mezar olacak" ve "Biji Serok APO" sloganlarıyla inledi. Yılların suskun insanları bir serihilden seli olarak mezarlığa yürüyüp devrim şehitlerinin anısına saygı duruşunda bulundu ve Faysal Kızıllırmak'ı çok sevdiği vatan topraklarına armağan verdi.

Yürüyüşçülerin etrafını saran Türk askerleri, polis ve timleri bu hiç beklemedikleri gelişme karşısında şaşkın kalmış ve kendi elleriyle arının deliğine çomak sokmuşçasına çaresizlik içinde bir o yana, bir bu yana koşturuyor, ancak bir kez daha halka ilişme cesaretini kendilerinde bulamıyorlardı.

Cenazeyi toprağa veren halk daha gür sloganlar eşliğinde, kararlı adımlarla şehre doğru yeniden yürüyüşe geçti ve yılların özlemini doyuya düşmanın yüzüne haykırdıktan sonra, düzenli bir şekilde dağıldı.

Bu son olay bir kez daha gösterdi ki, halkımız artık davasını tanımış ve PKK öncülüğünde ulusal bilinci pekişerek düşmanını iyi tanıyan bir hale gelmiştir. Düşmanın yaptığı her katliam, halkımızın kin ve nefretini daha da üstüne çekmekte, birlik ve beraberliğini daha da pekiştirmektedir. Bu anlamda düşmanın döktüğü kanda boğulması gerçeğinin güzel bir örneğini sergileyen Ceylanpınar halkı, 12 yıllık suskunluğun ardından başkaldırarak düşmanın köle yaşamını kabul etmediğini, terör ve katliamlarıyla yılmayacağını ve şehitlerine, mücadelesine ölüm pahasına sahip çıkmaktan çekinmeyeceğini göstermenin onurunu yaşıyor. Yurtsever insan Faysal Kızıllırmak Kürdistan halkının gönlünde hep anılacak ve ulusal kurtuluş mücadelesi daha da yükseltilecek anısına karşılık verilecektir...

“Ülkem ve halkım için savaşılmaya gidiyordum; içim içime sığmıyor, bağırarak, haykırmak istiyordum”

Kürdistan'ın o görkemli dağlarında savaşırken gözlerimi kaybettim. Bu yüzden anlatıklarımı bir arkadaşına yazdırıyorum. Öncelikle Kürdistan ve gerilla yaşamından söz etmek istiyorum.

Gerillanın içine nasıl girdim, niçin girdim? Benim gerillaya katılmamın nedeni barbar TC'dir. Gerillaya katılmadan önce birkaç kez tutuklanmışım. 15 yaşlarındaydım, çobanlık yapıyordum. Bir de arkadaşım vardı; dağda hayvanlarımızı otlatıyorduk. Gece nin karanlığında o pırıl pırıl yıldızların ışığı altında koyunlarımız arasında halay çekiyor, annelerimizin ninnilerini dinliyor gibi her şeyden habersiz koyunlarla başbaşa bir uyuyor, bir de akşamın o serin ve soğuk havasını soluyorduk. Fakat çok geçmeden koyunlarımızın bağırışını, ayak seslerini duyduk ki, ne görelim, arkadaşlarla beraber o faşist Türk cellatlarını görünce yerimizde donup kaldık. Tam o anda arkadaşlarla bana saldırıp; “Söyleyin teröristler, terörist arkadaşlarınızın yerini söyleyin bizlere, yoksa sizlere ne yapacağımızı biliriz” dediler. Sonra ikimizi alıp götürdüler. Nereye götürüldüğümüzü bilmiyordum. Fakat çok ileride sanıyordum Türk cellatları konakladıkları yerde çadır kurmuşlardı. Beni ve arkadaşlarımı ateş yakıp, yemek pişirdikleri yere götürdüler. Bunu yemek kokusundan anlıyordum. Ateşin külünü yüzümüze sürüp, başımızı külün içine sokuyorlardı. Önce ikimizi de karıncalı ağaca bağladılar. Aradan uzun zaman geçtikten sonra bizi serbest bıraktılar.

Ondan sonra sömürgeci cellatlar beni birkaç kez daha tutukladılar. Mayın kablolarını benim kestiğimi söylüyorlardı. Oysa ben zavallı bir çobandım. O faşist subaylar her zaman bizim köye inerlerdi. Bir gün yine köye gelmişlerdi. Köyde herkesi meydanlara toplayıp başladılar küfür etmeye. Bunu gören ufak ufak çocuklar başladı ağlamaya. Hiçbir şeyin farkında olmayan, daha anne lafını bilmeyen, kocaman dünyadan habersiz çocukların o korkulu ağlamalarına karşılık o faşist, barbar, alçak cellatlar küfürle karşılık verirdiler. Yine yaşlı adamın biri kavaklarını biçerken cellatların küfürlerine maruz kaldı, ki zavallı adamın kambur sırtını kaldıracak hali yokken barbarlar suçsuz yere gidip onu dövdüler. Bunlar gibi daha epey olaylar var, fakat söylesem kağıtlara sığmaz.

Gerilla arkadaşlarımız sürekli köye gelirlerdi. Geliş nedenlerini, canlarını seve seve vermelerini, bütün bu kahramanlıklarının nedenini geç olmasına rağmen anladım ve ben de neden onlar gibi gerilla

olmayayım, onlar da benim gibi insan demeye başladım kendi kendime. Sonradan git-gide gerillalara sempati duymaya başladım. Babama gerillaya katılacağımı söylemişim, fakat babam engel oluyordu. Kendisinin gerillaya katılacağını, benden daha güçlü silah kullanabileceğini, aşiretçi olarak savaştığını, bu yüzden kendisinin gideceğini söyledi. Aradan çok geçmeden babamı dinlemeyip dağda çobanlık yapan bir arkadaşımın yanına gittim. İkimiz beraber köyümüze yakın bir köye gittik. O köyde milis ... isminde biri vardı, yanına gittik, ona gerillaya katılıp, savaşılmaya başladık. Milis benimle arkadaşımı kapının yanına götürüp bize şöyle söyledi: “Ben size 'gitmeyin' diyeceğim. Siz 'gideceğiz' diyeceksiniz. Ki, millet benim milis olduğumu anlamasın.” O akşam milis bize randevu verdi. Gece yarısı randevunun verildiği yere gittik. Milis sabaha doğru geldi. Üçümüz beraber “Gire Rişte” dağına gittik, yolda yürürken, gökyüzünde bir kuşmuşum hissine kapıldım. Ülkem, halkım için savaşılmaya gidiyordum. İçim içime sığmıyor, bağırarak, haykırmak istiyordum, o heyecanla, yüksek tepeliklere aldırıp etmeden sanki kanatlanmış uçuyordum. Bir de baktım üçümüz dağın en üstünde gerilla arkadaşlarla el sıkışıyoruz. Sevincimden haşır neşir oluyordum. Sanki içim bir an alevlenmiş ateşleniyordu.

Gerilla arkadaşlarımız, işbirlikçilerin hayvanlarını getirip akşam yemeği için kestirmişlerdi. Arkadaşlardan kimisi ekme yapıyordu, kimisi et kızartıyordu. İşte ben de böyle girdim gerilla yaşamına. Gerilla yaşamı sürekli sevinç dolu, yüksek moral potansiyeline sahiptir. Gerilla yaşamından ve Kürdistan dağlarından daha görkemli bir şey görmedim.

Sizlere kısa da olsa gerilla yaşamındaki güzellikleri, sevinci nasıl paylaştığımı anlatmaya çalışacağım.

Kamppta kıştan bahara kadar sürekli siyasi-askeri eğitim görüyorduk. Mart ayıydı. Kürdistan'ın o güzelim, gerdanlıklarındaki dağlarında kar vardı. Grup olarak faaliyette bulunmak için yola düştük. Yüksek dağları tırmandık, çukurlukları sürüne sürüne geçtik. Nihayet istediğimiz alana varmıştık. Gözcümüz tepeliklere çıkıp gözcülük yapıyordu. Nöbetçiler de nöbetini tutuyorlardı. Onlardan biri de bendim. O dönemde işbirlikçi ajanlar çoktu. Nereye adımızı atsak işbirlikçilerle karşılaşılıyordu. Nöbette olduğumuzdan dolayı bulunduğumuz alanın etrafında işbirlikçilerin operasyonlarda ol-

duklarını gördük. Hemen tüm arkadaşlara haber verdik. Yakınımızda bulunan yüksek bir tepeye ulaşıp çıkmak istedik. O esnada 5 arkadaşımız şehit düşmüştü. Arkadaşların şehit düşmesinin nedeni biz gözcü ve nöbetçi arkadaşların suçuydu. Şayet görevimizi yapmış olsaydık 5 arkadaşımız şehit düşmezdi. Bunlar bizim eksikliklerimizden dolayıydı. Şehit arkadaşlar; Halil, Müslüm, Selim, Nizar ve Halit'ti. Çıkığımız tepede de çatışmaya girdik. Dört tarafımız korucu alçak işbirlikçiler ve askerlerle doluydu. Çatışma çok sert geçti. Bizler çatışırken, yanımıza bir sürü domuz geldi. Aramızdan bir arkadaş “Domuzları da vuralım” deyince bir başka arkadaş, “Hayır domuzlardan daha da domuz olan işbirlikçi, ajan ve askerleri vuralım daha iyidir” demişti. İşbirlikçilerin yanlarında kurt köpekleri vardı. 8 tane kadardı. Üzerimize köpekleri önce salıyor, daha sonra askerler, ajanlar bize saldırıyorlardı. Bizler bir an önce oradan çıkmak için hem köpeklerle hem

Mesut Haso

Bomba patlaması sonucu gözlerini yitirdi. Şimali Almanya'nın Köln şehrinde yaşamını sürdürüyor.

de asker ve işbirlikçilere ateş açıyorduk. Sanırım askerlerle beraber birkaç köpeği de öldürdük.

Akşama doğru geri çekilip istediğimiz alana, Çemê Hirç'e çekildik. Sabaha doğru kendimizi toparlayıp toplanımı yaptık. Çatışmada ne gibi eksikliklerimiz oldu, niçin arkadaşlarımız şehit düştü, çatışmalarda ne gibi şeyler yaptığımız; bu konularda tartıştık.

1990 yılında zamanımızın büyük kısmı çatışmalarda geçti. Ancak sizlere çatışma konularından söz edebiliriz.

Grubumuz sürekli eylemlere, çatışmalara giriyor ve eğitimden geçiyordu. Gerê Hanê denilen bir alana varmıştık. Orada iki gün konakladık. Ancak köy korucuları, askerler daha önce yerimizi tespit etmişlerdi. Dört tarafımızı kuşatmış saldırıya hazırlanıyorlardı. Sabaha doğru keşifçi ar-

kadaşlarımız etrafımızı kontrolden geçirmek için dolaşırken, etrafımızın askerler ve işbirlikçilerle kuşatıldığını görmüşler, hemen gelip grubumuza haber verdiler. Keşifte bulunan arkadaşlar askerlere ateş açtılar. Arkadaşların attıkları ateş sonucu askerler kaçıp “Vay anam yandık” deyip geri çekildiler. Korkak, ana kuzuları. Bizler daha sonra manevra yapıp yerimizi değiştirdik. Bestka Kemaluga alanına vardık. Arkadaşlarımızı Gire Cema alanına gönderdik. Oysa Gire Cema tepesi daha önce kuşatılmıştı. Daha sonra hepimiz beraber geri dönüp Gere Herizi'ye gitmek istedik ama orası da düşman tarafından kuşatılmıştı, oradan da yönümüzü değiştirip Gere Sevu tepesine gittik. Zaten bir tek o tepe düşman tarafından kuşatılmamıştı. Keşifçi arkadaşlarımız bir an önce Gere Sevu tepesine tırmanıp düşmandan önce davrandılar ve tepeye ulaştılar. Tepenin arka tarafından askerler, işbirlikçiler tepeye tırmanmaya başladılar. İşte o zaman tepedeki arkadaşlarımız tepeyi tırmanmakta olan askerleri taradılar. Askerler geri geri kaçıp “Vay anam yandık, canını seven kaçsın” diyorlardı.

Grubumuz 70 kişiden oluşuyordu. Keşifçi arkadaşların ellerinde kalaşnikov ve Arbiçi vardı. Hepimiz tepeye tırmandıktan sonra çatışmaya girdik; kudurmuş köpekler gibi dört tarafımızdan saldırıyorlardı. Önlerinde bulunan ormanlık alanları ateşe verip daha sonra kendileri saldırıyorlardı.

Yanımızda bulunan telsizden dolayı, Hayri Kozakçıoğlu'nun helikopterle uzağına bulunan bir tepede konaklayıp, oradan askerlere talimat verdiğini anlıyorduk. Talimatında, “saldırın oğullarım, saldırın, bunların hepsi daha çocuk, hepsini bir vuruştaki öldürsünüz, hadi aslanlarımız” diyordu. Askerler de telsizle “Komutanım bunların neresi çocuk, her biri birer canavar” deyip kaçıyorlardı.

1990 yılında da ne kadar çok asker öldürüldüyse de, basın-yayına vermeyip söylemiyorlardı. Çünkü yasaklamışlardı.

Telsizden Kozakçıoğlu ile askerlerin konuşmalarını dinliyoruz:

H. Kozakçıoğlu: “Söyleyin oğlum ne oldu, bana doğruyu söyleyin, saldırın, ezin hepsini.”

Asker: “Komutanım ne yapacağımızı şaşırdık kaldık. 18 askerimiz öldürüldü.” (Ağlıyor)

Hayri Kozakçıoğlu: “Hücum edin oğlum, hücum edin, şehit kardeşlerinizin kanını toprakta bırakmayın.”

Asker de: “Biz bırakıyoruz, o kadar çok istiyorsanız siz

kendiniz gelip çatışın.”

İşte, o alçak sömürgeci cellatların savaşı böyle idi. Biz Kürtler, tanka-topa, uçağa al-dırış etmeden elimizle, tırnağımızla, tek ayağımızla savaşıyoruz. Yine de kanımızın son damlasına kadar savaşıyoruz.

H. Kozakçıoğlu'nun o anda çok kızıp, ses çıkartmadan neye uğradığını anlayıp, sonra helikopterine binip üzerimizden geçtiğini anladık.

Arkadaşlar helikoptere ateş açmış, o esnada H. Kozakçıoğlu yaralanmıştı. Daha sonra duyduğumuza göre Amerika'ya gidip orada ameliyatla kurtulmuştu. Bu çatışmada bir bayan arkadaşımız hafif yaralanmıştı. Akşam geri çekilip etrafımızda bulunan asker çemberini yarıdık. Uygun alana vardık. Sonra orada konaklayıp dinlendik.

Şimdi de şeyhler-korucu işbirlikçilerle ilgili olayları sizlere anlatmaya çalışacağım. Bizler bir köye mektupla haber gönderdik. İşbirlikçiliği bırakmalarını, silahlarını teslim edip bu kötü yoldan dönmelerini söyledik. Şayet silahlarınızı bizlere vermezseniz, bizden zarar göreceksiniz demistik. Oysa şeyhler silahlarını bırakmayacaklarını, sonuna dek işbirlikçi kalacaklarını söylüyorlardı. Biz grup olarak Gerê Hanê alanına doğru yola koyulduk. İki tepeye üçer arkadaş gönderdik gözcü olarak. Karşımızda bulunan iki tepeye de ikişer nöbetçi arkadaş gönderdik, aramızdan iki de ahçı çıkardıktan sonra geri kalanlarımız eğitime başladık. Ahçı arkadaşlarımız akşam yemeği olarak ormandan topladıkları kenger, guhrêş, ment gibi yeşil otlardan oluşan yemek hazırladılar. Bizler de eylem hazırlıklarına başladık. Eğitimden sonra hepimiz beraber halay çekip oynadık, sonra bir arkadaş bora-zan çalınca eyleme çıkmak için yola koyulduk.

Yolda yürürken bir coşkulanyor, bir üzülyordum. Bu iradem dışında olan bir şeydi. Çünkü gerilla yaşamı, öyle bir yaşam ki, her türlü güçlüğe göğüs gerer, önündeki tüm zorlukları, engelleri aşar, bunları hiçe sayarak yoluna devam eder.

Bizler yola koyulmadan önce grubun sorumlusu arkadaş, yola çıkacağımızı, söylemek istediğimizin olup olmadığını sordu. Daha sonra zamanımızın kısıtlı olacağını söyledi; değerlendirmelerimizi yapıp yola koyulduk.

Korucu işbirlikçilerin köyünü basacaktık. Yolda büyük bir hayvan sürüsüyle karşılaştık, bu hayvanların sahibi hem işbirlikçiydi, hem de güya şeyhti. Onu da, hayvanlarını da rehlin aldık. Konakladığımız Gere Hane'ye götürdük. O hayvanlarla beraber bir

de ufak çocuk vardı, 7 yaşlarındaydı. Çocuğun birkaç hayvanı bunlar arasındaydı. Daha sonra bu çocuğun yoksul olduğunu öğrendik, çocuğu hayvanlarıyla beraber serbest bıraktık, fakat bu karanlıkta eve gidemeyeceğini, korktuğunu söyledi. Bunun üzerine iki arkadaşımız çocuğu hayvanlarıyla beraber köyüne bırakıp geri döndüler.

O akşam da öyle bir yağmur yağıyordu ki göz gözü görmüyordu, fırtınadan ağaç yapraklarının hışırtısı, bir kurdun ulumasına benziyordu. Şimşeklerin çakışı ise her tarafın aydınlanmasına yol açıyordu. Nehrin ısıltısı, ufak ufak şelallerin çağlayışı, gece kuşlarının ötüşü. Her şey bir ahenk, bir düzen içerisindeydi. Sanki o hava, su, şimşeklerin çakışı, yeşillikler, varlığını hissediyor, bizlerle beraber yürüyor, moral veriyorlardı. Kürdistan dağlarında daha nice nice böyle güzellikler var. Fakat maalesef bizler ülkemizde, topraklarımızda özgür olmadığımız için bütün bu doğa, tabiat da bizlerle beraber yas çekiyor, onlar da bizim gibi köle, sömürdüklerini haykırıyorlar.

Oysa ülkemizde; ağaçlar gibi kardeşçesine, nehirler gibi akarcasına, şimşekler gibi çakarcasına, kuşlar gibi ötercesine, güller gibi gülümsercesine, kuşlar gibi ÖZGÜR oluncasına, yaşamak istiyoruz.

Daha sonra bu hayvanların ancak yarısını nehirde geçirebildik, geri kalanları da öldürmek zorunda kaldık. Gere Deme denilen yere varmıştık. Burada arkadaşlar birkaç hayvanı kesip akşam yemeğini hazırladılar. Rehlin aldığımız işbirlikçi şeyh oruçluydu, ona yemek verdik. Fakat kendisinin hayvanlarının etini yiyemeyeceğini söyleyip aç uyuyordu. Aradan birkaç gün geçtikten sonra çok acıkmış olmalıydı. Bir gece yarısıydı, arkadaşlarla beraber baktık adam tencereye başını koymuş, yemek yiyor. Daha sonra adamı serbest bıraktık, ama bizlere işbirlikçiliği bırakacağına söz vermişti. Bu işbirlikçi şeyhlerden 5 tanesi silahlarını bizlere verdi. Şeyhler köyünü birkaç kez bastıktan sonra, tekrar hayvanlarını götürüyorlardı. Son kez onlara mektup gönderdik. Bu kez mektubumuza karşılık verdiler.

Köyden götürüp kestiğimiz tüm hayvanların, bizlere helal olduğunu, silahlarını bizlere vereceklerini, bizlerle savaşamayacağını anladıklarını yazmışlardı. Bizlerle savaşmayıp koruculuğu bıraktılar. Böylece büyük bir insan kitlesine sahip olduk.